

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Страсбург, 12 септември 2018 г.
(OR. en)

2016/0357 (COD)
2016/0357 A (COD)
LEX 1827

PE-CONS 21/1/18
REV 1

FRONT 109
VISA 94
DAPIX 116
DATAPROTECT 68
COMIX 222
CODEC 627

РЕГЛАМЕНТ

НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКА СИСТЕМА ЗА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПЪТУВАНИЯТА
И РАЗРЕШАВАНЕТО ИМ (ETIAS) И ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА РЕГЛАМЕНТИ**

(ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 И (ЕС) 2017/2226

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2018/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 12 септември 2018 година

**за създаване на Европейска система
за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS)
и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014,
(ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, букви б) и г) и член 87, параграф 2, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура²,

¹ ОВ С 246, 28.7.2017 г., стр. 28.

² Позиция на Европейския парламент от 5 юли 2018 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 5 септември 2018 г.

като имат предвид, че:

- (1) В съобщението на Комисията от 6 април 2016 г., озаглавено „По-надеждни и по-интелигентни информационни системи в областта на границите и сигурността“, се посочва необходимостта Съюза да укрепи и подобри информационните си системи, архитектурата от данни и обмена на информация в областта на управлението на границите, правоприлагането и борбата с тероризма. В съобщението се подчертава нуждата от по-добра оперативна съвместимост на информационните системи. Важно е да се отбележи, че в него са представени възможни варианти за извличане на максимална полза от наличните информационни системи и при необходимост — за разработване на нови и допълващи системи за отстраняване на все още съществуващи информационни пропуски.
- (2) Действително, в съобщението от 6 април 2016 г. са посочени редица информационни пропуски. Сред тях е фактът, че граничните органи по външните шенгенски граници не разполагат с информация относно пътуващите лица, освободени от изискването да притежават виза, когато преминават външните граници („изискване за виза“). В съобщението от 6 април 2016 г. се посочва, че Комисията ще започне проучване на осъществимостта на създаването на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS). Проучването на осъществимостта беше завършено през ноември 2016 г. Чрез тази система ще се определя дали освободени от изискването за виза граждани на трети държави отговарят на условията за пътуване до Шенгенското пространство преди самото им пътуване и дали то представлява риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск.
- (3) В съобщението от 14 септември 2016 г., озаглавено „Повишаване на сигурността в свят на мобилност: подобряване на информационния обмен в борбата с тероризма и по-сигурни външни граници“, се потвърждава приоритетът за повишаване на сигурността по външните граници и се представят конкретни инициативи за ускоряване и разширяване на реакцията на Съюза с по-нататъшно укрепване на управлението на външните граници.

- (4) Необходимо е да бъдат уточнени целите на ETIAS, да се определи техническата и организационната ѝ архитектура, да бъдат изработени правила за функционирането на системата и за използването на данните, които заявителите ще въвеждат в нея и правила за издаване и отказ на разрешения за пътуване, да бъдат определени целите, за които ще се обработват данните, да бъдат посочени органите, на които е разрешен достъп до данните, както и да се гарантира защита на личните данни.
- (5) ETIAS следва да се прилага спрямо граждани на трети държави, които са освободени от изискването за виза.
- (6) Тя следва да се прилага също така по отношение на освободени от изискването за виза граждани на трети държави, които са членове на семейството на гражданин на Съюза и за които се прилага Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹ или които са членове на семейството на гражданин на трета държава, който се ползва от правото на свободно движение, равностойно с това на гражданите на Съюза по силата на споразумение между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и трета държава, от друга страна, и които не притежават карта за пребиваване съгласно Директива 2004/38/ЕО или разрешително за пребиваване съгласно Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета². Член 21, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) гласи, че всеки гражданин на Съюза има право свободно да се движи и да пребивава в рамките на територията на държавите членки при спазване на ограниченията и условията, предвидени в Договорите, и на мерките, приети за тяхното осъществяване. Съответните ограничения и условия се съдържат в Директива 2004/38/ЕО.

¹ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77).

² Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни (ОВ L 157, 15.6.2002 г., стр. 1).

- (7) Както беше потвърдено от Съда¹, такива членове на семейството имат право да влязат на територията на държавите членки и да получат входна виза за целта. Следователно членовете на семейството, освободени от задължението за виза, следва да имат право да получат разрешение за пътуване. Държавите членки следва да предоставят на такива лица всички улеснения за получаване на необходимото разрешение за пътуване, което следва да бъде издадено безплатно.
- (8) Правото на получаване на разрешение за пътуване не е безусловно, тъй като може да бъде отказано на онези членове на семейството, които представляват риск за обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве, в съответствие с Директива 2004/38/ЕО. В този контекст членовете на семейството могат да бъдат задължени да предоставят личните си данни във връзка с установяването на тяхната самоличност и статут единствено доколкото тези данни са от значение за оценката на заплахата за сигурността, която биха могли да представляват. По същия начин разглеждането на заявленията им за разрешение за пътуване следва да се осъществява единствено във връзка с опасенията по отношение на сигурността, а не с опасения, свързани с миграционните рискове.
- (9) ETIAS следва да предоставя разрешение за пътуване за граждани на трети държави, освободени от изискването за виза, което дава възможност да се прецени дали присъствието им на територията на държавите членки не представлява или няма да представлява риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск. Следователно разрешението за пътуване следва да представлява решение, в което се посочва, че няма фактически данни или основателни причини да се счита, че присъствието на дадено лице на територията на държавите членки представлява такъв риск. В това си качество разрешението за пътуване по своята същност е различно от виза; то няма да изисква повече информация, нито да поставя по-голяма тежест върху заявителите, отколкото визите. Притежаването на валидно разрешение за пътуване следва да бъде ново условие за влизане на територията на държавите членки. Притежаването на разрешение за пътуване само по себе си обаче не следва да поражда автоматично право на влизане.

¹ Решение на Съда от 31 януари 2006 г. *Комисия/Испания*, C-503/03, ECLI:EU:C:2006:74.

- (10) ETIAS следва да допринесе за високо ниво на сигурност, за предотвратяване на незаконната имиграция и за опазване на общественото здраве чрез предоставяне на оценка на посетителите преди пристигането им на външните гранични контролно-пропускателни пунктове.
- (11) ETIAS следва да допринесе за улесняването на граничните проверки, извършвани от граничните служители на външните гранични контролно-пропускателни пунктове. ETIAS следва също да осигури съгласувана и хармонизирана оценка на гражданите на трети държави, спрямо които се прилага изискването за разрешение за пътуване, които възнамеряват да пътуват до държави членки. Освен това системата следва да способства за по-доброто информиране на заявителите относно това дали отговарят на условията за пътуване до държавите членки. В допълнение ETIAS следва да допринесе и за улесняване на граничните проверки, като намали броя на отказите за влизане на външните граници и предостави на граничните служители определена допълнителна информация, свързана с обозначенията.

- (12) ETIAS следва също да подпомага постигането на целите на Шенгенската информационна система (ШИС) във връзка със сигналите за граждани на трети държави, които са обект на отказ за влизане и престой, за лица, издирвани за арест с цел предаване или екстрадиране, за изчезнали лица, за лица, които се издирват, за да съдействат в съдебно производство, и за лица за проверки от разстояние или явни проверки. За тази цел ETIAS следва да съпоставя съответните данни в досиетата на заявленията с относимите сигнали в ШИС. Когато съпоставката открие съответствие между личните данни в досието на заявлението и сигнали за граждани на трети държави, които са обект на отказ за влизане и престой или за лица, издирвани за арест с цел предаване или екстрадиране, досието на заявлението следва да се обработи ръчно от националното звено на ETIAS на компетентната държава членка. Извършената от националното звено на ETIAS оценка следва да доведе до решение дали да бъде издадено разрешение за пътуване или не. Когато съпоставката открие съответствие между личните данни в досието на заявлението и сигнали за изчезнали лица, лица, които се издирват, за да съдействат в съдебно производство, и лица за проверки от разстояние или явни проверки, тази информация следва да бъде предадена на бюро SIRENE и да се третира съгласно приложимото законодателство в областта на ШИС.

- (13) Условията за издаване на разрешение за пътуване следва да бъдат съгласувани с конкретните цели, свързани с различните видове сигнали в ШИС. По-специално фактът, че заявителите ще бъдат обект на сигнал за лица, издирвани за арест с цел предаване или екстрадиране, или на сигнал за лица за проверки от разстояние или явни проверки, не следва да пречи да им се издаде разрешение за пътуване с цел предприемане на подходящи действия от държавите членки в съответствие с Решение 2007/533/ПВР на Съвета¹.
- (14) ETIAS следва да се състои от широкомащабна информационна система — информационната система на ETIAS, централното звено на ETIAS и националните звена на ETIAS.

¹ Решение 2007/533/ПВР на Съвета от 12 юни 2007 г. относно създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II) (ОВ L 205, 7.8.2007 г., стр. 63).

- (15) Централното звено на ETIAS следва да бъде част от Европейската агенция за гранична и брегова охрана. В случаите, когато автоматизираното обработване установи съответствие, централното звено на ETIAS следва да носи отговорността да проверява дали личните данни на заявителя съответстват на личните данни на лицето, предизвикало това съответствие. При потвърждение на съответствие или ако остават съмнения, централното звено на ETIAS следва да започне ръчното обработване на заявлението. То следва да гарантира, че данните, които въвежда в досиетата на заявленията, са актуални и да определя, установява, прави предварителна оценка, внедрява, прави последваща оценка, преразглежда и заличава специфичните показатели за риска, да гарантира, че извършените проверки и техните резултати се записват в досиетата на заявленията. То следва да извършва и редовни одити на обработването на заявленията и на прилагането на правилата за проверките на ETIAS, в това число като оценява редовно тяхното въздействие върху основните права, по-специално във връзка със зачитането на личния живот и защитата на личните данни. То следва освен това да отговаря за изпълнението на редица спомагателни задачи, като например осигуряване на изпращането на необходимите уведомления и предоставяне на информация и помощ. То следва да функционира в 24-часов режим на работа, 7 дни в седмицата.

- (16) Всяка държава членка следва да създаде национално звено на ETIAS, което да отговаря за разглеждането на заявленията и вземането на решение дали да се издадат или откажат, отменят или отнемат разрешения за пътуване. Националните звена на ETIAS следва да сътрудничат помежду си и с Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) за целите на оценяването на заявленията. На националните звена на ETIAS следва да бъдат предоставени адекватни ресурси, за да могат да изпълняват задачите си в съответствие със сроковете, определени в настоящия регламент. С цел да се улесни процесът на вземане на решения и обменът на информация между държавите членки и да се намалят разходите за преводи и времето за реакция, за предпочитане е всички национални звена на ETIAS да общуват на един и същ език.
- (17) За да постигне целите си ETIAS следва да осигури формуляр за заявление онлайн, който заявителят следва да попълни, като декларира данни за самоличността си, документ за задгранично пътуване, информация за местопребиваване, координати за връзка, степен на образование и професионална група, статута си на член на семейството на граждани на Съюза или на ползващи се от правото на свободно движение граждани на трета държава, който не притежава карта за пребиваване съгласно Директива 2004/38/ЕО или разрешение за пребиваване съгласно Регламент (ЕО) № 1030/2002, а когато заявителят е ненавършило пълнолетие лице — данни на отговарящото за него лице, както и отговори на набор от въпроси за лицето.
- (18) В ETIAS следва да се приемат заявления, подадени от името на заявителя за пътуващи лица, които не са в състояние да създадат заявлението самостоятелно, независимо от причината за това. В такива случаи заявлението следва да се подаде от трета страна, която е упълномощена от пътуващото лице или отговаря по закон за него, при условие че самоличността на тази страна е указана във формуляра на заявлението. Пътуващите лица следва да могат да упълномощават търговски посредници да създадат и подадат заявление от тяхно име. Централното звено на ETIAS следва да предприема по подходящ начин действия по всеки сигнал за нарушения от търговски посредници.

- (19) Параметрите за осигуряване на пълнотата на заявлението и съгласуваността на подадените данни следва да бъдат установени с оглед на проверката на допустимостта на заявленията за разрешение за пътуване. Например, такава проверка следва да не допуска използването на документи за пътуване, чийто срок изтича след по-малко от три месеца, които са с изтекъл срок или са издадени преди повече от 10 години. Проверката следва да се извършва преди заявителят да бъде приканен да заплати таксата.
- (20) За да бъде окончателно оформено заявлението, заявителите следва да платят такса за разрешение за пътуване. Плащането следва да се уреди чрез банка или финансов посредник. Данните, необходими за обезпечаване на електронното плащане, следва да се предоставят единствено на банката или на финансовия посредник, извършващи финансовата трансакция, и не са част от съхраняваните в ETIAS данни.
- (21) Повечето разрешения за пътуване следва да се издават в рамките на минути, въпреки че малък брой биха могли да отнемат повече време, особено в изключителни случаи. В такива изключителни случаи може да е необходимо да се отправи искане към заявителя за допълнителна информация или документация, да се обработи тази допълнителна информация или документация и след проверка на информацията или документацията, предоставена от заявителя, заявителят може да бъде поканен на събеседване. Събеседването следва да се провежда само при извънредни обстоятелства, като крайна мярка и когато остават сериозни съмнения по отношение на предоставената от заявителя информация или документация. Изключителният характер на събеседването следва да сведе дела на заявителите, поканени на събеседване, до по-малко от 0,1%. Броят на заявителите, поканени на събеседване, следва да бъде обект на редовен преглед от Комисията.

- (22) Предоставените от заявителя лични данни следва да се обработват от ETIAS единствено за целите на оценката дали влизането на заявителя в Съюза би могло да представлява риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск в Съюза.
- (23) Оценката на тези рискове не може да бъде осъществена без обработване на личните данни, посочени в заявленията за разрешение за пътуване. Личните данни в заявленията следва да се съпоставят с данните, присъстващи в запис, досие или сигнал, регистрирани в информационна система или база данни на ЕС (Централната система на ETIAS, ШИС, Визовата информационна система (ВИС), Системата за влизане/излизане (СВИ) или Евродак), в данните на Европол или в базите данни на Интерпол (базата данни на Интерпол относно откраднати или изчезнали документи за пътуване (SLTD) или базата данни на Интерпол „Документи за пътуване, свързани с бюлетини“ (TDAWN)). Личните данни в заявленията следва също да се съпоставят със списъка на ETIAS за наблюдение и със специфичните показатели за риска. Категориите лични данни, които следва да се използват за сравнение, следва да се ограничават до категориите данни, присъстващи в тези информационни системи на ЕС, в които се правят справки, в данните на Европол в базите данни на Интерпол, в списъка на ETIAS за наблюдение или в специфичните показатели за риска.
- (24) Сравняването следва да се осъществява с автоматизирани средства. Когато при сравняването бъде намерено съвпадение („съответствие“) между който и да е елемент или съчетание от елементи от личните данни, посочени в заявлението, и специфичните показатели за риска или личните данни в запис, досие или сигнал в горепосочените информационни системи или в списъка на ETIAS за наблюдение, заявлението следва да се обработи ръчно от националното звено на ETIAS на компетентната държава членка. Извършената от националното звено на ETIAS оценка следва да доведе до решение дали да издаде разрешение за пътуване или не.

- (25) Очаква се по-голямата част от заявленията да получават положителен отговор чрез автоматизирани средства. Отказът, отмяната или отнемането на разрешение за пътуване не може да се основава единствено на автоматизираното обработване на личните данни в заявленията. По тази причина заявленията, при които е генерирано съответствие, следва да се обработват ръчно от национално звено на ETIAS.
- (26) Заявителите, на които е отказано разрешение за пътуване, следва да имат право на обжалване. Производствата по жалби следва да се провеждат в държавата членка, която е взела решението по заявлението, и в съответствие с нейното национално право.
- (27) Правилата за проверките на ETIAS следва да се използват за анализ на досието на заявлението, като се задейства сравнение между записаните в него данни и специфични показатели за риска, съответстващи на определен на по-ранен етап риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск. Критериите, използвани за определяне на специфичните показатели за риска, не следва при никакви обстоятелства да се основават единствено на пола или възрастта на лицето. При никакви обстоятелства те не следва да се основават на информация, разкриваща цвета на кожата, расата, етническият или социален произход, генетичните характеристики, езика, политическите или други възгледи, религиозните или философски убеждения, принадлежността към профсъюзи, принадлежността към национално малцинство, имотното състояние, произхода по рождение, увреждане или сексуалната ориентация на лицето. Специфичните показатели за риска следва да се определят, установяват, оценяват предварително, внедряват, оценяват впоследствие, преразглеждат и заличават от централното звено на ETIAS след консултация със Съвета на ETIAS по проверките, който е съставен от представители на участващите национални звена на ETIAS и агенциите. За да се допринесе за спазването на основните права при прилагането на правилата за проверките на ETIAS и специфичните показатели за риска, следва да се създаде Съвет на ETIAS за насоки относно основните права. Организацията на неговите заседания следва да се осигурява от служителя по въпросите на основните права към Европейската агенция за гранична и брегова охрана.

- (28) Следва да се създаде списък на ETIAS за наблюдение с цел установяване на връзки между данните в досието на заявлението и информацията, свързана с лица, които са заподозрени в извършване или участие в терористично или друго тежко престъпление, или за които са налице фактически данни или основателни причини, въз основа на цялостна оценка на тези лица, да се смята, че те ще извършат терористично или друго тежко престъпление. Списъкът на ETIAS за наблюдение следва да е част от централната система на ETIAS. Данните следва да се въвеждат в списъка на ETIAS за наблюдение от Европол, без да се засягат съответните разпоредби относно международното сътрудничество от Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета¹, и от държавите членки. Преди въвеждането на данни в списъка на ETIAS за наблюдение следва да се установи, че тези данни са достатъчно подходящи, точни и важни, за да бъдат включени в списъка на ETIAS за наблюдение, и тяхното въвеждане няма да доведе до несъразмерен брой заявления, които да се обработват ръчно. Данните следва редовно да се преразглеждат и проверяват, за да се гарантира постоянно тяхната точност.
- (29) Непрекъснатата поява на нови форми на заплахи за сигурността, нови модели на риск от незаконна имиграция и висок епидемичен риск изисква ефективни реакции, като се използват съвременни средства. Тъй като тези средства често включват обработването на значителни количества лични данни, следва да се въведат подходящи гаранции за ограничаване на намесата по отношение на правото на зачитане на личния живот и на защита на личните данни до необходимото в едно демократично общество.

¹ Регламент (ЕС) 2016/794 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и за замяна и отмяна на решения 2009/371/ПВР, 2009/934/ПВР, 2009/935/ПВР, 2009/936/ПВР и 2009/968/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 53).

- (30) Поради това личните данни в ETIAS следва да бъдат защитени. Достъпът до тях следва да бъде ограничен само до строго упълномощените служители. При никакви обстоятелства достъпът не следва да се използва за вземане на решения въз основа на каквато и да е форма на дискриминация. Съхраняваните лични данни следва да бъдат отговорно пазени в обекти на Европейската агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) на територията на Съюза.
- (31) Издадените разрешения за пътуване следва да се отменят или отнемат веднага щом се установи, че условията за издаването им не са били или вече не са изпълнени. По-специално, когато в ШИС се въведе нов сигнал във връзка с отказ за влизане и престой или сигнал във връзка със съобщаване за изгубен, откраднат, незаконно присвоен или обявен за недействителен документ за пътуване, ШИС следва да информира ETIAS. ETIAS следва да провери впоследствие дали този нов сигнал съответства на валидно разрешение за пътуване. Когато е издаден нов сигнал за отказ за влизане и престой, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка следва да отнеме разрешението за пътуване. Когато разрешението за пътуване е свързано с документ за пътуване, който е обявен в ШИС за изгубен, откраднат, незаконно присвоен или недействителен, или е обявен в SLTD за изгубен, откраднат или недействителен, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка следва да обработи ръчно досието на заявлението. Въз основа на сходен подход новите данни, въведени в списъка на ETIAS за наблюдение, следва да се сравнят със съхраняваните в ETIAS досиета на заявления, за да се провери дали тези нови данни съответстват на валидно разрешение за пътуване. Ако има такова съответствие, националното звено на ETIAS на държавата членка, въвела новите данни, или държавата членка на първия планиран престой, в случай че данните са въведени от Европол, следва да направи оценка на съответствието и при необходимост да отнеме разрешението за пътуване. Следва също така да се предостави възможност за отнемане на разрешение за пътуване по искане на заявителя.

- (32) Когато при извънредни обстоятелства държава членка счете за нужно да разреши на гражданин на трета държава да пътува до нейната територия по причини от хуманитарен характер, от национален интерес или поради международни задължения, тя следва да разполага с възможността да издаде разрешение за пътуване, валидно само за ограничена територия и време.
- (33) Преди да допуснат пътуващите на борда на транспортните си средства, въздушните и морските превозвачи, както и международните автобусни превозвачи на групи от лица по сухопътен маршрут следва да бъдат задължени да проверяват дали тези пътуващи лица притежават валидно разрешение за пътуване. Самото досие в ETIAS не следва да е достъпно за превозвачите. Превозвачите следва да имат защитен достъп до информационната система на ETIAS, за да могат да правят справки, като използват данните от документите за пътуване.
- (34) Техническите спецификации относно достъпа до информационната система на ETIAS чрез портала за превозвачи следва да ограничи въздействието върху превоза и превозвачите на пътници до възможния минимум. За тази цел следва да се обмисли интегриране със СВИ.
- (35) С цел да се ограничат последиците от задълженията по настоящия регламент за международните автобусни превозвачи на групи по сухопътен маршрут, следва да се предоставят удобни за използване мобилни решения.

- (36) В рамките на две години от пускането в действие на ETIAS Комисията следва да направи оценка на целесъобразността, съвместимостта и съгласуваността на разпоредбите, посочени в член 26 от Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници¹ за целите на разпоредбите на ETIAS относно сухопътния автобусен транспорт. Следва да бъде взето предвид скорошното развитие на сухопътния автобусен транспорт. Следва да се разгледа необходимостта от изменение на разпоредбите за сухопътния автобусен транспорт, посочени в член 26 от същата Конвенция или в настоящия регламент.
- (37) За да гарантират спазването на преразгледаните условия за влизане, граничните служители следва да проверят дали пътуващите лица притежават валидно разрешение за пътуване. За тази цел граничните служители следва да прочетат по електронен път данните от документа за пътуване по време на стандартната процедура за гранична проверка. Тази операция следва да задейства справки в различни бази данни, както е предвидено в Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета² (Кодекса за шенгенските граници), в това число справка в ETIAS, която следва да предостави информация за актуалния статус на разрешението за пътуване. Ако не е налице валидно разрешение за пътуване, граничният служител следва да откаже влизане и да завърши процедурата по граничен контрол по съответния ред. Ако е налице валидно разрешение за пътуване, граничният служител следва да вземе решение дали да разреши или да откаже влизане. Някои данни в досието на ETIAS следва да бъдат достъпни за граничните служители, за да им помагат да изпълняват задачите си.

¹ ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19.

² Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).

- (38) Когато националното звено на ETIAS на компетентната държава членка прецени, че някои аспекти от заявлението за разрешение за пътуване заслужават допълнителна проверка от граничните органи, то следва да може да постави съответното обозначение към издаваното разрешение за пътуване с препоръка за проверка на втора линия на граничния контролно-пропускателен пункт. Следва също да бъде възможно да се постави такова обозначение по искане на държава членка, с която е проведена консултация. Когато националното звено на ETIAS на компетентната държава членка прецени, че дадено съответствие, получено по време на обработването на заявлението, представлява фалшиво съответствие, или когато ръчното обработване показва, че няма основание за отказ за разрешение за пътуване, националното звено следва да може да постави обозначение към издаваното разрешение за пътуване, с цел да улесни граничните проверки чрез предоставяне на граничните органи на информация във връзка с извършените проверки и да ограничи отрицателните последици от фалшиви съответствия за пътуващите лица. Оперативните указания за обработването на разрешения за пътуване от граничните органи следва да бъдат предоставени в практическо ръководство.
- (39) Тъй като притежаването на валидно разрешение за пътуване е условие за влизане и престой за някои категории граждани на трети държави, имиграционните власти на държавите членки следва да могат да правят справки в централната система на ETIAS, когато в СВИ е било извършено предварително търсене, което показва, че СВИ не съдържа запис за влизане, съответстващ на присъствието на гражданина на трета държава на територията на държавите членки. Имиграционните органи на държавите членки следва да имат достъп до определена информация, съхранявана в централната система на ETIAS, по-специално за целите на връщането.

- (40) В борбата с терористичните и други тежки престъпления и предвид глобализирането на престъпните мрежи, от първостепенно значение е оправомощените органи, отговарящи за предотвратяването, разкриването или разследването на терористичните и други тежки престъпления („оправомощените органи“) да разполагат с необходимата информация, за да изпълняват ефективно възложените им задачи. Достъпът с такива цели до съдържащите се във ВИС данни вече е доказал ефективността си, като е помагал на разследващите органи да постигат съществен напредък по случаи, свързани с трафик на хора, тероризъм или трафик на наркотици. ВИС не съдържа данни относно освободените от изискването за виза граждани на трети държави.

- (41) Достъпът до информацията, която се съдържа в ETIAS, е необходим за предотвратяване, разкриване и разследване на терористични престъпления, посочени в Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета¹ или други тежки престъпления, посочени в Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета².
- Оправомощените органи може да се нуждаят от достъп до генерираните от ETIAS данни във връзка с конкретно разследване и с цел да съберат доказателства и информация, свързани с лице, което е заподозряно, че е извършило тежко престъпление, или за което се предполага, че е жертва на тежко престъпление.
- Съхраняваните в ETIAS данни може също така да са необходими за установяване на самоличността на извършител на терористично или друго тежко престъпление, особено когато трябва да се предприемат спешни действия. Достъпът до ETIAS за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични или други тежки престъпления представлява намеса в основните права на зачитане на личния живот на хората и на защита на личните данни на лицата, чиито лични данни се обработват в ETIAS. Поради това данните в ETIAS следва да се съхраняват и предоставят на разположение на оправомощените органи на държавите членки и на Европол единствено при спазване на строгите условия, посочени в настоящия регламент. Това ще гарантира, че обработването на съхраняваните в ETIAS данни не надхвърля строго необходимото за предотвратяването, разкриването и разследването на терористични и други тежки престъпления, в съответствие с изискванията, определени в практиката на Съда и конкретно в решението му по дело Digital Rights Ireland³.

¹ Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно борбата с тероризма и за замяна на Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета, и за изменение на Решение 2005/671/ПВР на Съвета (ОВ L 88, 31.3.2017 г., стр. 6).

² Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 18.7.2002 г., стр. 1).

³ Решение на Съда (голям състав) от 8 април 2014 г., Digital Rights Ireland Ltd, по съединени дела C-293/12 и C-594/12, ECLI:EU:C:2014:238.

- (42) По-специално достъп до съхраняваните в ETIAS данни за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични или други тежки престъпления следва да се дава единствено при представяне на мотивирано искане от оперативния отдел на оправомощен орган, като се посочи необходимостта от такъв достъп. При спешни случаи, когато е необходимо да се предотврати непосредствена опасност за живота на лице, свързано с терористично или друго тежко престъпление, проверката на изпълнението на условията следва да се проведе след като на оправомощените компетентни органи бъде предоставен достъп до такива данни. Тази последваща проверка следва да се извършва без ненужно забавяне и при всички случаи не по-късно от седем работни дни след обработването на искането.
- (43) Поради това е необходимо да бъдат определени органите на държавите членки, на които е разрешено да искат такъв достъп за специфичните цели на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични или други тежки престъпления.
- (44) Централното звено или звена за достъп следва да действат независимо от оправомощените органи и следва да проверяват дали в конкретния разглеждан случай са изпълнени условията за искане на достъп до централната система на ETIAS.
- (45) Европол е центърът за информационен обмен в Съюза. Той изпълнява ключова роля в сътрудничеството между органите на държавите членки, отговорни за трансгранични наказателни разследвания, като подкрепя предотвратяването, анализирането и разследването на престъпления на територията на целия Съюз. Ето защо Европол също следва да има достъп до централната система на ETIAS в рамките на своите задачи и в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794 в конкретни случаи, в които е необходимо Европол да подкрепи и засили действията на държавите членки за предотвратяване, разкриване или разследване на терористични или други тежки престъпления.

- (46) За да се изключат систематичните търсения, обработването на съхраняваните в централната система на ETIAS данни следва да се осъществява само във връзка с конкретни случаи и когато е необходимо за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични или други тежки престъпления. Оправомощените органи и Европол следва да искат достъп до ETIAS само когато имат основателни причини да считат, че този достъп ще осигури информация, която ще им помогне в предотвратяването, разкриването или разследването на терористично или друго тежко престъпление.
- (47) Регистрираните в ETIAS лични данни не следва да бъдат съхранявани по-дълго от необходимото за целите, за които данните са обработени. За да може ETIAS да функционира, е необходимо свързаните със заявителите данни да се съхраняват до изтичане на срока на валидност на разрешението за пътуване. След изтичане на срока на валидност данните следва да се съхраняват единствено с изричното съгласие на заявителя и единствено с цел улесняване на ново заявление в ETIAS. Решението за отказ, отмяна или отнемане на разрешение за пътуване би могло да означава риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск, който заявителят представлява. Следователно, когато е издадено такова решение, данните следва да се съхраняват за срок от пет години от датата на това решение, за да може ETIAS да отчете с точност евентуалния по-висок риск, който представлява съответният заявител. Ако данните, довели до решението, се заличат по-рано, досието на заявлението следва да бъде заличено в срок от седем дни. След изтичането на този срок личните данни следва да бъдат заличени.

- (48) Личните данни, съхранявани в централната система на ETIAS, не следва да се предоставят на трета държава, международна организация или частен субект. По изключение от това правило обаче предаването на такива лични данни на трета държава следва да е възможно при спазването на строги условия и ако е необходимо в отделни случаи с цел връщане. При липса на решение относно адекватното ниво на защита посредством акт за изпълнение съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета¹ или на подходящи гаранции, от които са обусловени предаванията на данни съгласно посочения регламент, следва по изключение да е възможно съхраняваните в ETIAS данни да бъдат предадени на трета държава за целите на връщането, но само ако предаването е необходимо поради важни причини от обществен интерес, както е посочено в същия регламент.
- (49) Лични данни, получени от държавите членки по силата на настоящия регламент, следва да бъде възможно да бъдат предавани на трета държава в изключителни спешни случаи, когато съществува непосредствена опасност, свързана с терористично престъпление, или когато съществува непосредствена опасност за живота на лице, свързано с тежко престъпление. Непосредствената опасност за живота на лице следва да се разбира като включваща опасност в резултат от извършено тежко престъпление срещу това лице, например тежка телесна повреда, незаконна търговия с човешки органи и тъкани, отвлечане, противозаконно лишаване от свобода и вземане за заложник, сексуална експлоатация на деца и детска порнография и изнасилване.

¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

- (50) За да се осигури обществена осведоменост относно ETIAS, особено сред гражданите на трети държави, спрямо които се прилага изискването за разрешение за пътуване, информацията относно ETIAS, включително съответното законодателство на Съюза, и процедурата за подаване на заявление за разрешение за пътуване, следва да се предоставят на обществеността чрез публичен уебсайт и приложение за мобилни устройства, които се използват за подаването на заявления в ETIAS. Тази информация следва също да се разпространява чрез обща брошура и чрез всякакви други подходящи средства. Освен това заявителите за разрешение за пътуване следва да получат съобщение по електронната поща, съдържащо информация във връзка с тяхното заявление. Това съобщение по електронната поща следва да включва уебвръзки към приложимото законодателство на Съюза и национално законодателство.
- (51) Следва да бъдат установени точни правила за отговорностите на eu-LISA за проектирането, разработването и техническото управление на информационната система на ETIAS. Следва да се установят и правила по отношение на отговорностите на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, отговорностите на държавите членки и отговорностите на Европол по отношение на ETIAS. eu-LISA следва да обръща особено внимание на риска от увеличаване на разходите и да гарантира достатъчен контрол по отношение на изпълнителите.
- (52) Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета¹ се прилага спрямо дейностите на eu-LISA и Европейската агенция за гранична и брегова охрана, когато изпълняват задачите, които са им възложени съгласно настоящия регламент.
- (53) Регламент (ЕС) 2016/679 се прилага за обработването на лични данни от държавите членки, извършвано в приложение на настоящия регламент.

¹ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

- (54) Когато обработването на лични данни от държавите членки за целите на оценка на заявленията се извършва от компетентните органи за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични или други тежки престъпления, се прилага Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета¹.
- (55) Директива (ЕС) 2016/680 се прилага за обработването на личните данни от оправомощените органи на държавите членки за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични или други тежки престъпления в съответствие с настоящия регламент.
- (56) Независимите надзорни органи, създадени съгласно Регламент (ЕС) 2016/679, следва да следят за законосъобразността на обработването на лични данни от страна на държавите членки, а Европейският надзорен орган по защита на данните, създаден с Регламент (ЕО) № 45/2001, следва да наблюдава дейността на институциите и органите на Съюза във връзка с обработването на лични данни. Европейският надзорен орган по защита на данните и надзорните органи следва да си сътрудничат при осъществяването на наблюдение на ETIAS.
- (57) Следва да се установят строги правила за достъп до централната система на ETIAS и необходимите гаранции. Необходимо е също така да се предвидят правата на лицата за достъп, коригиране, ограничаване, допълване, заличаване и защита във връзка с лични данни, по-специално правото на съдебна защита, както и надзор на дейностите по обработване от страна на публични независими органи.

¹ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

- (58) За да се оцени рискът за сигурността, рискът от незаконна имиграция или високият епидемичен риск, който дадено пътуващо лице би могло да представлява, следва да се установи оперативна съвместимост между информационната система на ETIAS и други информационни системи на ЕС. Оперативната съвместимост следва да се установи в пълно съответствие с достиженията на правото на Съюза по отношение на основните права. Ако на равнище на Съюза бъде създадена централизирана система за идентифициране на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство, ETIAS следва да може да изпраща запитвания до нея.
- (59) Настоящият регламент следва да съдържа ясни разпоредби относно отговорността и правото на обезщетение при неправомерно обработване на лични данни или при всяко друго действие, което е несъвместимо с настоящия регламент. Тези разпоредби следва да не засягат правото на обезщетение от страна на администратора или обработващия лични данни и тяхната отговорност съгласно Регламент (ЕС) 2016/679, Директива (ЕС) 2016/680 и Регламент (ЕО) № 45/2001. eu-LISA следва да носи отговорност за всяка причинена от нея вреда в качеството ѝ на обработващ лични данни, когато не се е съобразила със задълженията, наложени ѝ конкретно по силата на настоящия регламент, или когато е действала извън или в противоречие с правомерни инструкции на държавата членка, която е администратор на данните.
- (60) Ефективното наблюдение на прилагането на настоящия регламент изисква извършването на оценка през редовни интервали от време. Държавите членки следва да установят правила за санкциите, приложими при нарушения на настоящия регламент, и да осигурят тяхното прилагане.
- (61) За да бъдат установени необходимите за прилагането на настоящия регламент технически мерки, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС:
- за определяне на изискванията за услугата за защитен акаунт;

- за установяване на предварително определен списък с групи професии, използван във формуляра на заявлението;
- за уточняване на съдържанието и формата на въпросите към заявителите, свързани с присъди за престъпления, престои в зони на война или конфликт и решения за напускане на територията или решения за връщане;
- за уточняване на съдържанието и формата на допълнителните въпроси към заявители, които дават положителен отговор на един от въпросите, свързани с присъди за престъпления, престои в зони на война или конфликт и решения за напускане на територията или решения за връщане, както и за установяване на предварително определен списък с отговори на тези въпроси;
- за определяне на начините и процедурата на плащане на таксата за разрешение за пътуване и всяко изменение на размера на тази такса, за да се отрази всяко повишаване на разходите на ETIAS;
- за определяне на съдържанието и формата на предварително определен списък от варианти за заявителите, които се приканват да предоставят допълнителна информация или документация;
- за по-подробно определяне на инструмента за проверка;
- за по-подробно определяне на риска за сигурността, риска от незаконна имиграция или високия епидемичен риск, които да се използват за установяване на специфичните показатели за риска;
- за определяне на вида на допълнителната информация, свързана с обозначенията, която може да бъде добавена в досието на заявлението в ETIAS, нейния формат, език и причините за вписването на обозначенията;

- за установяване на адекватни предпазни мерки чрез правила и процедури за избягване на конфликти със сигнали в други информационни системи и за определяне на условията, критериите и продължителността на сигнализирането с обозначение;
- за по-подробно определяне на инструмента, който да се използва от заявителите, за да дадат или да оттеглят съгласието си;
- за увеличаване на продължителността на преходния период, по време на който не се изисква разрешение за пътуване, както и продължителността на гратисния период, през който граничните служители ще позволяват на граждани на трети държави, от които се изисква разрешение за пътуване, но не притежават такова, да влизат по изключение, ако са изпълнени определени условия;
- за определяне на финансовата подкрепа за държавите членки за разходи, направени от тях за адаптиране и автоматизиране на граничните проверки при прилагането на ETIAS.

(62) Особено важно е Комисията да проведе подходящи консултации в хода на подготвителната работа, включително на експертно равнище, като консултациите се проведат в съответствие с принципите, установени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество¹. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът следва да получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като на техните експерти се предоставя редовен достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

¹ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

(63) За да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приема подробни правила относно:

- формуляр за докладване на нарушения от търговски посредници, упълномощени от заявители да подадат заявления от тяхно име;
- условията за функциониране на публичния уебсайт и приложението за мобилни устройства, както и относно подробните правила за защита и сигурност на данните, приложими за публичния уебсайт и приложението за мобилни устройства;
- изискванията относно формата на личните данни, които да бъдат въведени във формуляра на заявлението, параметрите и проверките, които трябва да бъдат извършени, за да се гарантира пълнотата на заявлението и съгласуваността на тези данни;
- изискванията, изпитването и функционирането на аудио и видео комуникационните средства, необходими за събеседването със заявителите, и подробните правила за защита, сигурност и поверителност на данните, приложими за тази комуникация;
- риска за сигурността, риска от незаконна имиграция и високия епидемичен риск, на които се основават специфичните показатели за риска;
- техническите спецификации на списъка на ETIAS за наблюдение и на инструмента за оценка, който да се използва за оценка на потенциалното въздействие на въвеждането на данни в списъка на ETIAS за наблюдение върху дела на заявленията, които се обработват ръчно;
- формуляр за отказ, отмяна или отнемане на разрешение за пътуване;

- условията за осигуряване на сигурен достъп до информационната система на ETIAS за превозвачите, както и правилата за защита и сигурност на данните, приложими за този достъп;
- схема за идентифициране с цел достъп до информационната система на ETIAS за надлежно упълномощени членове на персонала на превозвачите;
- извънредните процедури, които трябва да се следват в случай на техническа невъзможност за изпращане на запитвания до информационната система на ETIAS от превозвачите;
- образци на планове за действие в случай на техническа невъзможност за справки от страна на граничните органи в централната система на ETIAS или отказ на системата ETIAS;
- образец на план за сигурност и образец на план за непрекъснатост на работния процес и план за възстановяване след бедствие във връзка със сигурността на обработването на лични данни;
- достъп до данни в информационната система на ETIAS;
- изменянето, заличаването на данни и заличаването им преди изтичане на установения срок;
- поддържането на регистрите и достъпа тях;
- изискваните експлоатационни характеристики;
- спецификации за техническите решения за свързване на централните звена за достъп с централната система на ETIAS;
- механизъм, процедури и тълкуване на съответствието с изискванията за качество на данните, съдържащи се в централната система на ETIAS;

- общи брошури за информиране на пътуващите лица относно изискването за притежаване на валидно разрешение за пътуване;
- функционирането на централно хранилище, съдържащо данни единствено с цел докладване и статистика, и правилата за защита и сигурност на данните, приложими за хранилището; и
- спецификациите на техническо решение за улесняване на събирането на статистически данни, необходими за отчитане на ефективността на достъпа до данни, съхранявани в централната система на ETIAS за целите на правоприлагането.

Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹.

- (64) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно създаването на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им и установяването на общи задължения, условия и ред за използване на данните, съхранени в нея, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата или последиците от действието могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

¹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (65) Разходите за функционирането и поддръжката на информационната система на ETIAS, на централното звено на ETIAS и на националните звена на ETIAS следва да бъдат покрити изцяло от приходите от такси за разрешения за пътуване. Поради това таксата следва да се коригира при необходимост, като се отчитат направените разходи.
- (66) Приходите, генерирани от плащането на таксите за разрешения за пътуване, следва да се използват целево за покриване на текущите разходи за функционирането и поддръжката на информационната система на ETIAS, централното звено на ETIAS и националните звена на ETIAS. Предвид специфичното естество на системата е целесъобразно приходите да се разглеждат като вътрешни целеви приходи. Всички приходи, останали след покриването на тези разходи следва да се превеждат в полза на бюджета на Съюза.
- (67) Настоящият регламент не засяга прилагането на Директива 2004/38/ЕО.
- (68) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (69) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

- (70) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не участва в съответствие с Решение 2000/365/ЕО на Съвета¹; следователно Обединеното кралство не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.
- (71) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета²; следователно Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (72) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген³, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО на Съвета⁴.

¹ Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43).

² Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

³ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

⁴ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

- (73) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета² и член 3 от Решение 2008/149/ПВР на Съвета³.

¹ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

² Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

³ Решение 2008/149/ПВР на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейския съюз на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 50).

- (74) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген¹, които попадат в областта, посочена в член 1, буква А от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета² и член 3 от Решение 2011/349/ЕС на Съвета³.

¹ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

² Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

³ Решение 2011/349/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение по-специално на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и полицейското сътрудничество (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 1).

- (75) С цел да се определят условията относно финансовия принос на трети държави, свързани с изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, между Съюза и тези държави следва да бъдат сключени допълнителни договорености съгласно съответните разпоредби на техните споразумения за асоцииране. Тези договорености следва да представляват международни споразумения по смисъла на член 218 от ДФЕС.
- (76) За да може настоящият регламент да стане част от съществуващата правна уредба и за да бъдат отразени необходимите оперативни промени във връзка с eu-LISA и с Европейската агенция за гранична и брегова охрана, регламенти (ЕС) № 1077/2011¹, (ЕС) № 515/2014², (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624³ и (ЕС) № 2017/2226⁴ на Европейския парламент и на Съвета следва да бъдат изменени.

¹ Регламент (ЕС) № 1077/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (ОВ L 286, 1.11.2011 г., стр. 1).

² Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ и за отмяна на Решение № 574/2007/ЕО (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 143).

³ Регламент (ЕС) 2016/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2016 г. за европейската гранична и брегова охрана, за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 863/2007 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета и Решение 2005/267/ЕО на Съвета (ОВ L 251, 16.9.2016 г., стр. 1).

⁴ Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 г. за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането и за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) № 1077/2011 (ОВ L 327, 9.12.2017 г., стр. 20).

- (77) Беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001, като той представи становище на 6 март 2017 г.¹,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

¹ ОВ С 162, 23.5.2017 г., стр. 9.

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се създава Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) по отношение на граждани на трети държави, освободени от изискването за притежаване на виза при преминаване на външните граници (по-нататък „изискването за виза“), която позволява да се прецени дали присъствието на тези граждани на трети държави на територията на държавите членки би представлявало риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск. За тази цел се въвеждат разрешение за пътуване, както и условия и процедури за неговото издаване или отказ.
2. С настоящия регламент се определят условията, при които оправомощените органи на държавите членки и Европол могат да правят справки с данните, съхранявани в централната система на ETIAS, за целите на предотвратяването, разкриването и разследването на терористични или други тежки престъпления, попадащи в обхвата на тяхната компетентност.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага по отношение на следните категории граждани на трети държави:
 - а) граждани на трети страни, посочени в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета¹, които са освободени от изискването за виза при планирани престои на територията на държавите членки с продължителност не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период;
 - б) лица, които са освободени от изискването за виза съгласно член 4, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 539/2001 при планирани престои на територията на държавите членки с продължителност не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период;
 - в) граждани на трети държави, които са освободени от изискването за виза и които отговарят на следните условия:
 - i) имат статут на членове на семейството на гражданин на Съюза, по отношение на които се прилага Директива 2004/38/ЕО, или членове на семейството на гражданин на трета държава, който се ползва от правото на свободно движение, равностойно на това на граждани на Съюза по силата на споразумение между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и трета държава, от друга; и
 - ii) не притежават карта за пребиваване съгласно Директива 2004/38/ЕО, или разрешение за пребиваване съгласно Регламент (ЕО) № 1030/2002.

¹ Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите-членки, както и тези, чиито граждани се освободени от това изискване (ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1).

2. Настоящият регламент не се прилага по отношение на:

- а) бежанци, лица без гражданство или други лица, които не са граждани на никоя държава, които пребивават в държава членка и притежават издаден от нея документ за пътуване;
- б) граждани на трети държави, които са членове на семейството на гражданин на Съюза, по отношение на които се прилага Директива 2004/38/ЕО и които притежават карта за пребиваване съгласно същата директива;
- в) граждани на трети държави, които са членове на семейството на гражданин на трета държава, който се ползва от правото на свободно движение, равностойно на това на граждани на Съюза, по силата на споразумение между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и трета държава, от друга страна, и които притежават карта за пребиваване съгласно Директива 2004/38/ЕО или разрешение за пребиваване съгласно Регламент (ЕО) № 1030/2002;
- г) притежатели на разрешения за пребиваване, посочени в член 2, точка 16 от Регламент (ЕС) 2016/399;
- д) притежатели на единни визи;
- е) притежатели на национални визи за дългосрочно пребиваване;
- ж) граждани на Андора, Монако и Сан Марино и притежатели на паспорт, издаден от града държава Ватикан или Светия престол;

- з) граждани на трети страни, които са притежатели на разрешително за местен граничен трафик, издадено от държавите членки съгласно Регламент (ЕО) № 1931/2006 на Европейския парламент и на Съвета¹, когато тези притежатели упражняват правото си в контекста на режима на местен граничен трафик;
- и) лица или категории лица, посочени в член 4, параграф 1, букви а)–е) от Регламент (ЕО) № 539/2001;
- й) граждани на трети държави, притежаващи дипломатически или служебни паспорти, които са освободени от изискването за виза по силата на международно споразумение, сключено между Съюза и трета държава;
- к) лица, към които е било приложено изискването за виза съгласно член 4, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 539/2001;
- л) граждани на трети държави, упражняващи правото си на мобилност в съответствие с Директива 2014/66/ЕС² или Директива (ЕС) 2016/801³.

¹ Регламент (ЕО) № 1931/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за определяне на правилата за местния граничен трафик на външните сухопътни граници на държавите членки и за изменение на разпоредбите на Шенгенската конвенция (ОВ L 405, 30.12.2006 г., стр. 1).

² Директива 2014/66/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави в рамките на вътрешнокорпоративен трансфер (ОВ L 157, 27.5.2014 г., стр. 1).

³ Директива (ЕС) 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „au pair“ (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 21).

Член 3
Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:
- 1) „външни граници“ означава външните граници съгласно определението в член 2, точка 2 от Регламент (ЕС) 2016/399;
 - 2) „правоприлагане“ означава предотвратяването, разкриването или разследването на терористични или други тежки престъпления;
 - 3) „проверка на втора линия“ означава проверка на втора линия съгласно определението в член 2, точка 13 от Регламент (ЕС) 2016/399;
 - 4) „граничен орган“ означава граничен служител, назначен в съответствие с националното право да извършва гранични проверки съгласно определението в член 2, точка 11 от Регламент (ЕС) 2016/399;
 - 5) „разрешение за пътуване“ означава решение, издадено в съответствие с настоящия регламент, което се изисква за гражданите на трети държави, посочени в член 2, параграф 1 от настоящия регламент, за да изпълнят условието за влизане, предвидено в член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2016/399 и което показва, че:
 - а) няма установени фактически данни или основателни причини въз основа на фактически данни, поради които да се смята, че присъствието на лицето на територията на държавите членки представлява или ще представлява риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск;

- б) няма установени фактически данни или основателни причини въз основа на фактически данни, поради които да се смята, че присъствието на лицето на територията на държавите членки представлява или ще представлява риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск, но остават съмнения относно наличието на достатъчно основания за отказ на разрешението за пътуване в съответствие с член 36, параграф 2;
 - в) ако са установени фактически данни, поради които да се смята, че присъствието на лицето на територията на държавите членки представлява или ще представлява риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск, териториалната валидност на разрешението е ограничена в съответствие с член 44; или
 - г) ако са установени фактически данни, поради които да се смята, че присъствието на лицето на територията на държавите членки представлява или ще представлява риск за сигурността, пътуващото лице е обект на сигнал в ШИС, предвиден за лица, подлежащи на проверки от разстояние или явни проверки, или сигнал в ШИС, предвиден за лица, издирвани за арест с цел предаване въз основа на европейска заповед за арест, или издирвани за арест с цел екстрадиране, което спомага за постигането на целите на ШИС, посочени в член 4, буква д);
- 6) „риск за сигурността“ означава риск от заплаха за обществения ред, вътрешната сигурност или международните отношения на някоя от държавите членки;
- 7) „риск от незаконна имиграция“ означава риск гражданин на трета държава да не отговаря на условията за влизане и престой, посочени в член 6 от Регламент (ЕС) 2016/399;

- 8) „висок епидемичен риск“ означава всяка болест с епидемичен потенциал съгласно определението на международните здравни регламенти на Световната здравна организация (СЗО) и Европейския център за профилактика и контрол на заболяванията (ECDC), и други инфекциозни или заразни паразитни болести, ако те са предмет на защитни разпоредби, които се прилагат за гражданите на държавите членки;
- 9) „заявител“ означава всеки гражданин на трета държава, посочен в член 2, който е подал заявление за разрешение за пътуване;
- 10) „документ за пътуване“ означава паспорт или друг еквивалентен документ, който дава право на притежателя да преминава външните граници и в който може да се положи виза;
- 11) „краткосрочен престой“ означава престои на територията на държавите членки по смисъла на член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/399;
- 12) „лице, надвишило разрешен срок на престой“ означава гражданин на трета държава, който не отговаря или е престанал да отговаря на условията, свързани с продължителността на краткосрочен престой на територията на държавите членки;
- 13) „приложение за мобилни устройства“ означава софтуерно приложение, проектирано да работи на мобилни устройства, като смартфони и таблети;

- 14) „съответствие“ означава наличието на съвпадение, установено при сравняване на личните данни, регистрирани в досието на заявлението в централната система на ETIAS, със специфичните показатели за риска, посочени в член 33, или с личните данни, налични в запис, досие или сигнал, регистрирани в централната система на ETIAS, в друга информационна система или база данни на ЕС, изброени в член 20, параграф 2 („информационни системи на ЕС“), в данни на Европол или в база данни на Интерпол, където централната система на ETIAS прави справки;
- 15) „терористично престъпление“ означава престъпление, което съответства или е равностойно на престъпленията, посочени в Директива (ЕС) 2017/541;
- 16) „тежко престъпление“ означава престъпление, което съответства или е равностойно на едно от престъпленията, посочени в член 2, параграф 2 от Рамково решение 2002/584/ПВР, ако се наказва по националното право с лишаване от свобода или с мярка, изискваща задържане за максимален срок не по-малко от три години;
- 17) „данни на Европол“ означава лични данни, обработвани от Европол за целта, посочена в член 18, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2016/794;
- 18) „с електронен подпис“ означава потвърждението на споразумение чрез отбелязване на съответното квадратче във формуляра на заявлението или искането за съгласие;
- 19) „ненавършило пълнолетие лице“ означава гражданин на трета държава или лице без гражданство, което не е навършило 18 години;

- 20) „консулство“ означава дипломатическа мисия или консулска служба на държава членка по смисъла на Виенската конвенция за консулските отношения от 24 април 1963 г.;
- 21) „оправомощен орган“ означава орган, определен от държава членка в съответствие с член 50 като отговорен за предотвратяването, разкриването или разследването на терористични или други тежки престъпления;
- 22) „имиграционен орган“ означава компетентният орган, който в съответствие с националното право отговаря за една или повече от следните дейности:
- а) проверката на територията на държавите членки дали са спазени условията за влизане или престой на територията на държавите членки;
 - б) разглеждането на условията и вземането на решения, свързани с пребиваването на граждани на трети държави на територията на държавите членки, доколкото този орган не е „решаващ орган“ съгласно определението в член 2, буква е) от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹, и когато е целесъобразно за предоставянето на консултации в съответствие с Регламент (ЕО) № 377/2004 на Съвета²;
 - в) връщането на граждани на трети държави в трета държава на произход или на транзитно преминаване.

¹ Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 60).

² Регламент (ЕО) № 377/2004 на Съвета от 19 февруари 2004 г. за създаване на мрежа от служители за връзка по въпросите на имиграцията (ОВ L 64, 2.3.2004 г., стр. 1).

2. Определенията, посочени в член 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001, имат същото значение в настоящия регламент, доколкото обработването на лични данни се извършва от Европейската агенция за гранична и брегова охрана и eu-LISA.
3. Определенията, посочени в член 4 от Регламент (ЕС) 2016/679, имат същото значение в настоящия регламент, доколкото обработването на лични данни се извършва от органите на държавите членки за целите, предвидени в член 4, букви а) — д) от настоящия регламент.
4. Определенията, посочени в член 3 от Директива (ЕС) 2016/680, имат същото значение в настоящия регламент, доколкото обработването на лични данни се извършва от органите на държавите членки за целите, посочени в член 4, буква е) от настоящия регламент.

Член 4

Цели на ETIAS

Като подпомага компетентните органи на държавите членки, ETIAS:

- а) допринася за високо ниво на сигурност, като предвижда щателна оценка на свързания със заявителите риск за сигурността, преди да пристигнат на външните гранични контролно-пропускателни пунктове, за да се определи дали са налице фактически данни или основателни причини въз основа на фактически данни да се смята, че присъствието на лицето на територията на държавите членки представлява риск за сигурността;
- б) допринася за предотвратяване на незаконната имиграция, като предвижда оценка на свързания със заявителите риск от незаконна имиграция, преди да пристигнат на външните гранични контролно-пропускателни пунктове;

- в) допринася за опазване на общественото здраве, като предвижда оценка дали заявителят представлява висок епидемичен риск по смисъла на член 3, параграф 1, точка 8, преди да пристигне на външните гранични контролно-пропускателни пунктове;
- г) повишава ефективността на граничните проверки;
- д) спомага за постигането на целите на ШИС във връзка със сигнали за граждани на трети държави, които са обект на отказ за влизане и престой, сигнали за лица, издирвани за арест с цел предаване или екстрадиране, сигнали за изчезнали лица, сигнали за лица, които се издирват, за да съдействат в съдебно производство, и сигнали за лица за проверки от разстояние или явни проверки;
- е) допринася за предотвратяването, разкриването и разследването на терористични или други тежки престъпления.

Член 5

Обща структура на ETIAS

ETIAS се състои от:

- а) информационната система на ETIAS, посочена в член 6;
- б) централното звено на ETIAS, посочено в член 7;
- в) националните звена на ETIAS, посочени в член 8.

Член 6

Изграждане и техническа архитектура на информационната система на ETIAS

1. Европейската агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие („eu-LISA“) разработва информационната система на ETIAS и осигурява техническото ѝ управление.
2. Информационната система на ETIAS се състои от:
 - а) централна система на ETIAS, включително списъка на ETIAS за наблюдение, посочен в член 34;
 - б) национален единен интерфейс (NUI) във всяка държава членка, основан на общи технически спецификации и еднакъв за всички държави членки, позволяващ свързването по сигурен начин на централната система на ETIAS с националните гранични инфраструктури и с посочените в член 50, параграф 2 централни звена за достъп в държавите членки;
 - в) комуникационна инфраструктура между централната система на ETIAS и националните единни интерфейси, която е защитена и криптирана;
 - г) сигурна комуникационна инфраструктура между централната система на ETIAS и посочените в член 11 информационни системи;
 - д) публичен уебсайт и приложение за мобилни устройства;
 - е) услуга за електронна поща;

- ж) услуга за защитен акаунт, която позволява на заявителите да предоставят всякаква допълнителна информация или изисквана документация;
- з) инструмент за проверка за заявителите;
- и) инструмент, даващ възможност на заявителите да предоставят или да оттеглят своето съгласие за допълнителен срок за съхранение на досието на заявлението;
- й) инструмент, позволяващ на Европол и държавите членки да правят оценка на потенциалното въздействие върху дела на ръчно обработваните заявления в резултат на включването в списъка на ETIAS за наблюдение на нови данни;
- к) портал за превозвачи;
- л) защитена уеб услуга, позволяваща комуникация на централната система на ETIAS с публичния уебсайт, приложението за мобилни устройства, услугата за електронна поща, услугата за защитен акаунт, портала за превозвачи, инструмента за проверка за заявителите, инструмента за съгласието на заявителите, платежния посредник и базите данни на Интерпол;
- м) софтуер, позволяващ на централното звено на ETIAS и на националните звена на ETIAS да обработват заявления и да проведат консултации с други национални звена на ETIAS съгласно член 28 и с Европол съгласно член 29;
- н) централно хранилище на данни с цел отчет и статистика.

3. Централната система на ETIAS, националните единни интерфейси, уеб услугата, порталът за превозвачи и комуникационната инфраструктура на ETIAS споделят и използват повторно доколкото е възможно технически хардуерните и софтуерните компоненти на централната система на СВИ, на националните единни интерфейси на СВИ, на уеб услугата на СВИ и на комуникационната инфраструктура на СВИ, посочени в Регламент (ЕС) 2017/2226.
4. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 89 за определяне на изискванията за услугата за защитен акаунт, посочена в параграф 2, буква ж).

Член 7

Централно звено на ETIAS

1. В Европейската агенция за гранична и брегова охрана се създава централно звено на ETIAS.

2. Централното звено на ETIAS функционира в 24-часов режим на работа, 7 дни в седмицата. То отговаря:
- а) в случаите когато процесът на автоматизирано обработване е установил съответствие, за проверката съгласно член 22 дали личните данни на заявителя съвпадат с личните данни на лицето, което е задействало това съответствие, в централната система на ETIAS, включително списъка на ETIAS за наблюдение, посочен в член 34, някоя от информационните системи на ЕС, в които се прави справка, данни на Европол, някоя от базите данни на Интерпол, посочени в член 12, или специфични показатели за риска, посочени в член 33, и, при потвърждение на съвпадение или ако остават съмнения, за стартиране на ръчното обработване на заявлението съгласно член 26;
 - б) за това да се гарантира, че данните, които то въвежда в досиетата на заявленията, са актуални в съответствие с относимите разпоредби на членове 55 и 64;
 - в) за определянето, установяването, предварителната оценка, внедряването, последващата оценка, преразглеждането и заличаването на посочените в член 33 специфични показатели за риска след провеждане на консултация със Съвета на ETIAS по проверките;
 - г) за това да се гарантира, че проверките, извършвани в съответствие с член 22, и съответните резултати се записват в досиетата на заявленията;
 - д) за извършването на редовни одити на обработването на заявленията и прилагането на член 33, включително чрез редовно оценяване на тяхното въздействие върху основните права, по-специално с оглед на зачитането на личния живот и защитата на личните данни;

- е) за указването, ако е необходимо, на държавата членка, компетентна за ръчното обработване на заявленията, съгласно посоченото в член 25, параграф 2;
- ж) в случаи на технически проблеми или непредвидени обстоятелства, за улесняването, ако е необходимо, на консултациите между държавите членки, посочени в член 28, както и тези между компетентната държава членка и Европол, посочени в член 29;
- з) за уведомяването на превозвачите в случаи на неизправност в информационната система на ETIAS съгласно посоченото в член 46, параграф 1;
- и) за информирането на националните звена на ETIAS на държавите членки за неизправност на информационната система на ETIAS, съгласно посоченото в член 48, параграф 1;
- й) за обработването на искания от Европол за справка с данните, съхранявани в централната система на ETIAS, съгласно посоченото в член 53;
- к) за предоставянето на широката общественост на цялата съответна информация във връзка със заявлението за разрешение за пътуване съгласно посоченото в член 71;
- л) за сътрудничеството с Комисията по отношение на информационната кампания, посочена в член 72;
- м) за оказването на подкрепа в писмена форма на пътуващи лица, които са се сблъскали с проблеми при попълването на формуляра на заявлението и са потърсили помощ чрез стандартен формуляр за контакт; за поддържането на онлайн списък с често срещани въпроси и отговори;
- н) за осигуряването на последващи действия и редовното докладване на Комисията относно съобщения за нарушения от търговски посредници, съгласно посоченото в член 15, параграф 5.

3. Централното звено на ETIAS публикува годишен доклад за дейността. Докладът включва:
- а) статистически данни за:
 - i) броя на разрешенията за пътуване, издадени автоматично от централната система на ETIAS;
 - ii) броя на заявленията, проверени от централното звено на ETIAS;
 - iii) броя на заявленията, обработени ръчно от всяка държава членка;
 - iv) броя на заявленията, които са получили отказ от трета държава и основанията за отказа;
 - v) степента на спазване на сроковете, посочени в член 22, параграф 6 и членове 27, 30 и 32;
 - б) обща информация за функционирането на централното звено на ETIAS, неговите дейности, установени в настоящия член, и информация за съществуващите тенденции и предизвикателства, които засягат изпълнението на неговите задачи.

Годишният доклад за дейността се представя на Европейския парламент, Съвета и Комисията до 31 март на следващата година.

Член 8

Национални звена на ETIAS

1. Всяка държава членка определя компетентен орган за национално звено на ETIAS.

2. Националните звена на ETIAS отговарят:
- а) за разглеждането и вземането на решения по заявления за разрешение за пътуване, когато процесът на автоматизирано обработване е установил съответствие, и когато централното звено на ETIAS е започнало ръчно обработване на заявлението;
 - б) за това да се гарантира, че задачите, извършвани съгласно буква а), и съответните резултати се записват в досиетата на заявленията;
 - в) за това да се гарантира, че данните, които те въвеждат в досиетата на заявленията, са актуални в съответствие със съответните разпоредби на членове 55 и 64;
 - г) за вземането на решение за издаване на разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност съгласно посоченото в член 44;
 - д) за осигуряването на координацията с други национални звена на ETIAS и Европол във връзка с исканията за справки, посочени в членове 28 и 29;
 - е) за предоставянето на информация на заявителите относно процедурата, която трябва да се следва в случай на обжалване съгласно член 37, параграф 3;
 - ж) за отмяната и отнемането на разрешение за пътуване, съгласно посоченото в членове 40 и 41.
3. Държавите членки предоставят на националните звена на ETIAS подходящи ресурси, за да могат да изпълняват задачите си в съответствие със сроковете, установени в настоящия регламент.

Член 9

Съвет на ETIAS по проверките

1. В Европейската агенция за гранична и брегова охрана се създава Съвет на ETIAS по проверките, натоварен с консултативни функции. В състава му влиза по един представител от всяко национално звено на ETIAS, от Европейската агенция за гранична и брегова охрана и от Европол.
2. Консултации със Съвета на ETIAS по проверките се провеждат:
 - а) от централното звено на ETIAS относно определянето, установяването, предварителната оценка, внедряването, последващата оценка, преразглеждането и заличаването на специфичните показатели за риска, посочени в член 33;
 - б) от държавите членки относно прилагането на списъка на ETIAS за наблюдение, посочен в член 34;
 - в) от Европол относно прилагането на списъка на ETIAS за наблюдение, посочен в член 34.
3. Съветът на ETIAS по проверките изготвя становища, насоки, препоръки и добри практики за целите, посочени в параграф 2. Когато отправя препоръки, Съветът на ETIAS по проверките взема предвид препоръките, издадени от Съвета на ETIAS за насоки относно основните права.

4. Съветът на ETIAS по проверките заседава при необходимост, но не по-малко от два пъти годишно. Разходите и обезпечаването на заседанията му се поемат от Европейската агенция за гранична и брегова охрана.
5. По конкретни въпроси, свързани с основните права, по-специално във връзка със зачитането на личния живот, защитата на личните данни и недискриминацията, Съветът на ETIAS по проверките може да се консултира със Съвета на ETIAS за насоки относно основните права.
6. На първото си заседание Съветът на ETIAS по проверките приема процедурен правилник с обикновено мнозинство от своите членове.

Член 10

Съвет на ETIAS за насоки относно основните права

1. Създава се независим Съвет на ETIAS за насоки относно основните права с консултативна и оценъчна функция. Без да се засягат съответните им области на компетентност и тяхната независимост, в състава му влизат служителят по въпросите на основните права от Европейската агенция за гранична и брегова охрана и по един представител на консултативния форум относно основните права към Европейската агенция за гранична и брегова охрана, на Европейския надзорен орган по защита на данните, на Европейския комитет по защита на данните, създаден с Регламент (ЕС) № 2016/679 и на Агенцията на Европейския съюз за основните права.

2. Съветът на ETIAS за насоки относно основните права извършва редовни оценки и издава препоръки до Съвета на ETIAS по проверките за въздействието, което обработването на заявленията и прилагането на член 33 имат върху основните права, по-специално във връзка със зачитането на личния живот, защитата на личните данни и недискриминацията.

Освен това Съветът на ETIAS за насоки относно основните права оказва подкрепа на Съвета на ETIAS по проверките, при поискване от негова страна, във връзка с изпълнението на неговите задачи по конкретни въпроси, свързани с основните права, по-специално във връзка със зачитането на личния живот, защитата на личните данни и недискриминацията.

Съветът на ETIAS за насоки относно основните права има достъп до одитите, посочени в член 7, параграф 2, буква д).

3. Съветът на ETIAS за насоки относно основните права заседава при необходимост, но не по-малко от два пъти годишно. Разходите и обезпечаването на заседанията му се поемат от Европейската агенция за гранична и брегова охрана. Неговите заседания се провеждат в помещенията на Европейската агенция за гранична и брегова охрана. Функциите на секретариат във връзка с неговите заседания се осигуряват от Европейската агенция за гранична и брегова охрана. На първото си заседание Съветът на ETIAS за насоки относно основните права приема процедурен правилник с обикновено мнозинство от своите членове.
4. Един представител на Съвета на ETIAS за насоки относно основните права се кани за участие с консултативна функция в заседанията на Съвета на ETIAS по проверките. Членовете на Съвета на ETIAS за насоки относно основните права имат достъп до информацията и документите на Съвета на ETIAS по проверките.

5. Съветът на ETIAS за насоки относно основните права изготвя годишен доклад. До доклада се предоставя публичен достъп.

Член 11

Оперативна съвместимост с други информационни системи на ЕС

1. Създава се оперативна съвместимост между информационната система на ETIAS, други информационни системи на ЕС и данните на Европол, за да се улесни проверката, посочена в член 20.
2. Измененията на правните актове за създаване на информационните системи на ЕС, необходими за осигуряването на тяхната оперативна съвместимост с ETIAS, както и добавянето на съответните разпоредби в настоящия регламент, са обект на отделен правен инструмент.

Член 12

Търсене в базите данни на Интерпол

Централната система на ETIAS извършва търсене в базата данни на Интерпол относно откраднати или изчезнали документи за пътуване (SLTD) и в базата данни на Интерпол за документи за пътуване, свързани с бюлетини (TDAWN). Всички справки и проверки се извършват така, че на обекта на сигнала на Интерпол да не се разкрива информация.

Член 13

Достъп до данните, съхранявани в ETIAS

1. Достъп до информационната система на ETIAS се дава единствено на надлежно упълномощените служители на централното звено на ETIAS и на националните звена на ETIAS.
2. Достъпът на граничните органи до централната система на ETIAS в съответствие с член 47 се ограничава до търсене в централната система на ETIAS на статуса на разрешението за пътуване на пътуващо лице, пристигнало на външен граничен контролно-пропускателен пункт, и до данните, посочени в член 47, параграф 2, букви а), в) и г). Освен това граничните органи се уведомяват автоматично за обозначенията, посочени в член 36, параграфи 2 и 3, и за основанията за въпросните обозначения.

По изключение, когато според дадено обозначение се препоръчва проверка на втора линия на границата или са необходими допълнителни проверки за целите на проверката на втора линия, граничните органи имат достъп до централната система на ETIAS за получаване на допълнителната информация, посочена в член 39, параграф 1, буква д) или член 44, параграф 6, буква е).

3. Достъпът на превозвачите до информационната система на ETIAS в съответствие с член 45 се ограничава до изпращането на заявки за търсене в информационната система на ETIAS относно статуса на разрешението за пътуване на пътуващо лице.
4. Достъпът на имиграционните органи до централната система на ETIAS съгласно член 49 се ограничава до получаването на статуса на разрешението за пътуване на пътуващо лице, намиращо се на територията на държавата членка, както и до определени данни, съгласно посоченото в същия член.

Достъпът на имиграционните органи до централната система на ETIAS съгласно член 65, параграф 3 се ограничава до данните, посочени в същия член.

5. Всяка държава членка определя компетентните национални органи, посочени в параграфи 1, 2 и 4 от настоящия член, и предоставя незабавно списък на тези органи на eu-LISA в съответствие с член 87, параграф 2. В този списък се уточнява целта, за която надлежно упълномощените служители на всеки отделен орган имат достъп до данните в информационната система на ETIAS в съответствие с параграфи 1, 2 и 4 от настоящия член.

Член 14

Недискриминация и основни права

Обработването на лични данни в рамките на информационната система на ETIAS от страна на който и да е потребител не трябва да води до дискриминация на граждани на трети държави въз основа на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, произход по рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация. При обработването изцяло се зачитат човешкото достойнство и морал, както и основните права, включително правото на зачитане на личния живот и защитата на личните данни. Особено внимание се обръща на децата, старите хора и хората с увреждания. Висшият интерес на детето винаги е съображение от първостепенно значение.

ГЛАВА II

Прилагане

Член 15

Практически стъпки за подаване на заявление

1. Заявителите подават заявление, като попълват формуляра за заявление онлайн посредством предвидения за целта публичен уебсайт или приложение за мобилни устройства достатъчно време преди всяко планирано пътуване, или когато са вече на територията на държавите членки, преди изтичането на срока на валидност на съществуващо разрешение за пътуване, което те притежават.
2. Притежателите на разрешение за пътуване могат да подадат заявление за ново разрешение за пътуване, считано от 120 дни преди изтичането на срока на валидност на разрешението за пътуване.

120 дни преди изтичането на срока на валидност на разрешението за пътуване централната система на ETIAS автоматично уведомява притежателя на това разрешение за пътуване чрез услугата за електронна поща за:

- а) датата на изтичане на срока на валидност на разрешението за пътуване;
- б) възможността да се подаде заявление за ново разрешение за пътуване;
- в) задължението за притежаване на валидно разрешение за пътуване за цялата продължителност на краткосрочния престой на територията на държавите членки.

3. Всички съобщения до заявителя във връзка с неговото заявление за разрешение за пътуване се изпращат на посочения от него електронен адрес във формуляра за заявлението, съгласно посоченото в член 17, параграф 2, буква ж).
4. Заявленията могат да бъдат подавани лично от заявителя или от лице или търговски посредник, упълномощен от заявителя да подаде заявлението от негово име.
5. Посредством акт за изпълнение Комисията изработва формуляр за съобщаване на нарушения от страна на търговските посредници, посочени в параграф 4 от настоящия член. Този формуляр е достъпен чрез определения за целта публичен уебсайт или приложението за мобилни устройства, посочени в параграф 1 от настоящия член. Попълнените формуляри се изпращат на централното звено на ETIAS, което предприема подходящи действия, включително като докладва редовно на Комисията. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

Член 16

Публичен уебсайт и приложение за мобилни устройства

1. Публичният уебсайт и приложението за мобилни устройства дават възможност на гражданите на трети държави, обект на изискването за разрешение за пътуване, да подават заявление за разрешение за пътуване, да предоставят изискваните във формуляра на заявлението данни в съответствие с член 17 и да платят таксата за разрешението за пътуване.

2. Публичният уебсайт и приложението за мобилни устройства дават широк, лесен и безплатен достъп на заявителите до формуляра за заявлението. Следва да бъде обърнато специално внимание на достъпността на публичния уебсайт и приложението за мобилни устройства за лица с увреждания.
3. Публичният уебсайт и приложението за мобилни устройства са на разположение на всички официални езици на държавите членки.
4. Когато официалният език или езици на държавите, посочени в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, не съответстват на езиците, посочени в параграф 3, eu-LISA предоставя на разположение на публичния уебсайт и приложението за мобилни устройства на поне един от официалните езици на посочените държави информационни фишове с обяснителна информация за ETIAS, за процедурата по подаване на заявлението, за използването на публичния уебсайт и приложението за мобилни устройства, както и наръчник със стъпките за подаване на заявлението. Когато дадена държава има повече от един официален език, такива информационни фишове са необходими само ако нито един от тези езици не съответства на езиците, посочени в параграф 3.
5. Публичният уебсайт и приложението за мобилни устройства информират заявителите за езиците, които могат да се използват при попълване на формуляра на заявлението.
6. Публичният уебсайт и приложението за мобилни устройства предоставят на заявителя услуга за създаване на акаунт, която му позволява при необходимост да предоставя допълнителна информация или документация.

7. Публичният уебсайт и приложението за мобилни устройства информират заявителите за правото им на обжалване съгласно настоящия регламент, ако разрешението за пътуване бъде отказано, отнето или отменено. За тази цел те съдържат информация за приложимото национално право, компетентния орган, начините за подаване на жалба, срока за подаване на жалба, както и информация за евентуалната помощ, която може да бъде предоставена от националния орган по защита на данните.
8. Публичният уебсайт и приложението за мобилни устройства дават възможност на заявителите да посочат, че целта на планирания престой е свързана с причини от хуманитарен характер или с международни задължения.
9. Публичният уебсайт съдържа информацията, посочена в член 71.
10. Чрез актове за изпълнение Комисията приема подробни правила относно функционирането на публичния уебсайт и приложението за мобилни устройства, както и относно подробните правила за защита на данните и сигурността, приложими за публичния уебсайт и приложението за мобилни устройства. Тези подробни правила се основават на управлението на риска за сигурността на информацията и на принципите на защитата на данните още при проектирането и по подразбиране. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

Член 17

Формуляр за заявление и лични данни на заявителя

1. Всеки заявител подава попълнен формуляр на заявлението, в това число декларация за автентичността, пълнотата, точността и надеждността на подадените данни и декларация за истинността и надеждността на направените изявления. Всеки заявител посочва също, че е разбрал условията за влизане, посочени в член 6 от Регламент (ЕС) 2016/399, и че може да му бъде поискано да представи съответните удостоверителни документи при всяко влизане. Ненавършилите пълнолетие лица подават формуляр на заявление с електронен подпис на лице, упражняващо постоянно или временно родителските права върху заявителя или което е негов законен настойник.
2. Заявителят предоставя следните лични данни във формуляра на заявлението:
 - а) фамилно име, собствено име или имена, фамилно име по рождение; дата на раждане, място на раждане, държава на раждане, пол, настоящо гражданство, собствени имена на родителите на заявителя;
 - б) други имена (псевдоним(и), творческо(и) име(на), обичайно(и) име(на), ако има такива;
 - в) друго гражданство, ако има такова;
 - г) вид, номер и държава, издала документа за пътуване;
 - д) датата на издаване и датата, на която изтича срокът на валидност на документа за пътуване;

- е) домашен адрес на заявителя или, ако няма такъв, град и държава на пребиваване;
- ж) електронен адрес и телефонни номера, ако има такива;
- з) образование (основно, средно, висше или нито едно от посочените);
- и) настояща професия (професионална група); ако заявлението се обработва ръчно съгласно процедурата, установена в член 26, компетентната държава членка може в съответствие с член 27 да поиска от заявителя да предостави допълнителна информация за точната длъжност и работодател, а от студентите — името на учебното заведение;
- й) държава членка на първия планиран престой и по възможност – адрес на първия планиран престой;
- к) за ненавършили пълнолетие лица — фамилно и собствено име или имена, домашен адрес, електронен адрес, и ако има такъв — телефонен номер на лицето, упражняващо родителските права върху заявителя или което е негов законен настойник;
- л) когато заявителят твърди, че е със статут на член на семейството, посочен в член 2, параграф 1, буква в):
 - і) статута си на член на семейството;

- ii) фамилно име, собствено име или имена, дата на раждане, място на раждане, държава на раждане, настоящо гражданство, домашен адрес, електронен адрес, и ако има такъв — телефонен номер на члена на семейството, с когото заявителят има семейни връзки;
 - iii) семейните си връзки с този член на семейството в съответствие с член 2, параграф 2 от Директива 2004/38/ЕО;
- м) в случай на заявления, попълнени от лице, различно от заявителя, фамилно име, собствено име или имена, име на фирмата, организацията, ако е приложимо, електронен адрес, пощенски адрес и телефонен номер на това лице, ако има такъв; връзката със заявителя и подписана декларация за представителство.
3. Заявителят избира настоящата професия (професионална група) от предварително определен списък. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 89, в които установява този предварително определен списък.
4. В допълнение заявителят дава отговори на следните въпроси:
- а) дали е осъждан за престъпление, посочено в приложението, през предходните 10 години, а за терористични престъпления — през предходните 20 години, и ако това е така — кога и в коя държава;
 - б) дали е имал престой в конкретна зона на военни действия или конфликт през предходните 10 години и какви са били причините за престоя;

в) дали е бил обект на решение, с което се изисква да напусне територията на държава членка или на някоя от третите държави, посочени в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, или е бил обект на решение за връщане, издадено през предходните 10 години.

5. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 89, в които да определи съдържанието и формата на въпросите, посочени в параграф 4 от настоящия член. Съдържанието и формата на тези въпроси позволяват на заявителите да дават ясни и точни отговори.
6. Когато заявителят отговори утвърдително на който и да е от въпросите, посочени в параграф 4, от него се изисква да даде отговори на допълнителен набор от предварително определени въпроси във формуляра на заявлението, като избира от предварително определен списък с отговори. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 89, в които да предвиди съдържанието и формата на тези допълнителни въпроси и предварително определения списък с отговори на тези въпроси.
7. Данните, посочени в параграфи 2 и 4, се попълват от заявителя на латиница.
8. При подаване на формуляра на заявлението информационната система на ETIAS съхранява IP адреса, от който той е подаден.

9. Комисията, посредством актове за изпълнение, установява изискванията относно формата на личните данни, посочени в параграфи 2 и 4 от настоящия член, които да бъдат въведени във формуляра на заявлението, както и параметрите и проверките, които трябва да бъдат извършени, за да се гарантира пълнотата на заявлението и съгласуваността на тези данни. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

Член 18

Такса за разрешение за пътуване

1. За всяко заявление заявителят плаща такса за разрешение за пътуване в размер на 7 евро.
2. Заявители под 18 години или над 70 години към момента на подаване на заявлението са освободени от таксата за разрешение за пътуване.
3. Таксата за разрешение за пътуване се начислява в евро.
4. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 89 относно начините и реда за плащане на таксата за разрешение за пътуване и относно промените в размера на тази такса. С промените в размера се отчита увеличаването на разходите, посочени в член 85.

ГЛАВА III

Създаване на досието на заявление и разглеждане на заявлението от централната система на ETIAS

Член 19

Допустимост и създаване на досието на заявление

1. След подаването на заявление информационната система на ETIAS проверява автоматично:
 - а) дали са попълнени всички полета на формуляра на заявлението и дали те съдържат всички елементи, посочени в член 17, параграфи 2 и 4;
 - б) дали е събрана таксата за разрешение за пътуване.
2. Ако условията по параграф 1, букви а) и б) са изпълнени, заявлението се счита за допустимо. Тогава незабавно централната система на ETIAS автоматично създава досие на заявлението и му дава номер на заявление.
3. При създаване на досието на заявлението централната система на ETIAS регистрира и съхранява следните данни:
 - а) номера на заявлението;
 - б) информация за статуса, указваща, че е поискано разрешение за пътуване;

- в) личните данни, посочени в член 17, параграф 2, и ако е приложимо – член 17, параграфи 4 и 6, в това число трибуквения код на държавата, издала документа за пътуване;
- г) данните, посочени в член 17, параграф 8;
- д) датата и часа на подаване на формуляра на заявлението, както и отметка за успешното плащане на таксата за разрешение за пътуване и уникалния референтен номер на плащането.

4. При създаването на досието на заявлението централната система на ETIAS определя дали заявителят вече има друго досие на заявление в централната система на ETIAS, като сравнява посочените в член 17, параграф 2, буква а) данни с личните данни в досиетата на заявления, съхранявани в централната система на ETIAS. В такъв случай централната система на ETIAS свързва новото досие на заявление с вече съществуващо досие, създадено за същия заявител.

5. При създаването на досието на заявлението заявителят незабавно получава уведомление чрез услугата за електронна поща, в което се обяснява, че по време на обработването на заявлението заявителят може да бъде приканен да представи допълнителна информация или документация, или при изключителни обстоятелства – да се яви на събеседване. Това уведомление съдържа:

- а) информация за хода на процедурата, с която се потвърждава подаването на заявление за разрешение за пътуване; и
- б) номера на заявлението.

Уведомлението дава на заявителя възможност да ползва инструмента за проверка, предвиден в член 6, параграф 2, буква з).

Член 20

Автоматизирано обработване

1. Досиетата на заявленията се обработват автоматично от централната система на ETIAS, за да се установят съответствия. Централната система на ETIAS разглежда всяко досие на заявление поотделно.
2. Централната система на ETIAS сравнява съответните данни, посочени в член 17, параграф 2, букви а), б), в), г), е), ж), й), к) и м) и в член 17, параграф 8, с данните, присъстващи в запис, досие или сигнал, регистрирани в централната система на ETIAS, ШИС, СВИ, ВИС, Евродак, данни на Европол и базите данни на Интерпол SLTD и TDAWN.

По-специално централната система на ETIAS проверява:

- а) дали използваният за заявлението документ за пътуване съответства на документ за пътуване, който е обявен в ШИС за изгубен, откраднат, незаконно присвоен или недействителен;
- б) дали използваният за заявлението документ за пътуване съответства на документ за пътуване, който е обявен в SLTD за изгубен, откраднат или недействителен;
- в) дали за заявителя има въведен сигнал в ШИС за отказ за влизане и престой;
- г) дали за заявителя има сигнал в ШИС, отнасящ се до лица, издирвани за арест с цел предаване на основание на европейска заповед за арест или с цел екстрадиране;
- д) дали данните за заявителя и документа за пътуване съответстват на данни за отказано, отнето или отменено разрешение за пътуване в централната система на ETIAS;

- е) дали предоставените в заявлението данни относно документа за пътуване съответстват на данни в друго заявление за разрешение за пътуване в централната система на ETIAS, свързано с различни данни за самоличност, посочени в член 17, параграф 2, буква а);
- ж) дали понастоящем заявителят е обявен за лице, надвишило разрешенния срок на престой, или е обявяван за такова лице в миналото в СВИ;
- з) дали за заявителя е записано, че му е отказано влизане в СВИ;
- и) дали заявителят е бил обект на регистрирано във ВИС решение за отказ, отмяна или отнемане на виза за краткосрочно пребиваване;
- й) дали предоставените в заявлението данни съответстват на данни, записани в данните на Европол;
- к) дали заявителят е регистриран в Евродак;
- л) дали използваният за заявлението документ за пътуване съответства на документ за пътуване, регистриран в досие в TDAWN;
- м) ако заявителят е ненавършило пълнолетие лице — дали за лицето, упражняващо родителските права върху заявителя или което е назначено за негов законен настойник:
 - i) има сигнал в ШИС, отнасящ се до лица, издирвани за арест с цел предаване на основание на европейска заповед за арест или с цел екстрадиране;
 - ii) има въведен сигнал в ШИС за отказ на влизане и престой.

3. Централната система на ETIAS проверява дали заявителят е отговорил утвърдително на който и да е от посочените в член 17, параграф 4 въпроси и дали е предоставил домашен адрес, а не само града и държавата си на пребиваване, както е посочено в член 17, параграф 2, буква е).
4. Централната система на ETIAS сравнява съответните данни, посочени в член 17, параграф 2, букви а), б), в), г), е), ж), й), к) и м) и в член 17, параграф 8, с данните, присъстващи в посочения в член 34 списък на ETIAS за наблюдение.
5. Централната система на ETIAS сравнява съответните данни, посочени в член 17, параграф 2, букви а), в), е), з) и и), с посочените в член 33 специфични показатели за риска.
6. Централната система на ETIAS добавя към досието на заявлението препратка към всяко съответствие, получено съгласно параграфи 2—5.
7. Когато записаните в досието на заявлението данни съвпадат с данните, задействали съответствие съгласно параграфи 2 и 4, централната система на ETIAS установява, когато е приложимо, коя(кои) държава(и) членка(и) е(са) въвела(и) или предоставила(и) данните, задействали съответствието, и вписва това в досието на заявлението.
8. След установяването на съответствие съгласно параграф 2, буква й) и параграф 4, ако никоя държава членка не е предоставила данните, задействали съответствието, централната система на ETIAS установява дали данните са въведени от Европол и вписва това в досието на заявлението.

Член 21

Резултати от автоматизираното обработване

1. Когато при автоматизираното обработване, определено в член 20, параграфи 2—5, не се установи съответствие, централната система на ETIAS автоматично издава разрешение за пътуване съгласно член 36 и уведомява заявителя съгласно член 38.
2. Когато при автоматизираното обработване, определено в член 20, параграфи 2—5, се установи едно или няколко съответствия, заявлението се обработва съгласно определената в член 22 процедура.
3. Когато с проверката по член 22, се потвърди, че записаните в досието на заявлението данни съвпадат с данните, задействали съответствие при автоматизираното обработване съгласно член 20, параграфи 2—5, или когато остават съмнения относно самоличността на заявителя, вследствие на такава проверка, заявлението се обработва в съответствие с определената в член 26 процедура.
4. Когато при автоматизираното обработване по член 20, параграф 3, се установи, че заявителят е отговорил утвърдително на някой от посочените в член 17, параграф 4 въпроси и ако няма друго съответствие, заявлението се изпраща на националното звено на ETIAS на компетентната държава членка за ръчно обработване съгласно член 26.

Член 22

Проверка от централното звено на ETIAS

1. Когато при автоматизираното обработване съгласно член 20, параграфи 2—5 се установи едно или няколко съответствия, централната система на ETIAS се консултира автоматично с централното звено на ETIAS.
2. Когато с него се прави консултация, централното звено на ETIAS има достъп до досието на заявлението и всички свързани с него досиета на заявление, както и до всички съответствия, намерени при автоматизирано обработване съгласно член 20, параграфи 2—5, и до информацията, установена в централната система на ETIAS по член 20, параграфи 7 и 8.
3. Централното звено на ETIAS проверява дали записаните в досието на заявлението данни съвпадат с поне едно от следното:
 - а) посочените в член 33 специфични показатели за риска;
 - б) данните в централната система на ETIAS, включително списъка на ETIAS за наблюдение, посочен в член 34;
 - в) данните в някоя от информационните системи на ЕС, с които се прави справка;
 - г) данните на Европол;
 - д) данните в базите данни на Интерпол SLTD или TDAWN.

4. Когато данните не съвпадат и по време на автоматизираното обработване съгласно член 20, параграфи 2—5 не е установено никакво друго съответствие, централното звено на ETIAS заличава фалшивото съответствие от досието на заявлението и централната система на ETIAS автоматично издава разрешение за пътуване в съответствие с член 36.
5. Когато данните съвпадат с тези на заявителя или остават съмнения относно самоличността на заявителя, заявлението се обработва ръчно в съответствие с определената в член 26 процедура.
6. Централното звено на ETIAS завършва ръчното обработване в срок до 12 часа от получаване на досието на заявлението.

Член 23

Подкрепа за постигането на целите на ШИС

1. За целите на член 4, буква д) централната система на ETIAS сравнява съответните данни, посочени в член 17, параграф 2, букви а), б) и г), с данните в ШИС, за да се определи дали заявителят е обект на някой от следните сигнали:
 - а) сигнал за изчезнали лица;
 - б) сигнал по отношение на лица, които се издирват, за да съдействат в съдебно производство;
 - в) сигнал по отношение на лица за проверки от разстояние или явни проверки.

2. Когато сравнението съгласно параграф 1 установи едно или няколко съответствия, централната система на ETIAS изпраща автоматизирано уведомление до централното звено на ETIAS. Централното звено на ETIAS проверява дали личните данни на заявителя съвпадат с личните данни, съдържащи се в сигнала, който е задействал съответствието, и ако съпадението се потвърди, централната система на ETIAS изпраща автоматизирано уведомление до бюро SIRENE на въвелата сигнала държава членка. Съответното бюро SIRENE проверява допълнително дали личните данни на заявителя съответстват на личните данни, съдържащи се в сигнала, задействал съответствието, и предприема подходящи последващи действия.

Централната система на ETIAS изпраща автоматизирано уведомление и до бюро SIRENE на държавата членка, която е въвела сигнала, задействал съответствие в ШИС по време на автоматизираното обработване, посочено в член 20, когато след проверка от страна на централното звено на ETIAS съгласно член 22 този сигнал е довел до ръчно обработване на заявлението в съответствие с член 26.

3. Уведомлението до бюро SIRENE на държавата членка, въвела сигнала, съдържа следните данни:
- а) фамилно(и) име(на), собствено(и) име(на) и псевдоним(и), ако има такъв;
 - б) място и дата на раждане;
 - в) пол;
 - г) гражданство и, ако има такива, други гражданства;

- д) държава членка на първия планиран престой, и ако има такъв — адрес на първия планиран престой;
 - е) домашен адрес на заявителя или, ако няма такъв, град и държава на пребиваване;
 - ж) информация за статуса на разрешението за пътуване, указваща дали такова разрешение е издадено, отказано и дали заявлението е обект на ръчно обработване съгласно член 26;
 - з) препратка към всички съответствия, получени съгласно параграфи 1 и 2, включително датата и часа на съответствието.
4. Централната система на ETIAS добавя към досието на заявлението препратка към всяко съответствие, получено съгласно параграф 1.

Член 24

*Специални правила за членовете на семейството на граждани на Съюза
или на други граждани на трети държави, които се ползват
от правото на свободно движение съгласно правото на Съюза*

1. За гражданите на трети държави, посочени в член 2, параграф 1, буква в), разрешението за пътуване, за което се съдържа определение в член 3, параграф 1, точка 5, означава решение, издадено в съответствие с настоящия регламент, в което се посочва, че не са налице фактически данни или основателни причини въз основа на фактически данни, да се смята, че присъствието на лицето на територията на държавите членки представлява риск за сигурността или висок епидемичен риск в съответствие с Директива 2004/38/ЕО.

2. Когато гражданин на трета държава, посочен в член 2, параграф 1, буква в) подава заявление за разрешение за пътуване, се прилагат следните специални правила:
 - а) заявителят не отговаря на въпроса, посочен в член 17, параграф 4, буква в);
 - б) заявителят се освобождава от посочената в член 18 такса.
3. Когато обработва заявление за разрешение за пътуване на гражданин на трета държава по член 2, параграф 1, буква в), централната система на ETIAS не проверява:
 - а) дали понастоящем заявителят е обявен за лице, надвишило разрешен срок на престой, или дали е обявяван за такова лице в миналото — въз основа на справка в СВИ, съгласно посоченото в член 20, параграф 2, буква ж);
 - б) дали заявителят съответства на лице, чиито данни фигурират в Евродак, съгласно посоченото в член 20, параграф 2, буква к).

Не се прилагат специфичните показатели за риска, основани на рисковете от незаконна имиграция и определени в съответствие с член 33.
4. Заявление за разрешение за пътуване не се отказва на основание на риск от незаконна имиграция, съгласно посоченото в член 37, параграф 1, буква в).

5. Когато автоматизираното обработване по член 20 установи съответствие, отговарящо на сигнал за отказ за влизане и пребиваване, посочен в член 24 от Регламент (ЕО) № 1987/2006 на Европейския парламент и на Съвета¹, националното звено на ETIAS проверява основанието за решението, вследствие на което този сигнал е въведен в ШИС. Ако това основание е свързано с риск от незаконна имиграция, сигналът не се взема предвид за оценката на заявлението. Националното звено на ETIAS процедира съгласно член 25, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1987/2006.
6. Прилагат се също така следните правила:
- а) в посоченото в член 38, параграф 1 уведомление заявителят получава информация относно факта, че когато преминава външната граница, трябва да може да докаже статута си на член на семейството на гражданин, посочен в член 2, параграф 1, буква в); такава информация включва и напомняне, че членът на семейството на гражданин, упражняващ правото си на свободно движение, който притежава разрешение за пътуване, има право да влезе само ако придружава или се присъединява към гражданина на Съюза или към друг гражданин на трета държава, упражняващ правото си на свободно движение;
 - б) жалба съгласно член 37, параграф 3 се подава в съответствие с Директива 2004/38/ЕО;

¹ Регламент (ЕО) № 1987/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II) (ОВ L 381, 28.12.2006 г., стр. 4).

- в) срокът за съхранение на досието на заявлението, посочен в член 54, параграф 1, е:
- i) до края на срока на валидност на разрешението за пътуване;
 - ii) пет години от последното решение за отказ, отмяна или отнемане на разрешение за пътуване съгласно членове 37, 40 и 41. Ако данните, налични в даден запис, досие или сигнал, регистрирани в някоя от информационните системи на ЕС, данните на Европол, базите данни на Интерпол SLTD или TDAWN, списъка на ETIAS за наблюдение, или правилата на ETIAS за проверките, вследствие на които е взето такова решение, бъдат заличени преди изтичането на този пет годишен срок, досието на заявлението се заличава в срок от седем дни от датата на заличаването на данните в този запис, досие или сигнал. За тази цел централната система на ETIAS проверява редовно и автоматично дали условията за запазване на досиетата на заявления, посочени в настоящата буква все още са изпълнени. Когато те повече не са изпълнени тя заличава досието на заявлението по автоматизиран начин.

С цел улесняване на ново заявление след изтичането на срока на валидност на разрешение за пътуване от ETIAS досието на заявлението може да се съхранява в централната система на ETIAS за допълнителен срок от не повече от три години след изтичането на срока на валидност на разрешението за пътуване и само когато, в отговор на искане за съгласие, заявителят свободно и изрично дава съгласие посредством декларация с електронен подпис. Искането за съгласие се представя по начин, който ясно да го отличава от другите въпроси, в разбираема и лесно достъпна форма и като се използва ясен и прост език в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) 2016/679.

Съгласието се иска след предоставянето на информация съгласно член 15, параграф 2. Автоматично предоставената информация припомня на заявителя целта на запазването на данни в съответствие с информацията, посочена в член 71, буква о).

ГЛАВА IV

Разглеждане на заявлението от националните звена на ETIAS

Член 25

Компетентна държава членка

1. Държавата членка, компетентна за ръчното обработване на заявления съгласно член 26 („компетентната държава членка“), се определя от централната система на ETIAS по следния начин:
 - а) когато се установи, че само една държава членка е въвела или предоставила данните, задействали съответствието съгласно член 20, тази държава членка е компетентната държава членка;
 - б) когато се установи, че няколко държави членки са въвели или предоставили данните, задействали съответствието съгласно член 20, компетентната държава членка е:
 - і) държавата членка, въвела или предоставила последните данни за сигнал, посочен в член 20, параграф 2, буква г); или

- ii) ако някои от тези данни не съответстват на член 20, параграф 2, буква г), държавата членка, която е въвела или предоставила последните данни за сигнал, посочен в член 20, параграф 2, буква в); или
 - iii) ако някои от тези данни не съответстват на сигнал, посочен в член 20, параграф 2, буква г) или в), държавата членка, която е въвела или предоставила последните данни за сигнал, посочен в член 20, параграф 2, буква а);
- в) когато се установи, че няколко държави членки са въвели или предоставили данните, задействали съответствието съгласно член 20, но няма данни, съответстващи на сигнали, посочени в член 20, параграф 2, буква а), в) или г), компетентната държава членка е държавата, която е въвела или предоставила най-новите данни.

За целите на букви а) и в) от първа алинея съответствията, задействани от данни, които не са въведени или предоставени от държава членка, не се вземат предвид за определянето на компетентната държава членка. Когато ръчното обработване на заявление не е задействано от данни, въведени или предоставени от държава членка, компетентната държава членка е държавата членка на първия планиран престой.

2. Централната система на ETIAS посочва компетентната държава членка в досието на заявлението. Когато централната система на ETIAS не е в състояние да определи компетентната държава членка, съгласно посоченото в параграф 1, тя се определя от централното звено на ETIAS.

Член 26

Ръчно обработване на заявленията от националните звена на ETIAS

1. Когато при автоматизираното обработване, предвидено в член 20, параграфи 2—5 се установи едно или няколко съответствия, заявлението се обработва ръчно от националното звено на ETIAS на компетентната държава членка. Това национално звено на ETIAS има достъп до досието на заявлението и до евентуалните свързани с него други досиета на заявления, както и до евентуални съответствия, задействани при автоматизираното обработване, предвидено в член 20, параграфи 2—5. Централното звено на ETIAS информира националното звено на ETIAS на компетентната държава членка за това дали е било установено, че една или няколко други държави членки или Европол са въвели или предоставили данните, задействали съответствието съгласно член 20, параграф 2 или 4. Когато е било установено, че една или няколко държави членки са въвели или предоставили данните, задействали такова съответствие, централното звено на ETIAS посочва също кои са тези държави членки.
2. След ръчното обработване на заявлението националното звено на ETIAS на компетентната държава членка:
 - а) издава разрешение за пътуване; или
 - б) отказва разрешение за пътуване.
3. Когато при предвиденото в член 20, параграф 2 автоматизирано обработване се установи съответствие, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка:
 - а) отказва разрешение за пътуване, ако съответствието отговаря на една или няколко от проверките, посочени в член 20, параграф 2, букви а) и в);

- б) оценява риска за сигурността или риска от незаконна имиграция и решава дали да издаде или да откаже разрешение за пътуване, ако съответствието отговаря на някоя от проверките, посочени в член 20, параграф 2, буква б) и букви г)—м).
4. Когато при автоматизираното обработване по член 20, параграф 3 се установи, че заявителят е отговорил утвърдително на един от въпросите, посочени в член 17, параграф 4, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка оценява риска за сигурността или риска от незаконна имиграция и решава дали да издаде или да откаже разрешение за пътуване.
5. Когато при автоматизираното обработване по член 20, параграф 4 се установи съответствие, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка оценява риска за сигурността и решава дали да издаде или да откаже разрешение за пътуване.
6. Когато при автоматизираното обработване съгласно член 20, параграф 5 се установи съответствие, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка оценява риска за сигурността, риска от незаконна имиграция или високия епидемичен риск и решава дали да издаде или да откаже разрешение за пътуване. В никакъв случай националното звено на ETIAS на компетентната държава членка не може да вземе решение автоматично въз основа на установено съответствие по специфични показатели на риска. Във всички случаи националното звено на ETIAS на компетентната държава членка извършва индивидуална оценка на риска за сигурността, риска от незаконна имиграция и високия епидемичен риск.

7. Информационната система на ETIAS поддържа регистри на всички операции по обработване на данни, извършени относно оценки съгласно настоящия член от страна на националното звено на ETIAS на компетентната държава членка или от националните звена на ETIAS в държавите членки, с които са проведени консултации в съответствие с член 28. Тези регистри се създават и въвеждат автоматично в досието на заявлението. В тях се посочват датата и часа на всяка операция, данните, използвани за допитване до други информационни системи на ЕС, данните, свързани с полученото съответствие, и служителите, извършили оценката на риска.

Резултатите от оценката на риска за сигурността, риска от незаконна имиграция или високия епидемичен риск и мотивите за решението за издаване или отказ на разрешение за пътуване се записват в досието на заявлението от служителите, извършили оценката на риска.

Член 27

Искане за допълнителна информация или документация от заявителя

1. Когато националното звено на ETIAS на компетентната държава членка счете, че информацията, предоставена от заявителя във формуляра на заявлението, е недостатъчна, за да му позволи да вземе решение дали да издаде или да откаже разрешение за пътуване, това звено може да поиска допълнителна информация или документация от заявителя. Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка отправя искане за допълнителна информация или документация по искане на държавата членка, с която е проведена консултация съгласно член 28.

2. Искането за допълнителна информация или документация се изпраща чрез услугата за електронна поща, посочена в член 6, параграф 2, буква е), на електронния адрес за връзка, записан в досието на заявлението. В искането за допълнителна информация или документация ясно се посочва информацията или документацията, която заявителят трябва да предостави, както и списък на езиците, на които информацията или документацията може да бъде представена. Този списък включва най-малко английски, френски или немски език, освен в случаите, когато вече включва официален език на третата държава, на която заявителят е посочил, че е гражданин. Когато има искане за допълнителна документация, се изисква и електронно копие от оригиналната документация. Заявителят предоставя допълнителната информация или документация директно на националното звено на ETIAS на компетентната държава членка посредством услугата за защитен акаунт, посочена в член 6, параграф 2, буква ж), в срок от 10 дни от датата на получаване на искането. Заявителят предоставя тази информация или документация на един от езиците, посочени в искането. От заявителя не се изисква да представи официален превод. Може да се изисква само допълнителна информация или документация, необходими за оценка на заявлението на ETIAS.
3. За целите на искането за допълнителна информация или документация, посочено в параграф 1, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка използва предварително определен списък от варианти. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 89, в които да се установи съдържанието и форматът на този предварително определен списък с варианти.

4. При извънредни обстоятелства и като последна мярка, след обработването на допълнителната информация или документация, когато остават сериозни съмнения по отношение на предоставената от заявителя информация или документация, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка може да покани заявителя на събеседване в държавата на пребиваване, в консулството, намиращо се най-близо до мястото на пребиваване на заявителя. В извънредни случаи и когато е в интерес на заявителя, събеседването може да се проведе в консулство, намиращо се в държава, различна от държавата на пребиваване на заявителя.

Ако консулството, намиращо се най-близо до мястото на пребиваване на заявителя, е на разстояние по-голямо от 500 км, на заявителя се дава възможността да проведе събеседването чрез средства за аудио и видео комуникация от разстояние. Ако разстоянието е по-малко от 500 км, заявителят и националното звено на ETIAS могат съвместно да се договорят да използват такива средства за аудио и видео комуникация. Когато се използват такива средства за аудио и видео комуникация, събеседването се провежда от националното звено на ETIAS на компетентната държава членка или, по изключение, от едно консулствата на тази държава членка. Средствата за аудио и видео комуникация от разстояние осигуряват подходящо ниво на сигурност и поверителност.

Причината за искането на събеседване се записва в досието на заявлението.

5. Посредством актове за изпълнение Комисията определя изискванията за средствата за аудио и видео комуникация, посочени в параграф 4, включително по отношение на правилата за защитата на данните, сигурността и поверителността и приема правила относно изпитванията и избирането на подходящи инструменти и относно тяхното функциониране.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

6. Поканата на събеседване се отправя до заявителя от националното звено на ETIAS чрез услугата за електронна поща, посочена в член 6, параграф 2, буква е), на електронния адрес за връзка, записан в досието на заявлението. Поканата на събеседване се отправя до 72 часа от представянето от страна на заявителя на допълнителна информация или документация съгласно параграф 2 от настоящия член. Поканата на събеседване включва информация за държавата членка, която е отправила поканата, за опциите, посочени в параграф 4 от настоящия член и относимите данни за връзка. Заявителят се свързва с националното звено на ETIAS на компетентната държава членка или с консулството възможно най-скоро, но не по-късно от пет дни след отправянето на поканата на събеседване, за договаряне на взаимно подходящи дата и час за събеседването и за възможността събеседването да бъде проведено дистанционно. Събеседването се провежда до 10 дни от изпращането на поканата.

Поканата на събеседване се записва в досието на заявлението от централната система на ETIAS.

7. Ако заявителят не се яви на събеседването в съответствие с параграф 6 от настоящия член след покана за събеседване, заявлението се отхвърля в съответствие с член 37, параграф 1, буква ж). Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка незабавно уведомява заявителя за това.

8. За целите на събеседването, посочено в параграф 4, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка посочва елементите, на които да обърне внимание интервюиращия. Тези елементи имат връзка с причините, породили искането за събеседване.

Събеседването чрез средства за аудио и видео комуникация от разстояние се провежда на езика на националното звено на ETIAS на компетентната държава членка, поискало събеседването, или на избрания от звеното език за предоставяне на допълнителна информация или документация.

Събеседването в консулство, се провежда на официален език на третата държава, в която се намира консулството, или на друг език, договорен от заявителя и консулството.

След събеседването интервюиращият излиза със становище, обосноваващо препоръките му.

Елементите, на които е обърнато внимание и становището се отразяват във формуляр, който се записва в досието на заявлението в същия ден, в който се е състояло събеседването.

9. След представяне на допълнителна информация или документация от заявителя в съответствие с параграф 2 централната система на ETIAS записва и съхранява тази информация или документация в досието на заявлението. Допълнителната информация или документация, предоставена по време на събеседване в съответствие с параграф 6, се добавя към досието на заявлението от националното звено на ETIAS на компетентната държава членка.

Справка с формуляра, използван за събеседването, и с допълнителната информация или документация, записани в досието на заявлението, се прави само с цел оценяване и вземане на решение по заявлението, с цел управление на процедура по обжалване, както и с цел обработване на ново заявление от същия заявител.

10. Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка възобновява разглеждането на заявлението, считано от момента, в който заявителят предостави допълнителната информация или документация, или, когато е приложимо, от деня на събеседването.

Член 28

Консултации с други държави членки

1. Когато се установи, че една или няколко държави членки са въвели или предоставили данните, задействали съответствие съгласно член 20, параграф 7, след проверката по член 22, централното звено на ETIAS уведомява националното звено на ETIAS на съответната(ите) държава(и) членка(и), с което поставя началото на процес на консултации между тях и националното звено на ETIAS на компетентната държава членка.
2. Националните звена на ETIAS на държавите членки, с които се провеждат консултации, имат достъп до досието на заявлението за целите на консултациите.
3. Националните звена на ETIAS на държавите членки, с които се провеждат консултации:
 - а) дават мотивирано положително становище по заявлението; или
 - б) дават мотивирано отрицателно становище по заявлението.

Това положително или отрицателно становище се записва в досието на заявлението от националното звено на ETIAS на държавата членка, с която се провеждат консултациите.

4. Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка може също да проведе консултации с националните звена на ETIAS на една или няколко държави членки вследствие на даден от заявител отговор на искане за допълнителна информация. Когато такава допълнителна информация е поискана от държава членка, с която са проведени консултации съгласно член 27, параграф 1, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка се консултира с националното звено на ETIAS на държавата членка, с която са проведени консултации, вследствие на дадения от заявителя отговор на искането за допълнителна информация. В такъв случай националните звена на ETIAS на държавите членки, с които се провеждат консултации, имат достъп и до съответната допълнителна информация или документация, предоставена от заявителя вследствие на искане от националното звено на ETIAS на компетентната държава членка и свързана с въпроса, по който се осъществява консултация с тях. Когато консултациите се провеждат с няколко държави членки, координацията се осигурява от националното звено на ETIAS на компетентната държава членка.
5. Националните звена на ETIAS на държавите членки, с които се провеждат консултации, отговарят в срок от 60 часа от уведомлението за консултациите. Липсата на отговор в указания срок се счита за положително становище по заявлението.
6. По време на процеса на консултации искането за консултации и отговорите във връзка с него се предават посредством софтуера, посочен в член 6, параграф 2, буква м), и се предоставят на националното звено на ETIAS на компетентната държава членка.

7. Ако националното звено на ETIAS на поне една държава членка, с която се провеждат консултации, даде отрицателно становище по заявлението, компетентната държава членка отказва разрешение за пътуване съгласно член 37. Настоящият параграф не засяга член 44.
8. Когато е необходимо, в случаи на технически проблеми или непредвидени обстоятелства, централното звено на ETIAS определя компетентната държава членка и държавите членки, с които трябва да бъдат проведени консултации, и улеснява консултациите между държавите членки, посочени в настоящия член.

Член 29

Консултации с Европол

1. Когато се установи, че Европол е предоставил данните, задействали съответствие съгласно член 20, параграф 8 от настоящия регламент, централното звено на ETIAS го уведомява, с което поставя началото на процес на консултации между Европол и националното звено на ETIAS на компетентната държава членка. Тези консултации се провеждат в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/794 и по-специално глава IV от него.
2. Когато се провеждат консултации с Европол, централното звено на ETIAS предава на Европол съответните данни от досието на заявлението и от съответствието(ята), които са необходими за целите на консултациите.
3. При всички положения Европол няма достъп до личните данни относно образованието на заявителя, посочени в член 17, параграф 2, буква з).

4. При провежданите с него консултации съгласно параграф 1 Европол дава мотивирано становище по заявлението. Становището на Европол се предоставя на националното звено на ETIAS на компетентната държава членка, което го записва в досието на заявлението.
5. Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка може да проведе консултации с Европол вследствие на даден от заявител отговор на искане за допълнителна информация. В такъв случай националното звено на ETIAS предава на Европол съответната допълнителна информация или документация, предоставена от заявителя във връзка с искането за разрешение за пътуване, за което се провеждат консултации с Европол.
6. Европол отговаря в срок от 60 часа от уведомлението за консултациите. Липсата на отговор от Европол в указания срок се счита за положително становище по заявлението.
7. По време на процеса на консултации искането за консултации и отговорите във връзка с него се предават посредством софтуера, посочен в член 6, параграф 2, буква м), и се предоставят на националното звено на ETIAS на компетентната държава членка.
8. Ако Европол даде отрицателно становище по заявлението, но националното звено на ETIAS на компетентната държава членка реши да издаде разрешение за пътуване, това звено обосновава решението си и записва обосновката в досието на заявлението.
9. Когато е необходимо, в случаи на технически проблеми или непредвидени обстоятелства, централното звено на ETIAS определя компетентната държава членка и улеснява консултациите между компетентната държава членка и Европол, съгласно посоченото в настоящия член.

Член 30

Срокове за уведомяване на заявителя

В срок от 96 часа от подаването на заявление, което е допустимо съгласно член 19, заявителят получава уведомление, в което се посочва:

- а) дали разрешението му за пътуване е издадено или отказано; или
- б) че се иска допълнителна информация или документация и че заявителят може да бъде поканен на събеседване, като се посочи максималният срок за обработка, приложим съгласно член 32, параграф 2.

Член 31

Инструмент за проверка

Комисията създава инструмент за проверка за заявителите, за да следят напредъка на техните заявления и да проверяват срока на валидност и статуса на техните разрешения за пътуване (валидно, отказано, отменено или отнето). Този инструмент е достъпен чрез определения за целта публичен уебсайт или чрез приложението за мобилни устройства, посочени в член 16.

Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 89 за допълнително определяне на инструмента за проверка.

Член 32

Решение по заявлението

1. Решенията по заявленията се вземат в срок от 96 часа след подаването на заявление, което е допустимо в съответствие с член 19.
2. По изключение, когато се изпрати уведомление с искане за допълнителна информация или документация, и когато заявителят е поканен на събеседване, срокът по параграф 1 от настоящия член се удължава. Решенията по такива заявления се вземат в срок от 96 часа от предоставянето на допълнителната информация или документация от заявителя. Когато заявителят е поканен на събеседване, съгласно посоченото в член 27, параграф 4, решението по заявлението се взема в срок от 48 часа след провеждане на събеседването.
3. Преди изтичането на сроковете по параграфи 1 и 2 от настоящия член се взема решение:
 - а) за издаване на разрешение за пътуване в съответствие с член 36; или
 - б) за отказ на разрешение за пътуване в съответствие с член 37.

ГЛАВА V

Правила на ETIAS за проверките и списък на ETIAS за наблюдение

Член 33

Правила на ETIAS за проверките

1. Правилата на ETIAS за проверките са алгоритъм, позволяващ профилиране, съгласно определението в член 4, точка 4 от Регламент (ЕС) 2016/679, чрез сравнение в съответствие с член 20 от настоящия регламент с данните, записани в досието на заявлението в централната система на ETIAS и със специфични показатели за риска, установени от централното звено на ETIAS съгласно параграф 4 от настоящия член, които сочат към риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск. Централното звено на ETIAS вписва правилата на ETIAS за проверките в централната система на ETIAS.
2. Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 89 за допълнително определяне на рисковете, свързани със сигурността или незаконната имиграция или висок епидемичен риск, въз основа на:
 - а) статистически данни, генерирани от СВИ и сочещи необичаен брой лица, надвишили разрешения срок на престой, и откази на влизане за конкретна група пътуващи лица;
 - б) статистически данни, генерирани от ETIAS в съответствие с член 84 и сочещи към необичаен брой откази на разрешения за пътуване поради риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск, свързан с конкретна група пътуващи лица;

- в) статистически данни, генерирани от ETIAS в съответствие с член 84 и от СВИ и сочещи към взаимозависимости между информацията, събрана посредством формуляра на заявлението информация и надвишаването на разрешения срок на престой от пътуващи лица или откази на влизане;
- г) информация, подкрепена от фактически и основани на доказателства елементи и предоставена от държавите членки относно специфични показатели във връзка с риска за сигурността или заплахи, идентифицирани от съответната държава членка;
- д) информация, подкрепена от фактически и основани на доказателства елементи и предоставена от държавите членки относно необичаен брой лица, надвишили разрешения срок на престой, и откази на влизане за конкретна група пътуващи лица за съответната държава членка;
- е) информация, предоставена от държавите членки относно специфични високи епидемични рискове, както и информация от епидемиологичния надзор и оценки на риска, предоставени от ECDC и появата на огнища на болести, докладвани от СЗО.

3. Комисията, посредством акт за изпълнение, посочва рисковете, за които се съдържа определение в настоящия регламент и в делегирания акт, посочен в параграф 2 от настоящия член, на които се основават специфичните показатели за риска, посочени в параграф 4 от настоящия член. Този акт за изпълнение се приема съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

Специфичните рискове се преразглеждат най-малко на всеки шест месеца и при необходимост Комисията приема нов акт за изпълнение в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

4. Въз основа на определените в съответствие с параграф 3 специфични рискове централното звено на ETIAS изготвя набор от специфични показатели за риска, състоящи се от съчетание на данни, в това число един или няколко от следните елементи:
- а) възрастова група, пол, гражданство;
 - б) държава и град на пребиваване;
 - в) степен на образование (основно, средно, висше или нито едно от посочените);
 - г) настояща професия (професионална група).
5. Специфичните показатели за риска трябва да са целеви и пропорционални. При никакви обстоятелства те не се основават единствено на пола или възрастта на лицето. При никакви обстоятелства те не се основават на информация, разкриваща цвета на кожата, расата, етническия или социален произход, генетичните характеристики, езика, политическите или други възгледи, религиозните или философски убеждения, принадлежността към профсъюзи, принадлежността към национално малцинство, имотното състояние, произхода по рождение, увреждане или сексуалната ориентация на лицето.
6. След провеждане на консултация със Съвета на ETIAS по проверките, централното звено на ETIAS извършва определянето, установяването, предварителната оценка, внедряването, последващата оценка, преразглеждането и заличаването на специфичните показатели за риска.

Член 34

Списък на ETIAS за наблюдение

1. Списъкът на ETIAS за наблюдение се състои от данните, свързани с лица, които са заподозрени в извършване или участие в терористично или друго тежко престъпление, или лица, за които са налице фактически данни или основателни причини, въз основа на цялостна оценка на лицето, да се смята, че те ще извършат терористично или друго тежко престъпление. Списъкът на ETIAS за наблюдение е част от централната система на ETIAS.
2. Списъкът на ETIAS за наблюдение се създава въз основа на информация, свързана с терористични или други тежки престъпления.
3. Информацията, посочена в параграф 2, се въвежда в списъка на ETIAS за наблюдение от Европол при спазване на Регламент (ЕС) 2016/794 или от държавите членки. Европол и съответната държава членка отговарят за всички въведени от тях данни. За всеки елемент от данните в списъка на ETIAS за наблюдение се посочва датата и часът на въвеждане от Европол или от въвелата го държава членка.
4. Въз основа на посочената в параграф 2 информация списъкът на ETIAS за наблюдение включва данни, които съдържат един или повече от следните елементи:
 - а) фамилно име;
 - б) фамилно име по рождение;
 - в) дата на раждане;

- г) други имена (псевдоним(и), творческо(и) име(на), обичайно(и) име(на);
- д) документ(и) за пътуване (вид, номер и държава на издаване на документа(ите) за пътуване);
- е) домашен адрес;
- ж) електронен адрес;
- з) телефонен номер;
- и) име, електронен адрес, пощенски адрес, телефонен номер на дружество или организация;
- й) IP адрес.

Ако са налице, следните елементи от данни се добавят към свързаните елементи, състоящи се от поне един от изброените по-горе елементи от данни: собствено(и) име(на), място на раждане, държава на раждане, пол и националност.

Член 35

Отговорности и задачи, свързани със списъка на ETIAS за наблюдение

1. Преди Европол или дадена държава членка да въведат данни в списъка на ETIAS за наблюдение, Европол или държавата членка:
 - а) определят дали информацията е достатъчно подходяща, точна и важна, за да се съдържа в списъка на ETIAS за наблюдение;
 - б) правят оценка на потенциалното въздействие на данните върху дела на ръчно обработваните заявления;

- в) проверяват дали данните съответстват на сигнал, въведен в ШИС.
2. За целите на оценката съгласно параграф 1, буква б) eu-LISA създава конкретен инструмент.
3. Когато в резултат на проверката съгласно параграф 1, буква в) се разкрие, че данните съответстват на сигнал, въведен в ШИС, те не се въвеждат в списъка на ETIAS за наблюдение. Когато условията за използване на данните с оглед на въвеждането на сигнал в ШИС са изпълнени, се отдава приоритет на въвеждането на сигнал в ШИС.
4. Държавите членки и Европол носят отговорност за точността на данните, посочени в член 34, параграф 2, които въвеждат в списъка на ETIAS за наблюдение, както и за тяхната актуалност.
5. Европол преразглежда и проверява редовно и поне веднъж годишно, продължаващата точност и актуалност на данните, въведени от Европол в списъка на ETIAS за наблюдение. Така също, държавите членки преразглеждат и проверяват редовно и поне веднъж годишно, продължаващата точност и актуалност на данните, които са въвели в списъка на ETIAS за наблюдение. Европол и държавите членки разработват и прилагат съвместна процедура за осигуряване на спазването на установените в настоящия параграф техни отговорности.
6. След преразглеждане, държавите членки и Европол изваждат данните от списъка на ETIAS за наблюдение, ако се докаже, че причините за тяхното въвеждане вече не са валидни, или че данните са остарели или не са актуални.

7. Списъкът на ETIAS за наблюдение и инструментът за оценка, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, се разработват технически и се хостват от eu-LISA. Комисията, посредством актове за изпълнение, определя техническите спецификации на списъка на ETIAS за наблюдение и на посоченият инструмент за оценка. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

ГЛАВА VI

Издаване, отказ, отмяна или отнемане на разрешение за пътуване

Член 36

Издаване на разрешение за пътуване

1. Ако при разглеждането на заявление в съответствие с процедурите, определени в глави III, IV и V, се установи, че не са налице фактически данни или основателни причини въз основа на фактически данни, да се счита, че присъствието на лицето на територията на държавите членки представлява риск за сигурността, риск от незаконна имиграция или висок епидемичен риск, централната система на ETIAS или националното звено на ETIAS на компетентната държава членка издава разрешение за пътуване.
2. Ако има съмнение дали са налице достатъчно причини за отказ на разрешение за пътуване, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка има възможност, включително след събеседване, да издаде разрешение за пътуване с обозначение, което препоръчва на граничните органи да извършат проверка на втора линия.

Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка може също да постави подобно обозначение по искане на държава членка, с която са проведени консултации. Това обозначение е видимо само за граничните органи.

Обозначението се заличава автоматично след като граничните органи са извършили проверката и са въвели записа за влизане в СВИ.

3. Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка има възможност да добави обозначение, което указва на граничните и други органи, имащи достъп до данните в централната система на ETIAS, че конкретно съответствие, задействано при обработването на заявлението, е оценено и е потвърдено, че съответствието е било погрешно, или че ръчното обработване е показало, че не са налице основания за отказ на разрешение за пътуване.
4. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 89 за установяване на адекватни предпазни мерки чрез определяне на правила и процедури за избягване на конфликти със сигнали в други информационни системи и за определяне на условията, критериите и продължителността на обозначаването съгласно настоящия регламент.
5. Разрешението за пътуване е валидно за срок от три години или до изтичането на срока на валидност на документа за пътуване, регистриран при подаването на заявление, в зависимост от това кое от двете събития настъпва първо, и важи за територията на държавите членки.
6. Разрешението за пътуване не дава автоматично право на влизане или престой.

Член 37

Отказ на разрешение за пътуване

1. Разрешение за пътуване се отказва, ако заявителят:
 - а) е използвал документ за пътуване, който е обявен за изгубен, откраднат, незаконно присвоен или недействителен в ШИС;
 - б) представлява риск за сигурността;
 - в) представлява риск от незаконна имиграция;
 - г) представлява висок епидемичен риск;
 - д) е лице, за което в ШИС е въведен сигнал с цел отказ на влизане и престой;
 - е) не отговори на искане за допълнителна информация или документация в посочените в член 27 срокове;
 - ж) не се яви на събеседването, съгласно посоченото в член 27, параграф 4.
2. Разрешение за пътуване се отказва също ако, към момента на подаване на заявлението, има основателни и сериозни съмнения относно автентичността на данните, надеждността на направените от заявителя изявления, представените от него удостоверителни документи или истинността на съдържанието им.

3. Заявителите, на които е отказано разрешение за пътуване, имат право на обжалване. Производствата по обжалване се провеждат в държавата членка, която е взела решението по заявлението, и съгласно нейното национално право. Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка информира заявителите относно процедурата на обжалване. Информацията се предоставя на един от официалните езици на държавите, посочени в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, на които заявителят е гражданин.
4. Предишен отказ за разрешение за пътуване не води до автоматичен отказ по ново заявление. Ново заявление за разрешение за пътуване се оценява въз основа на цялата налична информация.

Член 38

Уведомяване за издаване или отказ на разрешение за пътуване

1. Когато бъде издадено разрешение за пътуване, заявителят незабавно получава уведомление чрез услугата за електронна поща, в което се включват:
 - а) ясно изявление, че разрешението за пътуване е издадено, и номерът на заявлението за разрешение за пътуване;
 - б) началната и крайната дата на срока на валидност на разрешението за пътуване;
 - в) ясно изявление, че при влизането заявителят трябва да представи същия документ за пътуване като посочения във формуляра на заявлението и че всяка промяна в документа за пътуване налага подаването на ново заявление за издаване на разрешение за пътуване;

- г) припомняне на условията за влизане, установени в член 6 от Регламент (ЕС) 2016/399, както и факта, че кратък престой е възможен единствено за не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период;
- д) припомняне на факта, че притежаването на разрешение за пътуване само по себе си не дава автоматично право на влизане;
- е) припомняне на факта, че граничните органи могат да поискат удостоверителни документи на външните граници, за да проверят изпълнението на условията за влизане и престой;
- ж) припомняне на факта, че притежаването на валидно разрешение за пътуване е условие за престой, което трябва бъде изпълнено по време на целия кратък престой на територията на държавите членки;
- з) връзка към уеб услугата, посочена в член 13 от Регламент (ЕС) 2017/2226, която дава на граждани на трети държави възможност да проверяват във всеки един момент оставащия им разрешен престой;
- и) когато е приложимо, държавите членки, към които заявителят има право да пътува;
- й) връзка към публичния уебсайт на ETIAS, съдържащ информация относно възможността заявителя да поиска отнемане на разрешението за пътуване, възможността то да бъде отнето, ако условията за издаването му вече не са изпълнени, както и възможността за неговата отмяна, когато се установи, че условията за издаването му не са били изпълнени към момента на издаване;

- к) информация относно процедурите за упражняване на правата по членове 13 — 16 от Регламент (ЕО) № 45/2001 и членове 15—18 от Регламент (ЕС) 2016/679; координатите за връзка с длъжностното лице за защита на данните в Европейската агенция за гранична и брегова охрана, с Европейския надзорен орган по защита на данните и националния надзорен орган на държавата членка на първия планиран престой, когато разрешението за пътуване е било издадено от централната система на ETIAS, или на компетентната държава членка, когато разрешението за пътуване е било издадено от национално звено на ETIAS.

2. Когато бъде отказано разрешение за пътуване, заявителят незабавно получава уведомление чрез услугата за електронна поща, в което се включват:

- а) ясно изявление, че разрешението за пътуване е отказано, и номерът на заявлението за разрешение за пътуване;
- б) посочване на националното звено на ETIAS, отказало разрешението за пътуване, и адреса му;
- в) изложение на основанията за отказ на разрешение за пътуване, което посочва приложимото основание сред изброените в член 37, параграфи 1 и 2, което да позволи на заявителя да подаде жалба;
- г) информация относно правото да обжалва и срокът за това; връзка към информацията, посочена в член 16, параграф 7, на уебсайта;

д) информация относно процедурите за упражняване на правата по членове 13—16 от Регламент (ЕО) № 45/2001 и членове 15—18 от Регламент (ЕС) 2016/679 и относно координатите за връзка с длъжностното лице за защита на данните в Европейската агенция за гранична и брегова охрана, с Европейския надзорен орган по защита на данните и националния надзорен орган на компетентната държава членка.

3. Комисията, посредством актове за изпълнение, приема стандартен формуляр за отказ, отмяна или отнемане на разрешение за пътуване. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

Член 39

Данни, които се добавят към досието на заявлението след решението за издаване или отказ на разрешение за пътуване

1. Когато бъде взето решение за издаване на разрешение за пътуване, централната система на ETIAS или, когато решението е взето след ръчно обработване съгласно глава IV, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка, незабавно добавя към досието на заявлението следните данни:

- а) информация за статуса, указваща, че разрешението за пътуване е издадено;
- б) посочване дали разрешението за пътуване е било издадено от централната система на ETIAS или след ръчно обработване; ако е последното — позоваване на националното звено на ETIAS на компетентната държава членка, взело решението, и адреса му;

- в) датата на решението за издаване на разрешението за пътуване;
 - г) началната и крайната дата на срока на валидност на разрешението за пътуване;
 - д) евентуалните обозначения, поставени на разрешението за пътуване съгласно член 36, параграфи 2 и 3, наред с указване на причините за тези обозначения, и допълнителна информация за проверки на втора линия, когато става въпрос за член 36, параграф 2, и допълнителна информация за граничните органи, когато става въпрос за член 36, параграф 3.
2. Комисията приема делегирани актове съгласно член 89, за да определи допълнително вида на допълнителната информация, която може да бъде добавяна, нейния език и формати, както и причините за обозначенията.
3. Когато бъде взето решение за отказ на разрешение за пътуване, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка добавя към досието на заявлението следните данни:
- а) информация за статуса, указваща, че разрешението за пътуване е отказано;
 - б) посочване на националното звено на ETIAS на компетентната държава членка, отказало разрешението за пътуване, и адреса му;
 - в) датата на решението за отказ на разрешението за пътуване;
 - г) основанията за отказ на разрешението за пътуване чрез посочване на основанията сред изброените в член 37, параграфи 1 и 2.

4. Освен посочените в параграфи 1 и 3 данни, когато е взето решение за издаване или отказ на разрешение за пътуване, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка добавя и причините за окончателното си решение, освен ако това решение е отказ, обоснован от отрицателно становище на държава членка, с която са проведени консултации.

Член 40

Отмяна на разрешение за пътуване

1. Когато бъде установено, че към момента на издаването на разрешение за пътуване условията за издаването му не са били изпълнени, това разрешение се отменя. Разрешението за пътуване се отменя на основание една или няколко от основанията за отказ на разрешение за пътуване, определени в член 37, параграфи 1 и 2.
2. Когато държава членка разполага с доказателства, че условията за издаване на разрешение за пътуване не са били изпълнени към момента на издаването му, националното звено на ETIAS на тази държава членка отменя разрешението за пътуване.
3. Лице, чието разрешение за пътуване е отменено, има право да обжалва отмяната. Производствата по обжалване се провеждат в държавата членка, която е взела решението за отмяната, и съгласно нейното национално право. Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка информира заявителите относно процедурата на обжалване. Информацията се предоставя на един от официалните езици на държавите, посочени в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, на които заявителят е гражданин.

4. Мотивите за решението да се отмени разрешение за пътуване се записват в досието на заявлението от служителя, който е извършил оценката на риска.

Член 41

Отнемане на разрешение за пътуване

1. Когато бъде установено, че условията за издаването на разрешение за пътуване вече не са изпълнени, това разрешение се отнема. Разрешението за пътуване се отнема на основание една или няколко от основанията за отказ на разрешение за пътуване, определени в член 37, параграф 1.
2. Когато държава членка разполага с доказателства, че условията за издаването на разрешение за пътуване вече не са изпълнени, националното звено на ETIAS на тази държава членка отнема разрешението за пътуване.
3. Без да се засяга параграф 2, когато в ШИС бъде издаден нов сигнал за отказ на влизане и престой или такъв относно документ за пътуване, обявен за изгубен, откраднат, незаконно присвоен или недействителен, ШИС информира централната система на ETIAS. Централната система на ETIAS проверява дали този нов сигнал съответства на валидно разрешение за пътуване. Ако има такова съответствие, централната система на ETIAS предава досието на заявлението на националното звено на ETIAS на държавата членка, въвела сигнала. Когато е издаден нов сигнал за отказ на влизане и престой, националното звено на ETIAS отнема разрешението за пътуване. Когато разрешението за пътуване е свързано с документ за пътуване, който е обявен в ШИС или SLTD за изгубен, откраднат, незаконно присвоен или недействителен, националното звено на ETIAS обработва ръчно досието на заявлението.

4. Новите данни, въвеждани в списъка на ETIAS за наблюдение, се сравняват с данните в досиетата на заявленията в централната система на ETIAS. Централната система на ETIAS проверява дали тези нови данни съответстват на валидно разрешение за пътуване. Ако има такова съответствие, централната система на ETIAS предава досието на заявлението на националното звено на ETIAS на държавата членка, въвела новите данни, или ако новите данни са въведени от Европол — на националното звено на ETIAS на държавата членка на първия планиран престой, декларирана от заявителя съгласно член 17, параграф 2, буква й). Националното звено на ETIAS оценява риска за сигурността и отнема разрешението за пътуване, ако прецени, че условията за предоставянето му вече не са изпълнени.
5. Когато в СВИ бъде вписан отказ за влизане на притежател на валидно разрешение за пътуване и този отказ е на основание (Б) или (И) от част Б на приложение V към Регламент (ЕС) № 2016/399, централната система на ETIAS предава досието на заявлението на националното звено на ETIAS на държавата членка, отказала влизането. Националното звено на ETIAS преценява дали условията за предоставяне на разрешението за пътуване все още са изпълнени и ако това не е така, отнема разрешението за пътуване.
6. Мотивите за решението да се отнеме разрешение за пътуване се записват в досието на заявлението от страна на служителя, който е извършил оценката на риска.

7. Заявител, чието разрешение за пътуване е отнето, има право да обжалва отнемането. Производствата по обжалване се провеждат в държавата членка, която е взела решението за отнемането, и съгласно нейното национално право. Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка информира заявителите относно процедурата на обжалване. Информацията се предоставя на един от официалните езици на държавите, посочени в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, на които заявителят е гражданин.
8. Разрешение за пътуване може да бъде отнето по искане на заявителя. Отнемането на разрешение за пътуване по искане на заявителя не подлежи на обжалване на това основание. Ако заявителят се намира на територията на държава членка, когато е въведено такова искане, отнемането влиза в сила след като заявителят напусне територията и от момента, в който се създаде съответният запис за влизане/излизане в СВИ в съответствие с член 16, параграф 3 и член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/2226.

Член 42

Уведомяване за отмяна или отнемане на разрешение за пътуване

Когато разрешение за пътуване бъде отменено или отнето, заявителят незабавно получава уведомление чрез услугата за електронна поща, в което се включват:

- а) ясно изявление, че разрешението за пътуване е отменено или отнето, и номерът на заявлението за разрешение за пътуване;

- б) посочване на националното звено на ETIAS на компетентната държава членка, отменило или отнело разрешението за пътуване, и адреса му;
- в) изложение на основаниято или основанията за отмяна или отнемане на разрешение за пътуване, което посочва съответното основание сред изброените в член 37, параграфи 1 и 2, позволяващи на заявителя да внесе жалба;
- г) информация относно правото да обжалва и срокът за това; връзка към съответната информация, посочена в член 16, параграф 7, на уебсайта;
- д) ясно изявление, че притежаването на валидно разрешение за пътуване е условие за престой, което трябва бъде изпълнено по време на целия кратък престой на територията на държавите членки;
- е) информация относно процедурите за упражняване на правата по членове 13—16 от Регламент (ЕО) № 45/2001 и членове 15—18 от Регламент (ЕС) 2016/679; координатите за връзка с длъжностното лице за защита на данните в Европейската агенция за гранична и брегова охрана, с Европейския надзорен орган по защита на данните и националния надзорен орган на компетентната държава членка.

Член 43

*Данни, които се добавят към досието на заявлението след решението
за отмяна или отнемане на разрешение за пътуване*

1. Когато бъде взето решение да се отмени или да се отнеме разрешение за пътуване, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка, отменило или отнело разрешението за пътуване, незабавно добавя към досието на заявлението следните данни:
 - а) информация за статуса, указваща, че разрешението за пътуване е отменено или отнето;
 - б) посочване на националното звено на ETIAS на компетентната държава членка, отнело или отменило разрешението за пътуване, и адреса му; и
 - в) датата на решението за отмяна или отнемане на разрешението за пътуване.
2. Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка, отменило или отнело разрешението за пътуване, посочва също в досието на заявлението или съответното основание или основания за отмяната или отнемането, приложими съгласно член 37, параграфи 1 и 2 основания, или че разрешението за пътуване е било отнето по искане на заявителя съгласно член 41, параграф 8.

Член 44

*Издаване на разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност
по причини от хуманитарен характер или от национален интерес
или поради международни задължения*

1. Когато дадено заявление е било счтено за допустимо съгласно член 19, държавата членка, до която съответният гражданин на трета държава възнамерява да пътува, може по изключение да издаде разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност, в случай че тази държава членка сметне това за необходимо по причини от хуманитарен характер в съответствие със своето национално право, по причини от национален интерес или поради международни задължения, независимо от факта, че:
 - а) процедурата по ръчно обработване съгласно член 26 все още не е приключила; или
 - б) разрешение за пътуване е било отказано, отменено или отнето.

Такива разрешения по принцип са валидни само за територията на издалата ги държава членка. Независимо от това, по изключение те могат да бъдат издадени с териториална валидност, обхващаща повече от една държава членка, при условие че всяка засегната държава членка изрази съгласие посредством своето национално звено на ETIAS. Когато национално звено на ETIAS обмисля издаването на разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност, обхващаща няколко държави членки, това национално звено на ETIAS на компетентната държава членка се консултира с тези държави членки.

Когато е поискано или издадено разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност при обстоятелствата, посочени в буква а) от първа алинея от настоящия параграф, това не води до прекъсване на процедурата по ръчно обработване на заявлението, позволяваща издаване на разрешение за пътуване без ограничена териториална валидност.

2. За целите на параграф 1, както е посочено в публичния уебсайт и приложението за мобилни устройства, заявителят може да се обърне към централното звено на ETIAS, като посочи номера на заявлението си, държавата членка, до която възнамерява да пътува, както и че целта на пътуването му е по причини от хуманитарен характер или е свързана с международни задължения. При осъществяването на този контакт централното звено на ETIAS уведомява националното звено на ETIAS на държавата членка, до която гражданинът на трета държава възнамерява да пътува, и вписва информацията в досието на заявлението.
3. Националното звено на ETIAS на държавата членка, до която гражданинът на трета държава възнамерява да пътува, може да поиска допълнителна информация или документация от заявителя и да определи срок, в който тази допълнителна информация или документация да бъде предоставена. Такива искания се изпращат чрез услугата за електронна поща, посочена в член 6, параграф 2, буква е), на адреса на електронна поща за връзка, записан в досието на заявлението, и в тях се посочва списък на езиците, на които може да бъде предоставена информацията или документацията. Този списък включва най-малко английски, френски или немски език, освен в случаите, когато вече включва официален език на третата държава, на която заявителят е посочил, че е гражданин. От заявителя не се изисква да предостави официален превод на тези езици. Заявителят предоставя допълнителната информация или документация директно на националното звено на ETIAS посредством услугата за защитен акаунт, посочена в член 6, параграф 2, буква ж). При представяне на допълнителна информация или документация централната система на ETIAS записва и съхранява тази информация или документация в досието на заявлението. Справка с допълнителната информация или документация, записана в досието на заявлението, се прави само с цел оценяване и вземане на решение по заявлението, с цел управление на процедура по обжалване или с цел обработване на ново заявление от същия заявител.

4. Разрешението за пътуване с ограничена териториална валидност е валидно за не повече от 90 дни от датата на първото влизане въз основа на това разрешение.
5. Разрешение за пътуване, издадени съгласно настоящия член могат бъдат обект на обозначение съгласно член 36, параграф 2 или 3.
6. При издаване на разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност националното звено на ETIAS, издало разрешението, добавя в досието на заявлението следните данни:
 - а) информация за статуса, указваща, че е издадено разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност;
 - б) държавата членка (държавите членки), до коя(и)то която притежателят на разрешението за пътуване има право да пътува, и срокът на валидност на това разрешение за пътуване;
 - в) националното звено на ETIAS на държавата членка, издала разрешението за пътуване с ограничена териториална валидност и неговия адрес;
 - г) датата на решението за издаване на разрешението за пътуване с ограничена териториална валидност;
 - д) посочване на основанията от хуманитарен характер, причините от национален интерес или международните задължения, на които се позовава;
 - е) евентуалните обозначения, поставени на разрешението за пътуване съгласно член 36, параграфи 2 и 3, наред с указване на причините за тези обозначения, и допълнителна информация за проверки на втора линия, когато става въпрос за член 36, параграф 2, и допълнителна информация за граничните органи, когато става въпрос за член 36, параграф 3.

Когато национално звено на ETIAS издаде разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност без заявителят да е представил информация или документация, това национално звено на ETIAS вписва и съхранява в досието на заявлението съответната информация или документация, въз основа на която е взето решението.

7. Когато бъде издадено разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност, заявителят получава уведомление чрез услугата за електронна поща, в което се включват:
- а) ясно изявление, че е било издадено разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност, и номерът на заявлението за разрешение за пътуване;
 - б) началната и крайната дата на срока на валидност на разрешението за пътуване с ограничена териториална валидност;
 - в) ясно изложение на държавите членки, до които притежателят на разрешението има право да пътува, и че той може да пътува само в рамките на територията на тези държави членки;
 - г) напомняне, че притежаването на валидно разрешение за пътуване е условие за пребиваване, което трябва бъде изпълнено по време на цялото краткосрочно пребиваване на територията на държавата членка, за която е било издадено разрешението за пътуване с ограничена териториална валидност;
 - д) връзка към уеб услугата, посочена в член 13 от Регламент (ЕС) 2017/2226, която да дава възможност на граждани на трети държави да проверяват във всеки един момент оставащия им разрешен престой.

Глава VII

Използване на ETIAS от превозвачи

Член 45

Достъп до данни за проверка от превозвачи

1. Въздушните и морските превозвачи, както и международните автобусни превозвачи на групи от хора по сухопътен маршрут изпращат запитване до информационната система на ETIAS, за да проверят дали гражданите на трети държави, спрямо които се прилага задължението за разрешение за пътуване, притежават валидно разрешение за пътуване.
2. Чрез защитен достъп до портала за превозвачи, посочен в член 6, параграф 2, буква к), включително възможността за използване на мобилни технически решения, превозвачите могат да изпратят запитването по параграф 1 от настоящия член преди качването на пътника на борда на транспортното средство. Превозвачът предоставя данните от машинночитаемата зона на документа за пътуване и посочва държавата членка на влизане. Чрез дерогация, в случай на летищен транзит превозвачът не е задължен да проверява дали гражданинът на трета държава притежава валидно разрешение за пътуване.

Информационната система на ETIAS предоставя на превозвачите, чрез портала за превозвачи, отговор „OK/NOT OK“, като посочва дали лицето притежава валидно разрешение за пътуване или не. Ако е било издадено разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност съгласно член 44, отговорът на централната система на ETIAS отчита за коя държава членка или държави членки е валидно разрешението и държавата членка на влизане, посочена от превозвача. Превозвачите могат да съхраняват изпратената информация и получения отговор в съответствие с приложимото право. Отговорът OK/NOT OK не може да се разглежда като решение за разрешаване или отказ за влизане в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/399.

Комисията приема, посредством актове за изпълнение, подробни правила относно условията за функциониране на портала за превозвачи и приложимите правила за защита на данните и сигурността. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

3. Комисията създава, посредством актове за изпълнение, схема за идентифициране, предназначена единствено за превозвачите, чрез която да се дава достъп на надлежно упълномощените техни служители до портала за превозвачи за целите на параграф 2 от настоящия член. При създаването на схемата за идентифициране се вземат предвид управлението на риска за сигурността на информацията и принципите за защита на данните още при проектирането и по подразбиране. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

4. Порталът за превозвачи използва отделна база данни само за четене, която се актуализира ежедневно чрез еднопосочно извличане на минимално необходимата подгрупа съхранявани данни в ETIAS. eu-LISA отговаря за сигурността на портала за превозвачи, за сигурността на съдържащите се в него лични данни и за процеса на извличане на личните данни в отделната база данни само за четене.
5. По отношение на превозвачите, посочени в параграф 1 от настоящия член, се прилагат санкциите, предвидени в член 26, параграф 2 от Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници („Конвенция за прилагане на Шенгенското споразумение“) и член 4 от Директива 2001/51/ЕО на Съвета¹, когато превозват граждани на трети държави, които въпреки че подлежат на изискването за разрешение за пътуване, не притежават валидно разрешение за пътуване.
6. Чрез дерогация от параграф 5 от настоящия член, когато за същите граждани на трети държави към посочените в параграф 1 от настоящия член превозвачи вече се прилагат санкциите, предвидени в съответствие с член 26, параграф 2 от Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и член 4 от Директива 2001/51/ЕО, санкциите, посочени в параграф 5 от настоящия член не се прилагат.

¹ Директива 2001/51/ЕО на Съвета от 28 юни 2001 година за допълнение на разпоредбите на член 26 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година (ОВ L 187, 10.7.2001г., стр. 45).

7. За целите на прилагането на параграф 5 или за целите на решаване на евентуални спорове, произтичащи от неговото прилагане, eu-LISA регистрира всички операции за обработване на данни, извършени в рамките на портала за превозвачи. Регистрират се датата и часът на всяка операция, използваните за целите на запитването данни, подадените от портала за превозвачи данни и наименованието на въпросния превозвач.
- Записите се съхраняват за срок от две години. Записите са защитени с подходящите мерки срещу неразрешен достъп.
8. Ако на гражданите на трета държава бъде отказано влизане, всеки превозвач, който ги е транспортирал до външната граница по въздух, море или суша, е длъжен незабавно да поеме отново отговорността за тях. По искане на граничните органи, превозвачите са длъжни да върнат гражданите на трети държави в една държава измежду третата държава, от която са били превозени, третата държава, издала притежавания от тях документ за пътуване, или всяка друга трета държава, където е сигурно, че ще бъдат приети.
9. Чрез дерогация от параграф 1, за автобусните превозвачи на групи от хора по сухопътен маршрут, за първите три години след пускането в действие на ETIAS, проверката по параграф 1 е незадължителна и разпоредбите на параграф 5 не се прилагат за тях.

Член 46

Извънредни процедури в случай на техническа невъзможност за достъп до данни от страна на превозвачите

1. Когато поради неизправност на която и да е част на информационната система на ETIAS е технически невъзможно да се изпрати запитването, посочено в член 45, параграф 1, превозвачите се освобождават от задължението да правят проверка за притежаване на валидно разрешение за пътуване. Когато такава неизправност бъде установена от eu-LISA, централното звено на ETIAS уведомява превозвачите за това. То ги уведомява и след отстраняването на установената неизправност. Когато такава неизправност бъде установена от превозвачите, те могат да уведомят централното звено на ETIAS.
2. Санкциите, посочени в член 45, параграф 5, не се налагат на превозвачите в случаите съгласно параграф 1 от настоящия член.
3. Когато, по причини, различни от неизправност на която и да е част на информационната система на ETIAS, е технически невъзможно за даден превозвач да изпраща справочното запитване, посочено в член 45, параграф 1 за продължителен период от време, този превозвач уведомява централното звено на ETIAS за това.
4. Комисията определя, посредством акт за изпълнение, подробностите относно извънредните процедури, посочени в настоящия член. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

ГЛАВА VIII

Използване на ETIAS от граничните органи на външните граници

Член 47

Достъп до данни за проверка на външните граници

1. Граничните органи, компетентни за извършване на гранични проверки на външните гранични контролно-пропускателни пунктове в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/399, правят справка в централната система на ETIAS, като използват данните от машинночитаемата зона на документа за пътуване.
2. Централната система на ETIAS изпраща отговор, като посочва:
 - а) дали лицето притежава валидно разрешение за пътуване, а в случай на разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност, издадено съгласно член 44 — държавата(ите) членка(и), за която(които) то е валидно;
 - б) всяко обозначение, поставено на разрешението за пътуване съгласно член 36, параграфи 2 и 3;
 - в) дали разрешението за пътуване ще изтече в рамките на следващите 90 дни и оставащия срок на валидност;
 - г) данните, посочени в член 17, параграф 2, букви к) и л).

3. Когато разрешението за пътуване изтича в рамките на следващите 90 дни, граничните органи информират притежателя на това разрешение за пътуване за оставащия срок на валидност, за възможността да подаде заявление за ново разрешение за пътуване дори по време на престой на територията на държавите членки, както и за задължението да притежава валидно разрешение за пътуване за цялата продължителност на краткосрочното пребиваване. Тази информация се предоставя от граничния служител в момента на граничната проверка или посредством инсталирано на граничния контролно-пропускателен пункт съоръжение, което дава на гражданина на трета държава възможност да направи справка с инструмента за проверка, посочен в член 31, както и с публичния уебсайт, посочен в член 16. Централната система на ETIAS също предоставя автоматично същата информация на притежателя на такова разрешение за пътуване чрез услугата за електронна поща.
4. Когато централната система на ETIAS изпраща отговор, в който се посочва, че има обозначение по член 36, параграф 2, граничните органи извършват проверка на втора линия и са упълномощени да направят справка с допълнителната информация, добавена в досието на заявлението в съответствие с член 39, параграф 1, буква д) или член 44, параграф 6, буква е).

Когато централната система на ETIAS изпраща отговор, в който се посочва, че има обозначение по член 36, параграф 3, и когато са необходими допълнителни проверки, граничните органи имат право на достъп до централната система на ETIAS, за да получат допълнителната информация, предвидена в член 39, параграф 1, буква д) или член 44, параграф 6, буква е).

Член 48

Извънредни процедури в случаи на техническа невъзможност за достъп до данни на външните граници

1. Когато поради неизправност на която и да е част на информационната система на ETIAS е технически невъзможно да се извърши справката, посочена в член 47, параграф 1, централното звено на ETIAS уведомява граничните органи и националните звена на ETIAS на държавите членки..
2. Когато поради неизправност в националната гранична инфраструктура в държава членка е технически невъзможно да се извърши търсенето, посочено в член 47, параграф 1, граничните органи уведомяват за това централното звено на ETIAS и националното звено на ETIAS на тази държава членка. Тогава централното звено на ETIAS уведомява незабавно eu-LISA и Комисията.
3. И в двата случая, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, граничните органи следват националните си планове за действие в извънредни ситуации. В съответствие с Регламент (ЕС) 2016/399 националните планове за действие в извънредни ситуации могат да разрешават на граничните органи временно да прилагат дерогация от задължението за справка с централната система на ETIAS, посочено в член 47, параграф 1 от настоящия регламент.
4. Комисията приема, посредством актове за изпълнение, образците на планове за действие в извънредни ситуации за случаите по параграфи 1 и 2 от настоящия член, включително процедурите, които да трябва да следват граничните органи. Посочените актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2. Държавите членки приемат своите национални планове за действие при извънредни ситуации, като използват образците на планове за действие при извънредни ситуации за основа, адаптирани при необходимост на национално равнище.

ГЛАВА IX

Използване на ETIAS от имиграционните органи

Член 49

Достъп до данни от страна на имиграционните органи

1. За целите на справка или проверка дали условията за влизане или престой на територията на държавите членки са изпълнени и за да бъдат взети целесъобразни мерки във връзка с това, имиграционните органи на държавите членки имат достъп за търсене в централната система на ETIAS с данните, посочени в член 17, параграф 2, букви а)–д).
2. Достъпът до централната система на ETIAS съгласно параграф 1 от настоящия член се разрешава само ако са изпълнени следните условия:
 - а) било е извършено предварително търсене в СВИ съгласно член 26 от Регламент (ЕС) 2017/2226; и
 - б) резултатът от търсенето показва, че СВИ не съдържа запис за влизане, съответстващ на присъствието на гражданина на трета държава на територията на държавите членки.

Когато е необходимо, проверката за това дали са изпълнени условията, посочени в букви а) и б) от първа алинея от настоящия параграф, се извършва чрез достъп до регистрите в СВИ, както е предвидено съгласно член 46 от Регламент (ЕС) 2017/2226, които съответстват на търсенето, посочено в буква а) от първа алинея на настоящия параграф и на отговора, посочен в буква б) от първа алинея.

3. Централната система на ETIAS изпраща отговор, като посочва дали лицето притежава валидно разрешение за пътуване, а в случай на разрешение за пътуване с ограничена териториална валидност, издадено съгласно член 44 — държавите членки, за които това разрешение за пътуване е валидно. Централната система на ETIAS посочва също така дали разрешението за пътуване ще изтече в рамките на следващите 90 дни и оставащия срок на валидност.

В случай на ненавършили пълнолетие лица имиграционните органи също имат право на достъп до информацията, свързана с лицето, упражняващо родителски права или назначено за законен настойник на пътуващото лице, съгласно посоченото в член 17, параграф 2, буква к).

ГЛАВА X
Процедура и условия
за достъп до централната система на ETIAS
за целите на правоприлагането

Член 50

Оправомощени органи на държавите членки

1. Държавите членки определят органите, които са оправомощени да искат справки с данните, записани в централната система на ETIAS, с цел предотвратяване, разкриване и разследване на терористични или други тежки престъпления.
2. Всяка държава членка определя централно звено за достъп, което има достъп до централната система на ETIAS. Централното звено за достъп проверява дали са изпълнени условията за отправяне на искане за достъп до централната система на ETIAS, установени в член 52.

Оправомощеният орган и централното звено за достъп може да са част от една организация, ако това се допуска от националното право, но централното звено за достъп действа напълно независимо от оправомощените органи при изпълнението на възложените му в съответствие с настоящия регламент задачи. Централното звено за достъп е отделно от оправомощените органи и не получава инструкции от тях по отношение на резултата от проверката, която извършва независимо.

В изпълнение на своите конституционни или други законови задължения държавите членки могат да определят повече от едно централно звено за достъп съобразно своята организационна и административна структура.

Държавите членки уведомяват eu-LISA и Комисията за своите оправомощени органи и централно звено за достъп и могат по всяко време да променят или заменят своите уведомления.

3. На национално равнище всяка държава членка води списък на оперативните звена в рамките на оправомощените органи, на които е разрешено да искат справки с данните, съхранявани в централната система на ETIAS, чрез централните звена за достъп.
4. Само на надлежно упълномощени служители на централните звена за достъп е разрешен достъп до централната система на ETIAS в съответствие с членове 51 и 52.

Член 51

Процедура за достъп до централната система на ETIAS за целите на правоприлагането

1. Оперативните звена, посочени в член 50, параграф 3, подават до централните звена за достъп, посочени в член 50, параграф 2, мотивирано искане в електронен или писмен вид за справка с конкретен набор от данни, съхранявани в централната система на ETIAS. Когато се иска справка с данните, посочени в член 17, параграф 2, буква и) и член 17, параграф 4, букви а)—в), в мотивираното искане в електронна или писмена форма се посочват причините, налагащи справка с тези конкретни данни.

2. При получаване на искане за достъп централните звена за достъп правят проверка дали са изпълнени посочените в член 52 условия за достъп, включително като проверяват дали исканията за справка с данните, посочени в член 17, параграф 2, буква и) и параграф 4, букви а) — в), са основателни.
3. Ако са изпълнени условията за достъп, посочени в член 52, централното звено за достъп обработва искането. Данните, съхранявани в централната система на ETIAS, до които е осъществен достъп от централното звено за достъп, се предават на оперативното звено, което е подало искането по начин, който не застрашава сигурността на тези данни.
4. При спешни случаи, когато е необходимо да се предотврати непосредствен риск за живота на лице, произтичащ от терористично или друго тежко престъпление, централното звено за достъп обработва искането незабавно и едва след това проверява дали са изпълнени всички условия, посочени в член 52 и дали даденият случай е бил спешен. Тази последваща проверка се извършва без ненужно забавяне и във всички случаи не по-късно от седем работни дни след обработването на искането.

Когато последваща проверка установи, че справка със или достъпът до данни, записани в централната система на ETIAS, са били неоснователни, всички органи, които са осъществили достъп до тези данни, заличават данните, до която са осъществили достъп от централната система на ETIAS. Органите уведомяват за това заличаване съответното централно звено за достъп на държавата членка, в която е било направено искането.

Член 52

*Условия за достъп до данните, записани в централната система на ETIAS,
от оправомощените органи на държавите членки*

1. Оправомощените органи могат да поискат справка с данните, съхранявани в централната системата на ETIAS, ако е изпълнено всяко от следните условия:
 - а) достъпът за справката е необходим за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористично или друго тежко престъпление;
 - б) достъпът за справката е необходим и пропорционален за конкретния случай; и
 - в) налице са доказателства или основателни причини да се счита, че справката с данните, съхранявани в централната система на ETIAS, ще допринесе за предотвратяването, разкриването или разследването на което и да е от въпросните престъпления, по-специално когато има обосновано подозрение, че заподозреният, извършителят или жертвата на терористично или друго тежко престъпление попадат в категория пътуващи лица, обхваната от настоящия регламент.
2. Справката в централната система на ETIAS се ограничава до търсене в досието на заявлението по един или няколко от следните записани в него елементи на данни:
 - а) фамилно име и, ако са налични, собствено име или имена;
 - б) други имена (псевдоним(и), творческо(и) име(на), обичайно(и) име(на);
 - в) номер на документа за пътуване;

- г) домашен адрес;
- д) електронен адрес;
- е) телефонни номера;
- ж) IP адрес.

3. Справката в централната система на ETIAS по посочените в параграф 2 данни може да се съчетае със следните данни в досието на заявлението, за да се стесни търсенето:

- а) гражданство на една или повече държави;
- б) пол;
- в) дата на раждане или възрастова група.

4. При намиране на съответствие с данни, записани в досието на заявлението, справката с централната система на ETIAS дава достъп до данните по член 17, параграф 2, букви а)–ж) и й)–м), записани в това досие на заявлението, както и до данните, въведени в същото досие на заявление по отношение на издаването, отказа, отмяната или отнемането на разрешение за пътуване съгласно членове 39 и 43. Достъп до данните по член 17, параграф 2, буква и) и член 17, параграф 4, букви а)–в), записани в досието на заявлението, се дава само ако справката с тях е поискана изрично от оперативно звено в мотивираното електронно или писмено искане, подадено съгласно член 51, параграф 1, и това искане е било подложено на независимата проверка и одобрение от централното звено за достъп. При справка с централната система на ETIAS не се дава достъп до данните относно образованието, посочени в член 17, параграф 2, буква з).

Член 53

Процедура и условия за достъп до данните, записани в централната система на ETIAS, от Европол

1. За целите на член 1, параграф 2 Европол може да поиска справка с данните, съхранявани в централната система на ETIAS, и да подаде до централното звено на ETIAS мотивирано електронно искане за справка с конкретен набор от данни, съхранявани в централната система на ETIAS. Когато се иска справка с данните, посочени в член 17, параграф 2, буква и) и член 17, параграф 4, букви а)—в), в мотивираното електронно искане се посочват причините, налагащи справка с тези конкретни данни.
2. Мотивираното искане съдържа доказателства, че са изпълнени всички посочени по-долу условия:
 - а) справката е необходима за подкрепа и засилване на действията на държавите членки за предотвратяване, разкриване или разследване на терористични или други тежки престъпления от компетентността на Европол;
 - б) справката е необходима и пропорционална за конкретния случай;
 - в) справката е ограничена до търсене по данните, посочени в член 52, параграф 2 в комбинация с данните, посочени в член 52, параграф 3, когато това е необходимо;
 - г) налице са доказателства или основателни причини да се счита, че справката ще допринесе за предотвратяването, разкриването или разследването на което и да е от въпросните престъпления, по-специално когато има обосновано подозрение, че заподозреният, извършителят или жертвата на терористично или друго тежко престъпление попадат в категория пътуващи лица, обхваната от настоящия регламент.

3. Исканията на Европол за справка с данните, съхранявани в централната система на ETIAS, подлежат на предварителна проверка от специализирано звено с надлежно упълномощени служители на Европол, което ефективно и своевременно проверява дали искането отговаря на всички условия по параграф 2.
4. При намиране на съответствие с данни, съхранявани в досието на заявлението, справката с централната система на ETIAS дава достъп до данните, посочени в член 17, параграф 2, букви а)—ж) и й)—м), както и до данните, добавени в същото досие на заявление, относно издаването, отказа, отмяната или отнемането на разрешение за пътуване съгласно членове 39 и 43. Достъп до данните по член 17, параграф 2, буква и) и член 17, параграф 4, букви а)—в), добавени в досието на заявлението, се дава само ако справката с тези данни е поискана изрично от Европол. При справка с централната система на ETIAS не се дава достъп до данните относно образованието, посочени в член 17, параграф 2, буква з).
5. В случай че специализираното звено с надлежно оправомощени служители на Европол е одобрило искането, централното звено на ETIAS обработва искането за справка с данните, съхранявани в централната система на ETIAS. То предава на Европол поисканите данни по начин, който не застрашава сигурността на тези данни.

ГЛАВА XI

Съхраняване и изменение на данните

Член 54

Съхраняване на данните

1. Всяко досие на заявление се съхранява в централната система на ETIAS:
 - а) до края на срока на валидност на разрешението за пътуване;
 - б) за срок от пет години от последното решение за отказ, отмяна или отнемане на разрешение за пътуване съгласно членове 37, 40 и 41. Ако данните, налични в даден запис, досие или сигнал, регистрирани в някоя от информационните системи на ЕС, данните на Европол, базите данни на Интерпол SLTD или TDAWN, списъка на ETIAS за наблюдение или правилата на ETIAS за проверките, вследствие на които е взето въпросното решение, бъдат заличени преди изтичането на пет годишния срок, досието на заявлението се заличава в срок от седем дни от датата на заличаването на данните в този запис, досие или сигнал. За тази цел централната система на ETIAS проверява редовно и автоматично дали условията за съхраняване на досиетата на заявления, посочени в настоящата буква, все още са изпълнени. Когато те повече не са изпълнени — тя заличава досието на заявлението по автоматизиран начин.

2. С цел улесняване на ново заявление след изтичането на срока на валидност на разрешение за пътуване от ETIAS досието на заявлението може да се съхранява в централната система на ETIAS за допълнителен срок от не повече от три години след изтичането на срока на валидност на разрешението за пътуване и само когато, в отговор на искане за съгласие, заявителят свободно и изрично дава съгласие посредством декларация с електронен подпис. Искането за съгласие се представя по начин, който ясно да го отличава от другите въпроси, в разбираема и лесно достъпна форма, като се използва ясен и прост език, в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) 2016/679.

Съгласието се иска след автоматичното предоставяне на информация по член 15, параграф 2. При автоматичното предоставяне на информация на заявителя се припомня целта на съхраняването на данни в съответствие с информацията, посочена в член 71, буква о), и възможността за оттегляне на съгласието по всяко време. Заявителят може да оттегли съгласието си по всяко време в съответствие с член 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/679. Ако заявителят оттегли съгласието, досието на заявлението се заличава от централната система на ETIAS по автоматизиран начин.

eu-LISA разработва инструмент, който да позволява на заявителите да дават и оттеглят своето съгласие. Този инструмент е достъпен чрез определения за целта публичен уебсайт или приложението за мобилни устройства.

На Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 89 за по-подробно дефиниране на инструмента, който да се използва от заявителите за даване и оттегляне на съгласие.

3. След изтичането на срока за съхранение досието на заявлението се заличава автоматично от централната система на ETIAS.

Член 55

Изменяне на данните и заличаване на данните преди изтичане на установения срок

1. Централното звено на ETIAS и националните звена на ETIAS са длъжни да актуализират данните, съхранявани в централната система на ETIAS, и да осигурят верността им. Централното звено на ETIAS и националните звена на ETIAS нямат право да изменят данните, добавени във формуляра на заявлението пряко от заявителя в съответствие с член 17, параграф 2, 3 или 4.
2. Ако централното звено на ETIAS разполага с факти, че данните, записани в централната система на ETIAS от централното звено на ETIAS, са фактически неточни или че в централната система на ETIAS са били обработени данни в нарушение на настоящия регламент, то проверява съответните данни и при необходимост незабавно ги променя или заличава от централната система на ETIAS.
3. Ако компетентната държава членка разполага с факти, че данните, записани в централната система на ETIAS, са фактически неточни или че в централната система на ETIAS са били обработени данни в нарушение на настоящия регламент, нейното национално звено на ETIAS проверява съответните данни и при необходимост незабавно ги променя или заличава от централната система на ETIAS.

4. Ако централното звено на ETIAS разполага с доказателства, които сочат, че данните, съхранявани в централната система на ETIAS, са фактически неточни или че в централната система на ETIAS са били обработени данни в нарушение на настоящия регламент, то се свързва с националното звено на ETIAS на компетентната държава членка в срок от 14 дни. Ако държава членка, различна от компетентната държава членка, разполага с такива доказателства, тя се свързва с централното звено на ETIAS или с националното звено на ETIAS на компетентната държава членка също в срок от 14 дни. Централното звено на ETIAS или националното звено на ETIAS на компетентната държава членка проверява точността на данните и законосъобразността на обработването им в срок от един месец и при необходимост незабавно ги променя или заличава от централната система на ETIAS.
5. Когато гражданин на трета държава придобие гражданство на държава членка или попадне в приложното поле на член 2, параграф 2, букви а)—в), органите на тази държава членка проверяват дали лицето има валидно разрешение за пътуване и ако е приложимо, заличават незабавно досието на заявлението от централната система на ETIAS. Органът, отговарящ за заличаването на досието на заявлението, е:
- а) националното звено на ETIAS на държавата членка, издала документа за пътуване, посочен в член 2, параграф 2, буква а);
 - б) националното звено на ETIAS на държавата членка, чието гражданство е придобило лицето;
 - в) националното звено на ETIAS на държавата членка, която е издала картата за пребиваване или разрешителното за пребиваване.

6. Когато гражданин на трета държава попадне в приложното поле на член 2, параграф 2, буква г), д), е) или л), той може да информира компетентните органи на държавата членка, която е издала разрешението за пребиваване, единната виза или националната виза за дългосрочно пребиваване съгласно посочения член, че притежава валидно разрешение за пътуване, и може да отправи искане за заличаване на съответното досие на заявлението от централната система на ETIAS. Органите на тази държава членка проверяват дали лицето притежава валидно разрешение за пътуване. Ако бъде потвърдено, че лицето притежава такова разрешение, националното звено на ETIAS на държавата членка, която е издала разрешението за пребиваване, единната виза или националната виза за дългосрочно пребиваване, заличава незабавно досието на заявлението от централната система на ETIAS.
7. Когато гражданин на трета държава попадне в приложното поле на член 2, параграф 2, буква ж), той може да информира за тази промяна компетентните органи на държавата членка, в която влиза след това. Тази държава членка се свързва с централното звено на ETIAS в срок от 14 дни. Централното звено на ETIAS проверява точността на данните в срок от един месец и при необходимост незабавно заличава досието на заявлението от централната система на ETIAS.
8. Без да се засягат наличните административни или извънсъдебни средства за защита, лицата имат достъп до ефективни съдебни средства за защита, за да се гарантира, че съхраняваните в ETIAS данни са изменени или заличени.

ГЛАВА XII

Защита на данните

Член 56

Защита на данните

1. По отношение на обработването на лични данни от Европейската агенция за гранична и брегова охрана и от eu-LISA се прилага Регламент (ЕО) № 45/2001.
2. По отношение на обработването на лични данни от националните звена на ETIAS, оценяващи заявленията, от граничните органи и от имиграционните органи се прилага Регламент (ЕС) 2016/679.

Когато обработването на лични данни от националните звена на ETIAS се извършва от компетентните органи, оценяващи заявленията за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични или други тежки престъпления, се прилага Директива (ЕС) 2016/680.

Когато националното звено на ETIAS взема решение за издаване, отказ, отнемане или отмяна на разрешение за пътуване, се прилага Регламент (ЕС) 2016/679.

3. По отношение на обработването на лични данни от оправомощените органи на държавите членки за целите по член 1, параграф 2 от настоящия регламент се прилага Директива (ЕС) 2016/680.
4. По отношение на обработването на лични данни от Европол в съответствие с членове 29 и 53 от настоящия регламент се прилага Регламент (ЕС) 2016/794.

Член 57

Администратор на данни

1. Европейската агенция за гранична и брегова охрана се счита за контролиращ орган съгласно член 2, буква г) от Регламент (ЕО) № 45/2001 във връзка с обработването на лични данни в централната система на ETIAS. По отношение на управлението на сигурността на информацията на централната система на ETIAS за администратор се счита eu-LISA.
2. Що се отнася до обработването на лични данни в централната система на ETIAS от държава членка, националното звено на ETIAS се счита за администратор съгласно член 4, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2016/679. То носи основната отговорност за обработването на лични данни в централната система на ETIAS от тази държава членка.

Член 58

Обработващ лични данни

1. eu-LISA се счита за обработващо лице съгласно член 2, буква д) от Регламент (ЕО) № 45/2001 във връзка с обработването на лични данни в информационната система на ETIAS.
2. eu-LISA предприема необходимите мерки, така че информационната система на ETIAS да се експлоатира в съответствие с настоящия регламент.

Член 59

Сигурност на обработването

1. eu-LISA, централното звено на ETIAS и националните звена на ETIAS гарантират сигурността на обработването на лични данни съгласно настоящия регламент. eu-LISA, централното звено на ETIAS и националните звена на ETIAS си сътрудничат по отношение на свързаните със сигурността на данните задачи.
2. Без да се засягат разпоредбите на член 22 от Регламент (ЕО) № 45/2001, eu-LISA предприема необходимите мерки за гарантиране на сигурността на информационната система на ETIAS;
3. Без да се засягат разпоредбите на член 22 от Регламент (ЕО) № 45/2001 и на членове 32 и 34 от Регламент (ЕС) 2016/679, eu-LISA, централното звено на ETIAS и националните звена на ETIAS приемат необходимите мерки, включително план за сигурност и план за непрекъснатост на работния процес и за възстановяване след бедствия, с цел:
 - а) да се осигури физическа защита на данните, включително чрез изготвяне на планове за действие в извънредни ситуации за защита на критичната инфраструктура;
 - б) да се предотврати достъпът на неоправомощени лица до защитената уеб услуга, услугата за електронна поща, услугата за защитен акаунт, портала за превозвачи, инструмента за проверка за заявителите и инструмента за съгласието на заявителите;
 - в) да се предотврати достъпът на неоправомощени лица до оборудването за обработка на данни и националните съоръжения, в съответствие с целите на ETIAS;
 - г) да се предотвратят неразрешеното четене, копиране, изменение или премахване на носители на данни;

- д) да се предотвратят неразрешеното въвеждане на данни и неразрешената проверка, изменение или заличаване на записани лични данни;
- е) да се предотврати използването на автоматизирани системи за обработка на данни от неоправомощени лица, използващи оборудване за предаване на данни;
- ж) да се предотвратят неразрешеното обработване на данни в централната система на ETIAS и всяко неразрешено изменение или заличаване на обработвани в централната система на ETIAS данни;
- з) да се гарантира, че лицата, имащи право на достъп до информационната система на ETIAS, имат достъп само до данните, за които са упълномощени, само посредством индивидуални и уникални потребителски идентификатори и само в режим на поверителен достъп;
- и) да се гарантира, че всички органи с право на достъп до информационната система на ETIAS създават профили с описание на функциите и задълженията на лицата, които са упълномощени да имат достъп до данните, и предоставят тези профили на надзорните органи;
- й) да се осигури възможност да се проверява и установява на кои органи могат да се предават лични данни чрез използване на оборудване за предаване на данни;
- к) да се осигури възможност да се проверява и установява кои данни са били обработени в информационната система на ETIAS, кога, от кого и с каква цел;

- л) да се предотвратят неразрешеното четене, копиране, изменение или заличаване на лични данни при предаването на лични данни до или от централната система на ETIAS или при преноса на носители на данни, по-специално чрез подходящи техники на криптиране;
- м) да се гарантира, че в случай на прекъсване може да бъде възстановено нормалното функциониране на инсталираните системи;
- н) да се гарантира надеждност чрез осигуряване на правилно докладване на всякакви нарушения във функционирането на ETIAS и чрез въвеждане на необходимите технически мерки, които да гарантират, че личните данни могат да бъдат възстановени в случай на увреждане, настъпило в резултат на неправилно функциониране на ETIAS;
- о) да се наблюдава ефективността на мерките за сигурност по настоящия параграф и да се предприемат необходимите организационни мерки, свързани с вътрешния надзор, за да се осигури спазването на настоящия регламент.

4. Комисията, посредством актове за изпълнение, приема образец на план за сигурност и образец на план за непрекъснатост на работния процес и възстановяване след бедствия. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2. Управителният съвет на eu-LISA, управителният съвет на Европейската агенция за гранична и брегова охрана и държавите членки приемат планове за сигурност, планове за непрекъснатост на работния процес и планове възстановяване след бедствия съответно за eu-LISA, за централното звено на ETIAS и за националните звена на ETIAS. Те използват за основа образците на планове, приети от комисията, коригирани при необходимост.

5. eu-LISA уведомява Европейския парламент, Съвета и Комисията, както и Европейския надзорен орган по защита на данните относно мерките, които предприема в съответствие с настоящия член.

Член 60

Инциденти, свързани със сигурността

1. Всяко събитие, което има или може да има въздействие върху сигурността на ETIAS и което може да доведе до повреждане или загуба на данни, съхранявани в ETIAS, се разглежда като инцидент, свързан със сигурността, особено когато може да е бил осъществен неразрешен достъп до данни или когато наличността, целостта и поверителността на данните са били или е могло да бъдат компрометирани.
2. Инциденти, свързани със сигурността, се управляват по начин, гарантиращ бърза, ефективна и правилна реакция.
3. Без да се засягат уведомяването и съобщаването за нарушаване на сигурността на личните данни съгласно член 33 от Регламент (ЕС) 2016/679 и/или член 30 от Директива (ЕС) 2016/680, държавите членки уведомяват Комисията, eu-LISA и Европейския надзорен орган по защита на данните за инциденти, свързани със сигурността. В случай на инцидент, засягащ свързан със сигурността на информационната система на ETIAS, eu-LISA уведомява Комисията и Европейския надзорен орган по защита на данните. Европол уведомява Комисията и Европейския надзорен орган по защита на данните в случай на свързан с ETIAS инцидент, свързан със сигурността.

4. За инциденти, свързани със сигурността, които имат или може да имат въздействие върху функционирането на ETIAS или върху наличността, целостта и поверителността на съхраняваните в ETIAS данни, се предоставя информация на Комисията и — ако са засегнати — на централното звено на ETIAS, на националните звена на ETIAS и на Европол. Такива инциденти се докладват също така в съответствие с плана за управление на инциденти, изготвен от eu-LISA.
5. Държавите членки, Европейската агенция за гранична и брегова охрана, eu-LISA и Европол си сътрудничат в случай на инцидент, свързан със сигурността.

Член 61

Самонаблюдение

Европейската агенция за гранична и брегова охрана, Европол и държавите членки правят необходимото, така че всеки орган, който има право на достъп до информационната система на ETIAS, да предприема необходимите мерки за спазване на настоящия регламент и при необходимост да оказва съдействие на надзорния орган.

Член 62

Санкции

Държавите членки установяват правилата относно санкциите, приложими при нарушения на настоящия регламент, и вземат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

Член 63
Отговорност

1. Без да се засяга правото на обезщетение от и отговорността на администратора или обработващия лични данни съгласно Регламент (ЕС) 2016/679, Директива (ЕС) 2016/680 и Регламент (ЕО) № 45/2001:

- а) всяко лице или държава членка, които са понесли материални или нематериални вреди поради незаконосъобразно обработване на лични данни или действие, несъвместимо с настоящия регламент, извършено от държава членка, има право да получи обезщетение от тази държава членка;
- б) всяко лице или държава членка, които са понесли материални или нематериални вреди поради действие от страна на eu-LISA, несъвместимо с настоящия регламент, има право да получи обезщетение от тази агенция. eu-LISA носи отговорност за незаконосъобразното обработване на лични данни в качеството си на обработващ лични данни или където е приложимо — администратор.

Държавата членка или eu-LISA се освобождават от отговорността по първа алинея, отчасти или изцяло, ако докажат, че не са отговорни за действието, предизвикало вредата.

2. Ако държава членка не спазва задълженията си по настоящия регламент и с това причини вреди на централната система на ETIAS, тази държава членка носи отговорност за вредите, освен ако и доколкото eu-LISA или друга държава членка, участваща в централната система на ETIAS, са пропуснали да предприемат разумни мерки за предотвратяване на вредите или за намаляване на последиците от тях.

3. Исковете за обезщетение, предявени срещу държава членка за вредите по параграфи 1 и 2, се уреждат от националното право на тази държава членка. Исковете за обезщетение, предявени срещу администратора или eu-LISA за вредите, посочени в параграфи 1 и 2, се уреждат съгласно условията, предвидени в Договорите.

Член 64

Право на достъп, поправка, допълване

и заличаване на лични данни и право на ограничаване на обработването им

1. Без да се засяга правото на информация по членове 11 и 12 от Регламент (ЕО) № 45/2001, заявителите, чиито данни се съхраняват в централната система на ETIAS, биват информирани в момента на събиране на данните им относно процедурите за упражняване на правата по членове 13—16 от Регламент (ЕО) № 45/2001 и членове 15—18 от Регламент (ЕС) 2016/679. На заявителите се предоставят едновременно и координатите за връзка с длъжностното лице за защита на данните в Европейската агенция за гранична и брегова охрана и с Европейския надзорен орган по защита на данните.
2. За да упражни правата си по членове 13—16 от Регламент (ЕО) № 45/2001 и по членове 15—18 от Регламент (ЕС) 2016/679, всеки заявител има право да се обърне към централното звено на ETIAS или националното звено на ETIAS, компетентно за неговото заявление. Звеното, което получава искането, го разглежда и дава отговор по него възможно най-бързо, и най-късно в рамките на 30 дни.

Ако в отговор на искане се установи, че данните, съхранявани в централната система на ETIAS, са фактически неточни или са записани незаконосъобразно, централното звено на ETIAS или националното звено на ETIAS на компетентната държава членка поправя или заличава тези данни в централната система на ETIAS незабавно.

Когато, в отговор на искане съгласно настоящия параграф, централното звено на ETIAS или национално звено на ETIAS внася изменение в разрешение за пътуване по време на срока му на валидност, централната система на ETIAS осъществява посоченото в член 20 автоматизирано обработване, за да определи дали измененото досие на заявлението задейства съответствие съгласно член 20, параграфи 2—5. Ако автоматизираното обработване не установи съответствия, централната система на ETIAS издава изменено разрешение за пътуване със същият срок на валидност като на първоначалното и уведомява заявителя. Ако автоматизираното обработване установи едно или няколко съответствия, националното звено на ETIAS на компетентната държава членка оценява риска за сигурността, риска от незаконна имиграция или високия епидемичен риск в съответствие с член 26. Тогава то решава дали да издаде изменено разрешение за пътуване или, ако стигне до заключението, че условията за предоставянето му вече не са спазени, да отнеме разрешението за пътуване.

3. Ако централното звено на ETIAS или националното звено на ETIAS на компетентната за заявлението държава членка не е съгласно с твърдението, че съхраняваните в централната система на ETIAS данни са фактически неточни или че са записани незаконосъобразно, централното звено на ETIAS или националното звено на ETIAS на компетентната държава членка незабавно приема административно решение, с което на въпросното лице се обяснява в писмена форма защо звеното не е съгласно да поправи или заличи свързаните с лицето данни.

4. Освен това със същото решение въпросното лице се информира относно възможността за оспорване на решението, взето във връзка с искането му по параграф 2, и ако е приложимо — относно реда за завеждане на иск или за подаване на жалба пред компетентните органи или съдилища и относно евентуалната помощ, която може да му се окаже, включително от компетентните национални надзорни органи.
5. Всяко искане по параграф 2 съдържа информацията, необходима за установяване на самоличността на въпросното лице. Тази информация се използва само за да позволи упражняването на правата по параграф 2 и след това незабавно се заличава.
6. Централното звено на ETIAS или националното звено на ETIAS на компетентната държава членка регистрира под формата на писмен документ отправянето на искане по параграф 2 и действията, предприети по него. То предоставя този документ на компетентните национални надзорни органи в областта на защитата на данните незабавно и не по-късно от седем дни след вземането на решението съответно за поправяне или заличаване на данни, посочени в параграф 2, втора алинея, или след вземането на решението, посочено в параграф 3.

Член 65

Предоставяне на лични данни на трети държави, международни организации и частноправни субекти

1. Личните данни, съхранявани в централната система на ETIAS, не се предават и не се предоставят на трети държави, международни организации или частноправни субекти с изключение на предаването на данни на Интерпол за целите на осъществяването на автоматизираното обработване, посочено в член 20, параграф 2, букви б) и л) от настоящия регламент. Предаването на лични данни на Интерпол става при спазване на разпоредбите на член 9 от Регламент № 45/2001.
2. Личните данни, до които държава членка или Европол е осъществила достъп от централната система на ETIAS за целите, посочени в член 1, параграф 2, не се предават и не се предоставят на трети държави, международни организации или частноправни субекти. Забраната се прилага и ако тези данни са допълнително обработени на национално равнище или между държавите членки.
3. Чрез дерогация от член 49 от настоящия регламент, ако това е необходимо за целите на връщането, имиграционните органи получават достъп до централната система на ETIAS за извличане на данни, които да бъдат предадени на трета държава, само в отделни случаи, ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:
 - а) било е извършено предварително търсене в СВИ в съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) 2017/2226; и
 - б) това търсене показва, че СВИ не съдържа данни за гражданина на трета държава, който подлежи на връщане.

Когато е необходимо, проверката за това дали са изпълнени тези условия се извършва чрез достъп до регистрите, предвидени съгласно член 46 от Регламент (ЕС) 2017/2226, съответстващи на търсенето по буква а), първа алинея от настоящия параграф и на отговора, съответстващ на буква б) от посочената алинея.

Ако тези условия са изпълнени, имиграционните органи получават достъп за търсене в централната система на ETIAS по всички или по част от данните, посочени в член 17, параграф 2, букви а)—д) от настоящия регламент. Ако дадено досие на заявление в ETIAS съвпада с тези данни, имиграционните органи получават достъп до данните, посочени в член 17, параграф 2, букви а)—ж) от настоящия регламент и — в случай на ненавършили пълнолетие лица — в параграф 2, буква к) от посочения член.

Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член данните от централната система на ETIAS, до които имиграционните органи осъществяват достъп, може да се предоставят на трета държава в отделни случаи, ако това е необходимо, за да се докаже самоличността на граждани на трети държави единствено за целите на връщането, и само ако е изпълнено едно от следните условия:

- а) Комисията е приела решение относно адекватното ниво на защита на личните данни в съответната трета държава в съответствие с член 45, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/679;
- б) предвидени са подходящи гаранции, както е посочено в член 46 от Регламент (ЕС) 2016/679, например чрез споразумение за обратно приемане на лица, което е в сила между Съюза или държава членка и въпросната трета държава;
- в) приложим е член 49, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2016/679.

Данните, посочени в член 17, параграф 2, букви а), б), г), д) и е) от настоящия регламент могат да бъдат само ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) предаването на данните се прави в съответствие с приложимите разпоредби на правото на Съюза, по-специално разпоредбите относно защитата на данни, включително глава V от Регламент (ЕС) 2016/679, споразуменията за обратно приемане и националното право на държавата членка, която предава данните;
- б) третата държава е дала съгласие да обработва данните само за целите, за които те са били предоставени; и
- в) по отношение на съответния гражданин на трета държава е издадено решение за връщане, прието съгласно Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹, при условие че изпълнението на решението за връщане не е спряно и че не е подадена жалба, която може да доведе до временно спиране на неговото изпълнение.

4. Предаването на лични данни на трети държави по силата на параграф 3 не засяга правата на кандидатите за международна закрила и лицата, ползващи се от такава закрила, по-специално по отношение на принципа за забрана на връщане.

¹ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).

5. Чрез дерогация от параграф 2 от настоящия член данните от централната система на ETIAS, посочени в член 52, параграф 4, до които оправомощените органи осъществяват достъп за целите по член 1, параграф 2, могат да се предават или предоставят на трета държава от оправомощения орган в отделни случаи, но само ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:
- а) налице е изключително спешен случай, когато има:
 - i) непосредствена опасност, свързана с терористично престъпление; или
 - ii) непосредствена опасност за живота на дадено лице, като тази опасност е свързана с тежко престъпление;
 - б) предаването на данните е необходимо за предотвратяването, разкриването или разследването, извършвани на територията на държавите членки или в съответната трета държава по отношение на такова терористично престъпление или тежко престъпление;
 - в) оправомощеният орган има достъп до такива данни в съответствие с процедурата и условията, установени в членове 51 и 52;
 - г) предаването се извършва в съответствие с приложимите условия, определени в Директива (ЕС) 2016/680, по-специално глава V от нея;
 - д) третата държава е подала надлежно мотивирана молба, в писмена или електронна форма;
 - е) гарантирано е реципрочното предоставяне на всякаква информация в системите за разрешаване на пътуване, с които разполага отправилата искането трета държава, на държавите членки, които използват ETIAS.

Когато предаването се прави на основание на първа алинея от настоящия параграф, то се документира и документацията се предоставя при поискване на надзорния орган, създаден съгласно член 41, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/680, включително дата и час на предаването, информация относно получаващия компетентен орган, обосновката на предаването и предадените лични данни.

Член 66

Надзор от страна на надзорния орган

1. Всяка държава членка гарантира, че надзорният орган, определен в съответствие с член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, следи по независим начин за законосъобразността на обработването на лични данни съгласно настоящия регламент от въпросната държава членка, включително на предаването им към и от ETIAS.
2. Всяка държава членка гарантира, че националните закони, подзаконови и административни разпоредби, приети по силата на Директива (ЕС) 2016/680, се прилагат и по отношение на достъпа до ETIAS на нейните национални органи съгласно глава X от настоящия регламент, включително във връзка с правата на лицата, до чиито данни има такъв достъп.
3. Надзорните органи, определени съгласно член 41, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/680, наблюдават законосъобразността на достъпа на държавите членки до лични данни в съответствие с глава X от настоящия регламент, включително предаването на данни към и от ETIAS. Прилага се съответно член 66, параграфи 5 и 6 от настоящия регламент.

4. Надзорният орган или надзорните органи, създадени в съответствие с член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, гарантират, че най-малко на всеки три години, считано от момента, в който ETIAS започва да функционира, и в съответствие с приложимите международни стандарти за одит се извършва одит на операциите по обработване на данни от националните звена на ETIAS. Резултатите от одита могат да бъдат взети предвид при оценките, извършвани в рамките на механизма, създаден с Регламент (ЕС) № 1053/2013 на Съвета¹. Надзорният орган, създаден в съответствие с член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, публикува ежегодно броя на исканията за поправка, допълване или заличаване на данни, или за ограничаване на обработването на данни, предприетите впоследствие действия и броя на поправките, допълванията, заличаванията и ограничаването на обработването, направени в отговор на искания от засегнати лица.
5. Държавите членки гарантират, че надзорният им орган, създаден в съответствие с член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, разполага с достатъчно ресурси и експертен опит, за да изпълнява задачите, които са му възложени по силата на настоящия регламент.

¹ Регламент (ЕС) № 1053/2013 на Съвета от 7 октомври 2013 г. за създаването на механизъм за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген и за отмяна на решението на изпълнителния комитет от 16 септември 1998 г. за създаване на Постоянен комитет за оценка и прилагане на Споразумението от Шенген (ОВ L 295, 6.11.2013 г., стр. 27).

6. Държавите членки предоставят всяка информация, поискана от надзорния орган, създаден в съответствие с член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679. Те му предоставят, по-специално, информация за дейностите, извършвани в съответствие с отговорностите им, определени в настоящия регламент. Държавите членки предоставят на надзорния орган, създаден в съответствие с член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, достъп до регистрите си и му дават възможност за достъп по всяко време до всички свои помещения, използвани за целите на ETIAS.

Член 67

Надзор от страна на Европейския надзорен орган по защита на данните

1. Европейският надзорен орган по защита на данните е отговорен за това да следи свързаните с ETIAS дейности на eu-LISA, Европол и Европейската агенция за гранична и брегова охрана по обработване на лични данни, и да гарантира, че тези дейности се осъществяват в съответствие с Регламент (ЕС) № 45/2001 и с настоящия регламент.
2. Европейският надзорен орган по защита на данните взема нужните мерки, така че най-малко на всеки три години да се извършва одит, отговарящ на приложимите международни одитни стандарти, на дейностите на eu-LISA и на централното звено на ETIAS по обработване на лични данни. Доклад от този одит се изпраща на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията, на eu-LISA и на надзорните органи. На eu-LISA и на Европейската агенция за гранична и брегова охрана се предоставя възможност да направят коментари преди приемането на доклада.
3. eu-LISA и централното звено на ETIAS предоставят на Европейския надзорен орган по защита на данните поисканата от него информация, дават му достъп до всички документи и до регистрите си и му предоставят възможност за достъп по всяко време до всички свои помещения.

Член 68

Сътрудничество между надзорните органи и Европейския надзорен орган по защита на данните

1. Надзорните органи и Европейският надзорен орган по защита на данните, като всеки от тях действа в своята област на компетентност, си сътрудничат активно в рамките на своите отговорности. Те осигуряват координиран надзор на ETIAS и на националните гранични инфраструктури.
2. Надзорните органи и Европейският надзорен орган по защита на данните обменят информация, сътрудничат си при извършването на одити и проверки, обсъждат затруднения при тълкуването или прилагането на настоящия регламент, оценяват проблеми, свързани с упражняването на независим надзор или с упражняването на правата на субекта на данни, изготвят хармонизирани предложения за съвместни решения на проблеми и насърчават повишаването на осведомеността относно правата, свързани със защита на данните, в зависимост от нуждите.
3. За целта по параграф 2 надзорните органи и Европейският надзорен орган по защита на данните заседават най-малко два пъти годишно в рамките на Европейския комитет по защита на данните, създаден с Регламент (ЕС) 2016/679. Разходите за тези заседания са за сметка на този комитет и организирането на тези заседания се извършва от същия комитет. На първото заседание се приема процедурен правилник. При необходимост съвместно се разработват допълнителни работни методи.
4. На всеки две години Европейският комитет по защита на данните изпраща на Европейския парламент, Съвета, Комисията, Европейската агенция за гранична и брегова охрана и eu-LISA съвместен доклад за дейността. Докладът съдържа по една глава за всяка държава членка, изготвена от надзорния орган на тази държава членка.

Член 69

Поддържане на регистри

1. eu-LISA поддържа регистри на всички операции по обработване на данни в рамките на информационната система на ETIAS. Тези регистри включват следното:
 - а) целта на достъпа;
 - б) датата и часа на всяка операция;
 - в) данните, използвани за автоматизираното обработване на заявленията;
 - г) съответствията, задействани при извършването на автоматизираното обработване, посочено в член 20;
 - д) данните, използвани за проверката на самоличност, съхранявани в централната система на ETIAS или други информационни системи и бази данни;
 - е) резултатите от процеса на проверка, посочен в член 22; и
 - ж) служителя, извършил проверката.
2. Централното звено на ETIAS поддържа регистри на служителите, които са надлежно упълномощени да извършват проверките на самоличността.

Националното звено на ETIAS на компетентната държава членка поддържа регистри на служителя, надлежно упълномощен да въвежда или извлича данните.

3. eu-LISA поддържа регистри на всички операции по обработване на данни в рамките на информационната система на ETIAS във връзка с достъпа на граничните органи по член 47 и достъпа на имиграционните органи по член 49. В регистрите се посочват датата и часът на всяка операция, данните, използвани за стартиране на търсенето, данните, предадени от централната система на ETIAS, и наименованието на граничните органи и имиграционните органи, които въвеждат и извличат данните.

Освен това компетентните органи поддържат регистри на служителите, надлежно упълномощени да въвеждат и извличат данните.

4. Тези регистри могат да се използват само за наблюдение на допустимостта на обработването на данните и за гарантиране на сигурността и целостта на данните. Регистрите са защитени с подходящи мерки срещу неразрешен достъп. Те се заличават една година след изтичането на срока на съхранение, посочен в член 54, ако не са необходими за процедури за наблюдение, които вече са започнали.

При поискване eu-LISA и националните звена на ETIAS предоставят тези регистри на Европейския надзорен орган по защита на данните и на компетентните надзорни органи.

Член 70

*Поддържане на регистри за искания за справки с данните
с цел предотвратяване, разкриване и разследване на терористични
или други тежки престъпления*

1. eu-LISA поддържа регистри на всички операции по обработване на данни в рамките на централната система на ETIAS във връзка с достъпа от централните звена за достъп, посочени в член 50 параграф 2, за целите на член 1, параграф 2. В регистрите се посочват датата и часът на всяка операция, данните, използвани за стартиране на търсенето, данните, предадени от централната система на ETIAS, и имената на упълномощените служители на централните звена за достъп, които въвеждат и извличат данните.
2. Освен това всяка държава членка и Европол поддържат регистри на всички операции по обработване на данни, извършени в рамките на централната система на ETIAS вследствие на искания за справки с данни или за достъп до данните, съхранявани в централната система на ETIAS, за целите, посочени в член 1, параграф 2.

3. В регистрите, посочени в параграф 2 се посочват:
- а) точната цел на искането за справка със или за достъп до данни, съхранявани в централната система на ETIAS, включително конкретното терористично или друго тежко престъпление, а за Европол — точната цел на искането за справка;
 - б) решението, взето по отношение на допустимостта на искането;
 - в) референтният номер на националното досие;
 - г) датата и точният час на искането за достъп, постъпило от централното звено за достъп до централната система на ETIAS;
 - д) когато е приложимо, използването на процедурата за спешни случаи по член 51, параграф 4 и резултатът от последващата проверка;
 - е) данните или наборът от данни, посочени в член 52, параграфи 2 и 3, които са използвани за извършване на справката; и
 - ж) в съответствие с националните разпоредби или с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2016/794 — идентификационният знак на служителя, извършил търсенето, и на служителя, наредил търсенето или предаването на данни.

4. Посочените в параграфи 1 и 2 от настоящия член регистри се използват само за проверка на допустимостта на искането, за наблюдение на законосъобразността на обработването на данните и за гарантиране на целостта и сигурността на данните. Регистрите са защитени с подходящи мерки срещу неразрешен достъп и се заличават една година след изтичането на срока на съхранение, посочен в член 54, ако не са необходими за процедури за наблюдение, които вече са започнали. На Европейския надзорен орган по защита на данните и на компетентните надзорни органи, отговарящи за наблюдението на законосъобразността на обработката на данните и на целостта и сигурността на данните, се предоставя достъп, при поискване, до тези регистри, за да могат да изпълняват служебните си задължения. Органът, отговарящ за проверката на допустимостта на искането, също има достъп до регистрите за тази цел. Освен за посочените цели личните данни се заличават от всички национални файлове и файлове на Европол след изтичането на един месец, освен ако тези данни не са необходими за целите на конкретно текущо наказателно разследване, във връзка с което данните са поискани от държава членка или от Европол. Единствено регистрите, съдържащи данни от неличен характер, могат да бъдат използвани за наблюдението и оценката по член 92.

ГЛАВА XIII

Обществена осведоменост

Член 71

Информирание на широката общественост

След като се консултира с Комисията и Европейския надзорен орган по защита на данните, централното звено на ETIAS предоставя на широката общественост цялата имаща отношение информация във връзка с подаването на заявление за разрешение за пътуване. Тази информация е на разположение на публичния уебсайт и включва:

- а) критериите, условията и процедурите за подаване на заявление за разрешение за пътуване;
- б) информация относно уебсайта приложението за мобилни устройства, на който и чрез което може да бъде подадено заявление;
- в) информация относно възможността заявлението да бъде подадено от друго лице или търговски посредник;
- г) информация относно възможността за съобщаване на нарушения от търговски посредници, като се използва формулярът, посочен в член 15, параграф 5;
- д) сроковете за вземане на решение по заявление, предвидени в член 32;

- е) факта, че разрешението за пътуване е свързано с документа за пътуване, посочен във формуляра на заявлението, и следователно че изтичането на срока на валидност или всяка промяна на документа за пътуване води до невалидност или непризнаване на разрешението за пътуване при преминаването на границата;
- ж) факта, че заявителите носят отговорност за автентичността, пълнотата, точността и надеждността на подадените от тях данни, както и за истинността и надеждността на направените изявления;
- з) факта, че решенията по заявленията трябва да се съобщават на заявителя, че когато е отказано разрешение за пътуване, в тези решения трябва да се посочват основанията за отказа и че заявителите, чиито заявления са получили отказ, имат право да обжалват решението, както и информация за процедурата, която да се следва в случай на обжалване, в това число данните за контакт с компетентния орган и в какъв срок да се подаде жалбата;
- и) факта, че заявителите имат възможност да се обърнат към централното звено на ETIAS, като посочат, че целта на тяхното пътуване се основава на хуманитарни причини или е свързана с международни задължения и условията и процедурите за това;
- й) условията за влизане, установени в член 6 от Регламент (ЕС) 2016/399, и факта, че кратък престой е възможен единствено за не повече от 90 дни в рамките на всеки 180 дневен период, с изключение на гражданите на трети държави, за които се прилагат по-благоприятни разпоредби на двустранно споразумение, предшестващо Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение;

- к) факта, че притежаването на разрешение за пътуване само по себе си не дава автоматично право на влизане;
- л) факта, че граничните органи могат да поискат удостоверителни документи на външните граници, за да проверят изпълнението на условията за влизане;
- м) факта, че притежаването на валидно разрешение за пътуване е условие за престой, което трябва бъде изпълнено по време на целия кратък престой на територията на държавите членки;
- н) връзка към уеб услугата, посочена в член 13 от Регламент (ЕС) 2017/2226, която дава на граждани на трети държави възможност да проверяват във всеки един момент оставащия им разрешен престой;
- о) факта, че данните, въведени в информационната система на ETIAS, се използват за целите на управлението на границите, включително за проверки в базите данни, и че държавите членки и Европол могат да имат достъп до данните с цел предотвратяване, разкриване и разследване на терористични или други тежки престъпления, съгласно процедурите и условията, посочени в глава X;
- п) срока, за който ще се съхраняват данните;
- р) правата на субектите на данни съгласно Регламенти (ЕО) № 45/2001, (ЕС) 2016/679 и (ЕС) 2016/794 и Директива (ЕС) 2016/680;
- с) възможността пътуващите лица да получават подкрепа, както е предвидено в член 7, параграф 2, буква м).

Член 72

Информационна кампания

Комисията, в сътрудничество с Европейската служба за външна дейност, централното звено на ETIAS и държавите членки, включително техните консулства в съответните трети държави, провежда успоредно с пускането в действие на ETIAS информационна кампания, чрез която да информира гражданите на трети държави, попадащи в обхвата на настоящия регламент, че както при преминаване на външните граници, така и по време на целия кратък престой на територията на държавите членки от тях се изисква да притежават валидно разрешение за пътуване.

Тази информационна кампания се провежда редовно и на поне един от официалните езици на държавите, чиито граждани попадат в обхвата на настоящия регламент.

ГЛАВА XIV

Отговорности

Член 73

Отговорности на eu-LISA през фазата на проектиране и разработване

1. Централната система на ETIAS се хоства в техническите звена на eu-LISA и предоставя функциите, определени в настоящия регламент, в съответствие с условията за сигурност, наличност, качество и скорост съгласно параграф 3 от настоящия член и член 74, параграф 1.

2. Инфраструктурите, които поддържат публичния уебсайт, приложение за мобилни устройства, услугата за електронна поща, услугата за защитен акаунт, инструмента за проверка за заявителите, инструмента за съгласието на заявителите, инструмента за оценка за списъка на ETIAS за наблюдение, портала за превозвачи, уеб услугата, софтуера за обработване на заявления, централното хранилище на данни и техническите решения, посочени в член 92, параграф 8, се хостват в звената на eu-LISA или в звената на Комисията. Тези инфраструктури се разпределят географски така, че да предоставят функциите, определени в настоящия регламент, в съответствие с условията за сигурност, защита на данните и сигурност на данните, наличност, качество и скорост съгласно параграф 3 от настоящия член и член 74, параграф 1. Списъкът на ETIAS за наблюдение се хоства в звено на eu-LISA.
3. eu-LISA отговаря за техническото разработване на информационната система на ETIAS, както и за всяко техническо разработване, необходимо за осигуряването на оперативна съвместимост между централната система на ETIAS и посочените в член 11 информационни системи на ЕС, и за осигуряването на условия за търсенето в базите данни на Интерпол, посочено в член 12.

eu-LISA определя проекта на физическата архитектура на системата, включително комуникационната ѝ инфраструктура, както и техническите ѝ спецификации и тяхното развитие, и националните единни интерфейси. Тези технически спецификации се приемат от Управителния съвет на eu-LISA след положително становище от Комисията. Освен това eu-LISA извършва всички необходими адаптации в СВИ, ШИС, Евродак или ВИС, произтичащи от създаването на оперативна съвместимост с ETIAS.

eu-LISA разработва и внедрява централната система на ETIAS, включително списъка на ETIAS за наблюдение, националните единни интерфейси и комуникационната инфраструктура във възможно най-кратък срок след влизането в сила на настоящия регламент и след приемането от Комисията на:

- а) мерките, предвидени в член 6, параграф 4, член 16, параграф 10, член 17, параграф 9, член 31, член 35, параграф 7, член 45, параграф 2, член 54, параграф 2, член 74, параграф 5, член 84, параграф 2, член 92, параграф 8; и
- б) мерките, приемани в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2, които са необходими за разработването и техническото изпълнение на централната система на ETIAS, националните единни интерфейси, комуникационната инфраструктура и портала за превозвачи, и по-специално актовете за изпълнение за:
 - i) достъпа до данните в съответствие с членове 22—29 и членове 33—53;
 - ii) изменянето, заличаването на данни и заличаването им преди изтичане на установения срок в съответствие с член 55;
 - iii) поддържането и достъпа до регистрите в съответствие с член 45 и член 69;
 - iv) изискваните експлоатационни характеристики;
 - v) спецификациите за техническите решения за свързване на централните звена за достъп в съответствие с членове 51—53.

Разработването се състои в изготвянето и изпълнението на технически спецификации, провеждането на изпитвания и извършването на цялостна координация на проекта. Във връзка с това задачите на eu-LISA включват и следното:

- а) извършване на оценка на риска за сигурността;

- б) спазване на принципите за зачитане на личния живот още при проектирането и по подразбиране по време на целия жизнен цикъл на развитие на ETIAS; и
- в) извършване на оценка на риска за сигурността във връзка с оперативната съвместимост на ETIAS с информационните системи на ЕС и данните на Европол, посочени в член 11.

4. По време на фазата на проектиране и разработване се създава Съвет за програмно управление, съставен от най-много 10 членове. Той се състои от шестима членове, определени от Управителния съвет на eu-LISA измежду неговите членове или заместниците им, председателя на Консултативната група за СВИ и ETIAS, посочена в член 91, един член, представляващ eu-LISA и определен от нейния изпълнителен директор, един член, представляващ Европейската агенция за гранична и брегова охрана и определен от нейния изпълнителен директор, и един член, определен от Комисията. Членовете, определени от Управителния съвет на eu-LISA, се избират единствено от държавите членки, които съгласно правото на Съюза са изцяло обвързани от законодателните инструменти, уреждащи разработването, създаването, функционирането и използването на всички широкомащабни информационни системи, управлявани от eu-LISA, и които ще участват в ETIAS. Съветът за програмно управление заседава редовно и поне три пъти на тримесечие. Той осигурява подходящо управление на фазата на проектиране и разработване на ETIAS. Съветът за програмно управление представя на Управителния съвет на eu-LISA ежемесечни писмени доклади относно напредъка на проекта. Той не разполага с правомощия за вземане на решения, нито с мандат да представлява членовете на Управителния съвет на eu-LISA.

5. Управителният съвет на eu-LISA изготвя процедурния правилник на Съвета за програмно управление, който съдържа по-специално правила относно:

- а) председателството;
- б) местата на провеждане на заседанията;
- в) подготовката на заседанията;
- г) участието на експерти в заседанията;
- д) планове за комуникация, с които да се осигури пълна информация за неучастващите членове на Управителния съвет на eu-LISA.

Председателството се поема от държава членка, която съгласно правото на Съюза е изцяло обвързана от законодателните инструменти, уреждащи разработването, създаването, функционирането и използването на всички широкомащабни информационни системи, управлявани от eu-LISA.

Всички пътни и дневни разноски на членовете на Съвета за програмно управление се поемат от eu-LISA. По отношение на това се прилага *mutatis mutandis* член 10 от Процедурния правилник на eu-LISA. Секретариатът на Съвета за програмно управление се осигурява от eu-LISA.

Консултативната група за СВИ и ETIAS заседава редовно до пускането в действие на ETIAS. След всяко заседание Консултативната група докладва на Съвета за програмно управление. Тя предоставя техническия експертен опит в подкрепа на изпълнението на задачите на Съвета за програмно управление и проследява степента на готовност на държавите членки.

Член 74

Отговорности на eu-LISA след пускането в действие на ETIAS

1. След пускането в действие на ETIAS eu-LISA отговаря за техническото управление на централната система на ETIAS и на националните единни интерфейси. eu-LISA също така отговаря за всички технически изпитвания, необходими за изготвянето и актуализирането на правилата на ETIAS за проверките. Тя следи, в сътрудничество с държавите членки и съобразно анализ на разходите и ползите, за това винаги да се използва най-добрата налична технология. eu-LISA отговаря и за техническото управление на комуникационната инфраструктура между централната система на ETIAS и националните единни интерфейси, както и за публичния уебсайт, приложението за мобилни устройства, услугата за електронна поща, услугата за защитен акаунт, инструмента за проверка за заявителите, инструмента за съгласието на заявителите, инструмента за оценка за списъка на ETIAS за наблюдение, портала за превозвачи, уеб услугата, софтуера за обработване на заявленията и централното хранилище на данни, посочени в член 6.

Техническото управление на ETIAS обхваща всички задачи, необходими за осигуряване на функционирането на информационната система на ETIAS в режим на работа 24 часа на ден, 7 дни в седмицата, в съответствие с настоящия регламент, по-специално поддръжката и техническите промени, необходими, за да се гарантира, че системата функционира със задоволително техническо качество, по-специално по отношение на времето за отговор за справка с централната система на ETIAS в съответствие с техническите спецификации.

2. Без да се засягат разпоредбите на член 17 от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз, посочени в Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОБС) № 259/68 на Съвета¹ eu-LISA прилага подходящи правила за професионалната тайна или други равностойни задължения за поверителност по отношение на всички свои служители, които работят с данни, съхранявани в централната система на ETIAS. Това задължение е в сила и след като служителите напуснат длъжността си или работата си, както и след прекратяване на дейността им.
3. Когато eu-LISA си сътрудничи с външни изпълнители по отношение на свързани с ETIAS задачи, тя контролира отблизо дейностите на изпълнителите, за да гарантира съответствие с всички разпоредби на настоящия регламент, включително по-специално сигурността, поверителността и защитата на данните.
4. eu-LISA изпълнява също така задачи, свързани с предоставянето на обучение по техническото използване на информационната система на ETIAS.
5. eu-LISA разработва и поддържа механизъм и процедури за извършване на проверки на качеството на данните в централната система на ETIAS и представя редовни доклади до държавите членки и централното звено на ETIAS. eu-LISA представя на Европейския парламент, Съвета и Комисията редовен доклад за установените проблеми. Комисията, посредством актове за изпълнение, установява и разработва този механизъм, процедурите и подходящите изисквания за спазването на качеството на данните. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

¹ ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1.

Член 75

Отговорности на Европейската агенция за гранична и брегова охрана

1. Европейската агенция за гранична и брегова охрана отговаря за:
 - а) създаването и функционирането на централното звено на ETIAS и осигуряването на условията за сигурното управление на съхраняваните в ETIAS данни;
 - б) автоматизираното обработване на заявления; и
 - в) правилата на ETIAS за проверки.
2. Преди да получат разрешение за обработване на данните, записвани в централната система на ETIAS, служителите на централното звено на ETIAS, които имат право на достъп до централната система на ETIAS, преминават подходящо обучение за сигурността на данните и за основните права, и по-специално за правилата за защита на данните. Те участват и в предлаганото от eu-LISA обучение за техническото използване на информационната система на ETIAS и за качеството на данните.

Член 76

Отговорности на държавите членки

1. Всяка държава членка отговаря за:
 - а) връзката с националния единен интерфейс;
 - б) организацията, управлението, функционирането и поддръжката на националните звена на ETIAS за ръчното обработване на заявления за разрешение за пътуване, когато автоматизираното обработване е установило съответствие, както е посочено в член 26;

- в) организацията на централните звена за достъп и свързването им с националния единен интерфейс за целите на предотвратяването, разкриването и разследването на терористични или други тежки престъпления;
 - г) управлението и условията по отношение на достъпа на надлежно упълномощените служители на компетентните национални органи до информационната система на ETIAS в съответствие с настоящия регламент и за съставянето и редовното актуализиране на списък на тези служители и техните профили;
 - д) създаването и функционирането на националните звена на ETIAS;
 - е) въвеждането на данни в списъка на ETIAS за наблюдение, свързани с терористични или други тежки престъпления съгласно член 34, параграфи 2 и 3; и
 - ж) гарантиране на това всеки един от нейните органи, който има право на достъп до информационната система на ETIAS, да предприема необходимите мерки за спазване на настоящия регламент, включително и необходимите мерки за гарантиране на зачитането на основните права и сигурността на данните.
2. Всяка държава членка използва автоматизирани процеси за изпращане на запитвания в централната система на ETIAS на външните граници.
3. Преди да получат разрешение за обработване на данните, записвани в централната система на ETIAS, служителите на националните звена на ETIAS, които имат право на достъп до информационната система на ETIAS, преминават подходящо обучение относно сигурността на данните и основните права, и по-специално относно защитата на данните.

Те участват и в предлаганите от eu-LISA обучения за техническото използване на информационната система на ETIAS и за качеството на данните.

Член 77

Отговорности на Европол

1. Европол осигурява обработването на запитванията, посочени в член 20, параграф 2, буква й) и в член 20, параграф 4, и адаптира съответно информационната си система.
2. Европол поема отговорностите и задачите по отношение на списъка на ETIAS за наблюдение, предвидени в член 35, параграфи 1 и 3—6.
3. Европол отговаря за предоставянето на мотивирано становище след искане за справка съгласно член 29.
4. Съгласно член 34, параграф 2, Европол отговаря за вписването на данни, свързани с терористични или други тежки престъпления и получени от Европол, в списъка на ETIAS за наблюдение.
5. Преди да бъдат упълномощени да се заемат с някоя от задачите, посочени в членове 34 и 35, служителите на Европол преминават през подходящо обучение относно сигурността на данните и основните права, и по-специално защитата на данните. Те участват и в предлаганото от eu-LISA обучение за техническото използване на информационната система на ETIAS и за качеството на данните.

ГЛАВА XV

Изменения на други инструменти на Съюза

Член 78

Изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011

Добавя се следният член в Регламент (ЕС) № 1077/2011:

„Член 5б

Задачи, свързани с ETIAS

По отношение на ETIAS Агенцията изпълнява задачите, възложени ѝ с член 73 от Регламент (ЕС) № 2018/... на Европейския парламент и на Съвета*⁺.

* Регламент (ЕС) 2018/ ... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L ..., стр. ...).“.

⁺ ОВ: Моля въведете номера на настоящия регламент (PE CONS 21/18) и попълнете бележката под линия.

Член 79

Изменение на Регламент (ЕС) № 515/2014

В член 6 от Регламент (ЕС) № 515/2014 се вмъква следният параграф:

- „3а. По време на фазата на разработване на Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) държавите членки получават в допълнение към основните отпуснати им средства 96,5 милиона евро, които заделят изцяло за ETIAS с цел да се осигури нейното бързо и ефективно разработване, съответстващо на внедряването на централната система на ETIAS, както е установено в Регламент (ЕС) № 2018/... на Европейския парламент и на Съвета*⁺.

* Регламент на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L ..., стр. ...).“.

⁺ ОВ: Моля въведете номера на настоящия регламент (PE CONS 21/18) и попълнете бележката под линия.

Член 80

Изменение на Регламент (ЕС) 2016/399

Регламент (ЕС) 2016/399 се изменя, както следва:

1) Член 6, параграф 1 се изменя, както следва:

а) буква б) се заменя със следното:

„б) да притежават валидна виза, ако тя се изисква съгласно Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета*, или валидно разрешение за пътуване, ако то се изисква съгласно Регламент (ЕС) № 2018/... на Европейския парламент и на Съвета**+, с изключение на случаите, когато притежават валидно разрешение за пребиваване или валидна виза за дългосрочно пребиваване;

* Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите-членки, както и тези, чиито граждани се освободени от това изискване (ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1).

** Регламент на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L ..., стр. ...).“;

⁺ ОВ: Моля въведете номера на настоящия регламент (PE CONS 21/18) и попълнете бележката под линия.

б) добавят се следните алинеи:

„За преходен период, установен съгласно член 83, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 2018/...⁺, използването на Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) не е задължително и не се прилага изискването за притежаване на валидно разрешение за пътуване, посочено в буква б) от първа алинея от настоящия параграф. Държавите членки информират преминаващите външните граници граждани на трети страни, спрямо които се прилага изискването за разрешение за пътуване, че след изтичането на преходния период са длъжни да притежават валидно разрешение за пътуване. За тази цел държавите членки раздават обща брошура на тази категория пътуващи лица съгласно посоченото в член 83, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2018/...⁺.

През гратисния период, установен съгласно член 83, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 2018/...⁺, граничните органи по изключение разрешават на гражданите на трети страни, спрямо които се прилага изискването за разрешение за пътуване и които не притежават такова разрешение, да преминават външните граници, ако отговарят на всички останали условия, предвидени в настоящия член, и ако преминават външните граници на държавите членки за пръв път след изтичането на преходния период, посочен в член 83, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 2018/...⁺. Граничните органи информират такива граждани на трети страни относно задължението да притежават валидно разрешение за пътуване в съответствие с настоящия член. За тази цел граничните органи раздават на тези пътуващи лица обща брошура, както е посочено в член 83, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2018/ ...⁺, с която ги информират, че по изключение им се позволява да преминат външните граници, въпреки че не са изпълнили задължението за притежаване на валидно разрешение за пътуване, и разясняват това задължение.“.

⁺ ОБ: Моля въведете номера на настоящия регламент (PE CONS 21/18).

2) Член 8, параграф 3 се изменя, както следва:

а) в буква а) подточка i) се заменя със следното:

„i) проверка дали гражданинът на трета страна притежава документ, който е валиден за преминаване на границата и който не е с изтекъл срок на валидност, и дали документът е придружен, когато е приложимо, от изискваната виза, изискваното разрешение за пътуване или изискваното разрешение за пребиваване“

б) вмъква се следната буква:

„ба) ако гражданинът на трета страна притежава разрешение за пътуване съгласно член 6, параграф 1, буква б) от настоящия регламент, обстоятелствата при влизане включва също проверка на автентичността, валидността и статуса на разрешението за пътуване и ако е приложимо, на самоличността на притежателя на разрешението за пътуване чрез справка в ETIAS в съответствие с член 47 от Регламент (ЕС) № 2018/...⁺. Когато е технически невъзможно да се извърши справката или търсенето, посочени в член 47, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 2018/...⁺, се прилага член 48, параграф 3 от посочения регламент.“

3) В приложение V, част Б, в стандартния формуляр за отказ за влизане на границата, буква В от списъка за основанията за отказ се заменя със следното:

„В) не притежава валидна виза, валидно разрешение за пътуване или валидно разрешение за пребиваване“.

⁺ ОБ: Моля въведете номера на настоящия регламент (PE CONS 21/18).

Член 81
Изменение на Регламент (ЕС) 2016/1624

Регламент (ЕС) 2016/1624 се изменя, както следва:

1) В член 8, параграф 1 се вмъква следната буква:

„ра) „изпълнява задачите и задълженията, възложени на Европейската агенция за гранична и брегова охрана, посочени в Регламент (ЕС) № 2018/... на Европейския парламент и на Съвета⁺, и осигурява създаването и функционирането на централното звено на ETIAS в съответствие с член 7 от същия регламент.

* Регламент (ЕС) 2018/ ... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L ..., стр. ...).“.

⁺ ОВ: Моля въведете номера на настоящия регламент (PE CONS 21/18) и попълнете съответстващата бележка под линия.

2) В глава II се добавя следният раздел:

„Раздел 5

ETIAS

Член 33а

Създаване на централното звено на ETIAS

1. Създава се централно звено на ETIAS.
2. Европейската агенция за гранична и брегова охрана осигурява създаването и функционирането на централно звено на ETIAS в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) № 2018/... на Европейския парламент и на Съвета⁺.

* Регламент (ЕС) 2018/ ... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L ..., стр. ...).“.

⁺ ОВ: Моля въведете номера на настоящия регламент (PE CONS 21/18) и попълнете съответстващата бележка под линия.

Член 82

Изменение на Регламент (ЕС) 2017/2226

В член 64 от Регламент (ЕС) 2017/2226 се добавя следният параграф:

- „5. Средствата, които се мобилизират от пакета по член 5, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 515/2014 за покриване на разходите, посочени в параграфи 1—4 от настоящия член, се управляват при непряко управление, когато става въпрос за разходите, направени от eu-LISA, и при споделено управление, когато става въпрос за разходите, направени от държавите членки.“.

ГЛАВА XVI

Заключителни разпоредби

Член 83

Преходен период и преходни мерки

1. През първите шест месеца от датата, на която ETIAS бъде пусната в действие използването на тази система не е задължително и не се прилага изискването за притежаване на валидно разрешение за пътуване. Комисията може да приеме делегиран акт в съответствие с член 89, за да удължи този период със срок от най-много още шест месеца, който може да бъде подновен еднократно.

2. През периода, посочен в параграф 1, държавите членки информират преминаващите външните граници граждани на трети държави, спрямо които се прилага изискването за разрешение за пътуване, че след изтичането на шестмесечния период са длъжни да притежават валидно разрешение за пътуване. За целта държавите членки раздават обща брошура на тази категория пътуващи лица. Брошурата се предоставя и от консулствата на държавите членки в държавите, чиито граждани попадат в обхвата на настоящия регламент.
3. След изтичането на посочения в параграф 1 от настоящия член период се прилага шестмесечен гратисен период. През гратисния период се прилага изискването за притежаване на валидно разрешение за пътуване. През гратисния период граничните органи по изключение разрешават на гражданите на трети държави, спрямо които се прилага изискването за разрешение за пътуване и които не притежават такова разрешение, да преминават външните граници, ако отговарят на всички останали условия, предвидени в член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/399, и ако преминават външните граници на държавите членки за пръв път след изтичането на посочения в параграф 1 от настоящия член период. Граничните органи информират такива граждани на трети държави относно задължението да притежават валидно разрешение за пътуване в съответствие с член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2016/399. За тази цел граничните органи раздават на тези пътуващи лица обща брошура, с която ги информират, че по изключение им се позволява да преминат външните граници, въпреки че не изпълнили задължението за притежаване на валидно разрешение за пътуване, и разясняват това задължение. Комисията може да приеме делегиран акт в съответствие с член 89 от настоящия регламент, за да удължи този период най-много с още шест месеца.

По време на гратисния период влизанията на територията на държавите членки, които не използват СВИ, не се вземат под внимание.

4. Комисията изготвя, посредством актове за изпълнение, двете общи брошури, посочени в параграфи 2 и 3 от настоящия член, които съдържат поне информацията, посочена в член 71. Брошурите се формулират ясно и просто и са налични на най-малко един от официалните езици на всяка държава, чиито граждани попадат в обхвата на настоящия регламент. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.
5. По време на преходния период, посочен в параграфи 1 и 2 от настоящия член, информационната система на ETIAS отговаря на запитването на превозвачите, посочено в член 45, параграф 2, като дава на превозвача отговор „ОК“. По време на гратисния период, посочен в параграф 3 от настоящия член, изпратеният от информационната система на ETIAS отговор на запитването на превозвачите отчита дали гражданинът на третата държава преминава външните граници на държавите членки за първи път след края на периода, посочен в параграф 1 от настоящия член.

Член 84

Използване на данни с цел докладване и статистика

1. Надлежно упълномощените служители на компетентните органи на държавите членки, Комисията, eu-LISA и централното звено на ETIAS имат достъп за справка със следните данни единствено с цел докладване и статистика, без да се допуска установяване на самоличността на отделни лица и в съответствие с гаранциите, свързани с недискриминация, посочени в член 14:
 - а) информация относно статуса на заявлението;
 - б) гражданство на една или повече държави членки, пол и година на раждане на заявителя;

- в) държава на пребиваване;
- г) образование (основно, средно, висше или нито едно от посочените);
- д) настояща професия (професионална група);
- е) вид на документа за пътуване и трибуквен код на издалата го държава;
- ж) вид на разрешението за пътуване и, за разрешенията за пътуване с ограничена териториална валидност, съгласно посоченото в член 44 — посочване на държавата(ите) членка(и), издала(и) разрешението за пътуване с ограничена териториална валидност;
- з) срок на валидност на разрешението за пътуване; и
- и) основанията за отказа, отнемането или отмяната на разрешение за пътуване.

2. За целите на параграф 1 eu-LISA създава, внедрява и хоства в техническите си звена централно хранилище, съдържащо посочените в параграф 1 данни, които не позволяват да се установи самоличността на лицата, но дават на органите, посочени в параграф 1, възможност да получат доклади и статистика, които могат да бъдат адаптирани спрямо нуждите, с цел да се подобри оценката на риска за сигурността, риска от незаконна имиграция и високия епидемичен риск, да се увеличи ефикасността на граничните проверки, да се подпомогне работата на централното звено на ETIAS и на националните звена на ETIAS при обработването на заявления за разрешения за пътуване, и да се съдейства за разработването на основана на факти политика на Съюза в областта на миграцията. Хранилището съдържа също така ежедневна статистика за данните, посочени в параграф 4. Достъпът до централното хранилище се предоставя чрез защитен достъп през TESTA с контрол на достъпа и специфични потребителски профили единствено с цел докладване и статистика.

Комисията приема, посредством актове за изпълнение, подробни правила относно функционирането на централното хранилище и правилата за защита и сигурност на данните, приложими към това хранилище. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

3. Въведените от eu-LISA процедури за наблюдение на разработването и функционирането на информационната система на ETIAS, посочени в член 92, параграф 1, включват възможността за редовно изготвяне на статистика с цел гарантиране на това наблюдение.
4. Всяко тримесечие eu-LISA публикува статистически данни за информационната система на ETIAS, в които по-специално се посочват броят и гражданството на заявителите, на които е издадено или отказано разрешение за пътуване, включително основанията за отказ, както и на гражданите на трети държави, чието разрешение за пътуване е било отменено или отнето.
5. В края на всяка година статистическите данни се събират под формата на годишен доклад за съответната година. Докладът се публикува и се предава на Европейския парламент, Съвета, Комисията, Европейския надзорен орган по защита на данните, Европейската агенция за гранична и брегова охрана и националните надзорни органи.
6. По искане на Комисията eu-LISA ѝ предоставя статистически данни относно специфични аспекти, свързани с прилагането на настоящия регламент, както и статистика в съответствие с параграф 3.

Член 85

Разходи

1. Разходите, направени във връзка с разработването на информационната система на ETIAS, интегрирането на съществуващата национална гранична инфраструктура и свързването с националния единен интерфейс, във връзка с хостинга на националния единен интерфейс и създаването на централното звено на ETIAS и националните звена на ETIAS се поемат от общия бюджет на Съюза.

eu-LISA обръща особено внимание на риска от увеличаване на разходите и гарантира достатъчен контрол по отношение на изпълнителите.

2. Разходите за функционирането на ETIAS се покриват от общия бюджет на Съюза. Това включва разходите за функциониране и поддръжка на информационната система на ETIAS, включително на националния единен интерфейс; разходите за функциониране на централното звено на ETIAS и разходите за персонал и техническо оборудване (хардуер и софтуер), необходими за изпълнението на задачите на националните звена на ETIAS; както и разходите за превод, поети съгласно член 27, параграфи 2 и 8.

Изключват се следните разходи:

- а) разходи на държавите членки за управление на проекта (срещи, командировки, офиси);
- б) хостинг на национални ИТ системи (помещения, изпълнение, електроенергия, охлаждане);
- в) функциониране на национални ИТ системи (оператори и договори за поддръжка);
- г) разходи за проектиране, разработване, изпълнение, функциониране и поддръжка на националните комуникационни мрежи.

3. Разходите за функционирането на ETIAS включват и финансовата подкрепа за държавите членки за разходи, направени за адаптиране и автоматизиране на граничните проверки във връзка с прилагането на ETIAS. Общият размер на тази финансова подкрепа се ограничава до максимум 15 000 000 EUR за първата година на функциониране, до максимум 25 000 000 EUR за втората година и до максимум 50 000 000 EUR годишно за следващите години. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 89 за допълнително определяне на тази финансова подкрепа.
4. Европейската агенция за гранична и брегова охрана, eu-LISA и Европол получават подходящо допълнително финансиране и необходимия персонал за изпълнението на задачите, които са им възложени съгласно настоящия регламент.
5. Средствата, които се мобилизират от пакета по член 5, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 515/2014 за покриване на разходите за изпълнение на настоящия регламент, посочени в параграфи 1—4 от настоящия член, се управляват при непряко управление, когато става въпрос за разходите, направени от eu-LISA и Европейската агенция за гранична и брегова охрана, и при споделено управление, когато става въпрос за разходите, направени от държавите членки.

Член 86

Приходи

Генерираните от ETIAS приходи представляват вътрешни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета¹. Те се използват целево за покриване на разходите за функциониране и поддръжка на ETIAS. Всички приходи, останали след покриването на тези разходи, се превеждат в полза на бюджета на Съюза.

Член 87

Уведомления

1. Държавите членки уведомяват Комисията за органа, който следва да се счита за администратор съгласно член 57.
2. Централното звено на ETIAS и държавите членки уведомяват Комисията и eu-LISA за компетентните органи по член 13, които имат достъп до информационната система на ETIAS.

Три месеца след като ETIAS започне да функционира в съответствие с член 88, eu-LISA публикува консолидиран списък на тези органи в *Официален вестник на Европейския съюз*. Държавите членки също така незабавно уведомяват Комисията и eu-LISA за всички промени в тези органи. В случай че настъпят такива промени, eu-LISA публикува веднъж годишно актуализирана, консолидирана версия на тази информация. eu-LISA поддържа публичен уебсайт, съдържащ тази информация, който се актуализира непрекъснато.

¹ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

3. Държавите членки уведомяват Комисията и eu-LISA за своите оправомощени органи и централни звена за достъп, посочени в член 50, и ги уведомяват незабавно за всяко изменение във връзка с тях.
4. eu-LISA уведомява Комисията за успешното приключване на изпитването, посочено в член 88, параграф 1, буква д).

Комисията публикува информацията, посочена в параграфи 1 и 3, в *Официален вестник на Европейския съюз*. Ако в информацията настъпят промени, Комисията публикува веднъж годишно нейна актуализирана, консолидирана версия. Комисията поддържа публичен уебсайт, съдържащ информацията, който се актуализира непрекъснато.

Член 88

Пускане в действие

1. Комисията определя датата, от която ETIAS започва да действа, след като бъдат изпълнени следните условия:
 - а) влезли са в сила необходимите изменения на правните актове за създаване на информационните системи на ЕС, посочени в член 11, параграф 2, с които се установява оперативна съвместимост с информационната система на ETIAS;
 - б) влязъл е в сила Регламентът за eu-LISA, чрез който ѝ се възлага оперативното управление на ETIAS;

- в) влезли са в сила необходимите изменения на правните актове за установяване на информационните системи на ЕС, посочени в член 20, параграф 2, уреждащи достъп до тези бази данни за централното звено на ETIAS;
 - г) били са приети мерките по член 15, параграф 5, член 17, параграфи 3, 5 и 6, член 18, параграф 4, член 27, параграфи 3 и 5, член 33, параграфи 2 и 3, член 36, параграф 3, член 38, параграф 3, член 39, параграф 2, член 45, параграф 3, член 46, параграф 4, член 48, параграф 4, член 59, параграф 4, член 73, параграф 3, буква б), член 83, параграфи 1, 3 и 4 и член 85, параграф 3;
 - д) eu-LISA е обявила успешното приключване на цялостното изпитване на ETIAS;
 - е) eu-LISA и централното звено на ETIAS са утвърдили техническите и правните условия за събиране и предаване на данните по член 17 към централната система на ETIAS и са уведомили Комисията за тях;
 - ж) държавите членки и централното звено на ETIAS са съобщили на Комисията данните относно различните органи, посочени в член 87, параграфи 1 и 3.
- 2. Посоченото в параграф 1, буква д) изпитване на ETIAS се провежда от eu-LISA в сътрудничество с държавите членки и с централното звено на ETIAS.
 - 3. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за резултатите от изпитването, извършено в съответствие с параграф 1, буква д).
 - 4. Решението на Комисията, посочено в параграф 1, се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Държавите членки и централното звено на ETIAS започват да използват ETIAS от датата, определена от Комисията в съответствие с параграф 1.

Член 89

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 6, параграф 4, член 17, параграфи 3, 5 и 6, член 18, параграф 4, член 27, параграф 3, член 31, член 33, параграф 2, член 36, параграф 4, член 39, параграф 2, член 54, параграф 2, член 83, параграфи 1 и 3 и член 85, параграф 3, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от ...[датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 6, параграф 4, член 17, параграфи 3, 5 и 6, член 18, параграф 4, член 27, параграф 3, член 31, член 33, параграф 2, член 36, параграф 4, член 39, параграф 2, член 54, параграф 2, член 83, параграфи 1 и 3 и член 85, параграф 3, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 6, параграф 4, член 17, параграф 3, 5 или 6, член 18, параграф 4, член 27, параграф 3, член 31, член 33, параграф 2, член 36, параграф 4, член 39, параграф 2, член 54, параграф 2, член 83, параграф 1 или 3 или член 85, параграф 3, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и на Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 90

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011. Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 91

Консултативна група

Отговорностите на Консултативната група за СВИ към eu-LISA се разширяват, така че да обхванат ETIAS. Тази Консултативна група за СВИ и ETIAS предоставя на eu-LISA експертен опит, свързан с ETIAS, по-специално в контекста на изготвянето на годишната ѝ работна програма и на годишния ѝ доклад за дейността.

Член 92

Наблюдение и оценка

1. eu-LISA осигурява наличието на процедури за наблюдение на разработването на информационната система на ETIAS по отношение на целите, свързани с планирането и разходите, и за наблюдение на функционирането на ETIAS по отношение на целите, свързани с техническите резултати, разходната ефективност, сигурността и качеството на обслужването.
2. В срок до ...[шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент] и на всеки шест месеца след това през фазата на разработване на информационната система на ETIAS eu-LISA представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за актуалното състояние на разработването на централната система на ETIAS, националните единни интерфейси и комуникационната инфраструктура между централната система на ETIAS и националните единни интерфейси. Този доклад съдържа подробна информация относно направените разходи, както и информация за евентуални рискове, които могат да окажат въздействие върху общите разходи за системата, които трябва да бъдат поети от общия бюджет на Съюза съгласно член 85.

В срок до ...[шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент] и на всеки шест месеца след това през фазата на разработване на информационната система на ETIAS Европол и Европейската агенция за гранична и брегова охрана представят на Европейския парламент и на Съвета доклад относно степента на готовност за прилагането на настоящия регламент, включително подробна информация относно направените разходи, както и информация за евентуални рискове, които може да оказват въздействие върху общите разходи на системата, които трябва да бъдат поети от общия бюджет на Съюза в съответствие с член 85.

След завършване на разработването eu-LISA представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, в който подробно се обяснява как са били постигнати целите, по-специално във връзка с планирането и разходите, и се посочват причините за евентуалните отклонения от тях.

3. За целите на техническата поддръжка eu-LISA има достъп до необходимата информация, свързана с операциите по обработване на данни, осъществявани в информационната система на ETIAS.
4. Две години след пускането в действие на ETIAS и на всеки две години след това eu-LISA представя на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията доклад за техническото функциониране на информационната система на ETIAS, в това число и за нейната сигурност, както и статистически данни относно списъка на ETIAS за наблюдение в съответствие с процедурата на преглед, посочена в член 35, параграфи 5 и 6.

5. Три години след пускането в действие на ETIAS и на всеки четири години след това Комисията прави оценка на ETIAS и представя необходимите препоръки на Европейския парламент и на Съвета. Тази оценка включва:
- а) търсенето в базите данни на Интерпол SLTD и TDAWN чрез ETIAS, включително информация за броя на установените съответствия в тези бази данни на Интерпол, броя на разрешенията за пътуване, отказани вследствие на такива съответствия, и информация за всякакви възникнали проблеми, както и, ако е целесъобразно, оценка на необходимостта от законодателно предложение за изменение на настоящия регламент;
 - б) постигнатите от ETIAS резултати с оглед на нейните цели, мандат и задачи;
 - в) въздействието, ефективността и ефикасността на работата на ETIAS и работните ѝ практики предвид нейните цели, мандат и задачи;
 - г) оценка на сигурността на ETIAS;
 - д) правилата на ETIAS за проверките, които се използват за целите на оценката на риска;
 - е) въздействието на списъка на ETIAS за наблюдение, включително броя на заявленията за разрешение за пътуване, които са получили отказ на основания, които взимат предвид наличие на съответствие в този списък;
 - ж) евентуалната необходимост от изменение на мандата на централното звено на ETIAS и финансовите последици от такова изменение;

- з) въздействието върху основните права;
- и) въздействието върху дипломатическите отношения между Съюза и съответните трети държави;
- й) генерираните приходи от таксата за разрешение за пътуване, направените разходи във връзка с разработването на ETIAS, разходите за функционирането на ETIAS, разходите на eu-LISA, Европол и Европейската агенция за гранична и брегова охрана във връзка с изпълнението на задачите им съгласно настоящия регламент, както и всякакви приходи, които са разпределени в съответствие с член 86;
- к) използването на ETIAS за целите на правоприлагането въз основа на информацията, посочена в параграф 8 от настоящия член;
- л) броя на заявителите, поканени на събеседване, и процента, който този брой представлява от общия брой на заявителите, основанията за искане на събеседване, броя на събеседванията от разстояние, броя на решенията за разрешения за пътуване, които са дадени, дадени с обозначение или отказани, и броя на заявителите, които са поканени на събеседване, но не са се явили, както и, ако е целесъобразно, оценка на необходимостта от законодателно предложение за изменение на настоящия регламент.

Комисията представя доклада за оценка на Европейския парламент, на Съвета, на Европейския надзорен орган по защита на данните и на Агенцията на Европейския съюз за основните права.

6. Държавите членки и Европол предоставят на eu-LISA, на централното звено на ETIAS и на Комисията информацията, необходима за изготвяне на докладите по параграфи 4 и 5. Тази информация не може да застрашава методите на работа, нито да включва данни, които разкриват източници, служители или разследвания на оправомощените органи.
7. eu-LISA и централното звено на ETIAS предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвяне на оценките по параграф 5.
8. При спазване на разпоредбите на националното право относно оповестяването на чувствителна информация, всяка държава членка и Европол изготвят годишни доклади относно ефективността на достъпа за целите на правоприлагането до данни, съхранявани в централната система на ETIAS, които съдържат информация и статистика за:
 - а) точната цел на справка, включително вида терористично престъпление или друго тежко престъпление;
 - б) посочените основателни причини за обосновано подозрение, че настоящият регламент се прилага по отношение на заподозряното лице, извършителя или жертвата;
 - в) броя на исканията за достъп до централната система на ETIAS за целите на правоприлагането;
 - г) броя и вида случаи, довели до съответствия;

- д) броя и вида случаи, при които е използвана процедурата по спешност, посочена в член 51, параграф 4, включително за случаите, при които спешността не е била приета при последващата проверка, извършена от централното звено за достъп.

На държавите членки се предоставя техническо решение, така че да се улесни събирането на такива данни в съответствие с глава X, с цел генериране на статистическите данни, посочени в настоящия параграф. Комисията приема, посредством актове за изпълнение, спецификациите на техническото решение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 90, параграф 2.

Член 93

Практическо ръководство

В тясно сътрудничество с държавите членки и съответните агенции на Съюза Комисията предоставя практическо ръководство, съдържащо насоки, препоръки и добри практики за прилагане на настоящия регламент. Практическото ръководство взема предвид и вече съществуващите имащи отношение ръководства. Комисията приема практическото ръководство под формата на препоръка.

Член 94

Сеута и Мелиля

Настоящият регламент не накърнява специалните правила, валидни за градовете Сеута и Мелиля, както са определени в декларацията на Кралство Испания относно градовете Сеута и Мелиля в заключителния акт към Споразумението за присъединяване на Кралство Испания към Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г.

Член 95

Финансов принос на държавите, асоциирани в прилагането, изпълнението и развитието на достиженията на правото от Шенген

Сключват се договорености за финансовия принос на държавите, асоциирани в прилагането, изпълнението и развитието на достиженията на правото от Шенген, съгласно съответните разпоредби от споразуменията за асоцииране, сключени от тези държави.

Член 96

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент се прилага от датата, определена от Комисията в съответствие с член 88, с изключение на членове 6, 11, 12, 33, 34, 35, 59, 71, 72, 73, членове 75—79, членове 82, 85, 87, 89, 90, 91, член 92, параграфи 1 и 2, членове 93 и 95, както и с разпоредбите, свързани с мерките, посочени в член 88, параграф 1, буква г), които се прилагат ... [дата на влизане в сила на настоящия регламент].

Разпоредбите, отнасящи се до консултацията с Евродак, се прилагат от датата, от която се прилага преработеният текст на Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

¹ Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатьци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (ОВ L 180, 29.6.2013г., стр.1).

ПРИЛОЖЕНИЕ

Списък на престъпленията, посочени в член 17, параграф 4, буква а)

1. терористични престъпления,
2. участие в престъпна организация,
3. трафик на хора,
4. сексуална експлоатация на деца и детска порнография,
5. незаконен трафик на упойващи и психотропни вещества,
6. незаконен трафик на оръжия, боеприпаси и експлозиви,
7. корупция,
8. измами, включително такива, насочени срещу финансовите интереси на Съюза,
9. изпиране на приходи от престъпна дейност и подправяне на парични знаци, включително евро,
10. престъпления, свързани с компютри/киберпрестъпления,
11. престъпления срещу околната среда, включително незаконен трафик на застрашени животински видове и на застрашени растителни видове и разновидности,
12. помощ за незаконно влизане и пребиваване,
13. убийство, тежка телесна повреда,
14. незаконна търговия с човешки органи и тъкани,

15. отвлечане, противозаконно лишаване от свобода и вземане на заложници,
 16. организиран и въоръжен грабеж,
 17. незаконен трафик на предмети на културата, включително антични предмети и произведения на изкуството,
 18. подправяне и пиратство на изделия,
 19. подправяне на административни документи и търговия с тях,
 20. незаконен трафик на хормонални вещества и други стимулатори на растежа,
 21. незаконен трафик на ядрени или радиоактивни материали,
 22. изнасилване,
 23. престъпления от компетентността на Международния наказателен съд,
 24. незаконно отвлечане на въздухоплавателни средства или плавателни съдове,
 25. саботаж,
 26. трафик на откраднати превозни средства,
 27. промишлен шпионаж,
 28. палеж,
 29. расизъм и ксенофобия.
-